

POUKA ZA TINEJDŽERE – PRIRUČNIK ZA UČITELJE

Godina 2 – Tromesečje 2

O čemu govore ove lekcije?

Naglasak ovih lekcija je na Božjem carstvu blagodat, na tome kako postati predstavnik i državljanin tog carstva, i na sukobu između Božjeg carstva i carstva zla. Potrebna je akcija da bismo bili u Božjem carstvu – treba da sprovodimo u delo a ne samo da slušamo (Jakov 1,22) kako da živimo kao Božji predstavnici na ovoj zemlji.

Prva lekcija svakog tromesečja u ovom dvogodišnjem ciklusu pokriva jedan deo Isusove propovedi na gori, koja je „u isto vreme Hristov govor prilikom inauguracije kao Cara u tom carstvu blagodat, a takođe i ustav tog carstva“ (*The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, vol. 5, str. 322).

Nakon prve lekcije sledi 12 lekcija o različitim izazovima, pravima ili privilegijama predstavnika Božjeg carstva koji vrede za „današnje vreme“. Hrišćanin nikad ne zna šta ga sledeće čeka.

Ovaj program sadrži i veb sajtove:

- www.realtimfaith.net, na kom učenici i učitelji mogu pronaći dodatne resurse, i
- www.guidemagazine.org/rtf, na kom učenici mogu da razmenjuju iskustva i diskutuju o lekcijama sa drugim tinejdžerima.

Kako koristiti ovaj priručnik?

1. KORAK: Pročitajte celi odsek „Priprema“ da biste se upoznali sa konceptima te lekcije. Materijal za učitelje ćete iskoristiti na najbolji način samo ukoliko razumete ključne koncepte lekcije.

2. KORAK: Pročitajte ostatak materijala za učitelje za tu lekciju, a i materijal za učenike. Upoznajte se sa mogućnostima koje imate za podučavanje koncepata lekcije.

3. KORAK: Odaberite konkretne mogućnosti koje ćete koristiti u podučavanju lekcije. Ima ih više nego što možete da iskoristite, ali pokušajte da odaberete ponešto iz svake kategorije: „**Početak**“, „**Povezivanje**“ i „**Primena**“. Upamtite da učenici treba da imaju priliku za interakciju (da učestvuju aktivno i zajednički) i za proučavanje Reči.

4. KORAK: Osmislite kako i kada ćete se pozivati na pouku za učenike tokom proučavanja lekcije. Pouka za učenike je sastavni deo procesa podučavanja i na nju ćete se pozivati tokom vođenja lekcije.

5. KORAK: Prikupite materijale koji su vam potrebni za vođenje lekcije. Ponavljamo, učešće učenika je od ključne važnosti.

6. KORAK: Imajte na umu kraj lekcije. Planirajte da zaokružite lekciju sažetkom onoga što su učenici naučili.

Pregled lekcija u ovom tromesečju

1. Carstvo uskogrudih

Ispituje prednosti i mane biranja hristocentričnog načina života carstva.

2. Pozitivan izbor za čitanje

Istražuje kako izbori literature oblikuju pogled na svet, mudrost, čitanje Biblije i mnoge druge stvari.

3. Živela Reč!

Predstavlja Bibliju kao Božji primarni metod komunikacije i bavi se problemima u prenošenju poruke.

4. Noseći titulu „hrišćanin“

Diskutuje šta znači oznaka „hrišćanin“ i da li iko ikad može zaraditi ili izgubiti pravo da nosi tu titulu.

5. Misija svetu

Istražuje uticaj koji globalna misija širenja jevanđelja ima na našu crkvu i naše živote.

6. Telo vernika i misije

Objašnjava da, i pojedinačno i zajedno, mi treba da budemo deo Božjeg objavljivanja Sebe drugima.

7. Služba i vođstvo sluga

Služba je suština hrišćanskog vođstva, a ne samo dodatak, kao što je čest slučaj u svetovnom vođstvu.

8. Crkvena porodica

Pokušava da pomogne učenicima da otkriju duhovnu snagu dostupnu kroz raznolikost i zajedništvo.

9. Umetnost podučavanja

Diskutuje o potrebi za učenjem kroz ceo život, ističući obaveze i prednosti koje donosi podučavanje.

10. Donositi odluke

Uči o blagoslovima, odgovornosti i resursima koji stoje na raspolaganju učenicima da razviju svoju sposobnost donošenja značajnijih i mudrijih odluka.

11. Uravnoteženost i umerenost

Prikazuje ne samo važnost uravnoteženosti u životnim odlukama, već i oslanjanje na Božju silu i vođstvo prilikom njihovog donošenja.

12. Mediji i zabava (prvi deo)

Suočavanje sa kulturom za koju ne postoje apsolutne vrednosti, i pronalaženje čvrstog oslonca u Božjoj Reči kao izvoru istine i vođstva.

13. Mediji i zabava (drugi deo)

Prepoznaje dobro i loše u medijima, i ohrabruje učenike da nauče da kritički odlučuju čemu će se izlagati a čemu ne.

Lekcija 1

CARSTVO USKOGRUDIH

Traže se vozači

1 PRIPREMA

A. Izvor

5. Mojsijeva 30,15 • „Gle, iznesoh danas preda te život i dobro, smrt i zlo.“

Isus Navin 24,15 • „Ako li vam nije drago služiti Gospodu, izaberite sebi danas kome ćete služiti: ili bogove kojima su služili oci vaši s onu stranu reke, ili bogove Amoreja u kojih zemlji živite; a ja i dom moj služićemo Gospodu.“

Jeremija 21,8 • „A narodu tome reci: ovako veli Gospod: evo ja stavljam pred vas put k životu i put k smrti.“

1. O carevima 18,21 • „Tada pristupi Ilija ka svemu narodu i reče: dokle ćete hramati na obe strane? Ako je Gospod Bog, idite za njim; ako li je Val, idite za njim. Ali narod ne odgovori mu ni reči.“

Sofonija 1,4-6 • „Jer ću mahnuti rukom svojom na Judu i na sve stanovnike Jerusalimske, i istrebiću iz mesta ovoga ostatak Valov i ime sveštenika idolskih s drugim sveštenicima, i one koji se klanjaju na krovovima vojsci nebeskoj i koji se klanjaju i kunu se Gospodom i koji se kunu Melhomom. I one koji se odvrćaju od Gospoda i koji ne traže Gospoda niti pitaju za nj.“

Isaija 30,19-21 • „Jer će narod nastaviti u Sionu, u Jerusalimu; nećeš više plakati, doista će te pomilovati kad povičeš; čim te čuje, odazvaće ti se. Premda će vam Gospod dati hleba tužnoga i vode nevoljničke; ali ti se više neće uzimati učitelji tvoji, nego će oči tvoje gledati učitelje tvoje, i uši će tvoje slušati reč iza tebe gde govori: to je put, idite njim, ako biste svrnuli nadesno ili nalevo.“

Isaija 35,8-10 • „I onde će biti nasap i put, koji će se zvati sveti put; neće ići po njemu nečisti, nego će biti za njih; ko uzide njim, ni lud neće zaći. Neće onde biti lava, i ljuta zver neće ići po njemu, niti će se onde naći, nego će hoditi izbavljeni. I koje iskupi Gospod, vratiće se i doći će u Sion pevajući, i večna će radost biti nad glavom njihovom, dobiće radost i veselje, a žalost i uzdisanje bežaće.“

Jeremija 6,16 • „Gospod reče ovako: stanite na putovima i pogledajte, i pitajte za stare staze, koji je put dobar, pa idite po njemu, i naći ćete mir duši svojoj. A oni rekoše: nećemo da idemo.“

Matej 20,16 • „Tako će biti poslednji prvi i prvi poslednji; jer je mnogo zvanih a malo izabranih.“

Matej 22,14 • „Jer su mnogi zvani, ali je malo izabranih.“

Luka 13,22-30 • „I prolažaše po gradovima i selima učeći i putujući u Jerusalim. Reče mu pak neko: Gospode! Je li malo onih koji će biti spaseni? A on im reče: navalite da uđete na tesna vrata; jer vam kažem: mnogi će tražiti da uđu i neće moći: kad ustane domaćin i zatvori vrata, i stanete napolju stajati i kucati u vrata govoreći: Gospode! Gospode! Otvori nam; i odgovarajući reći će vam: ne poznajem vas otkuda ste. Tada ćete stati govoriti: mi jedosmo pred tobom i pismo, i po ulicama našim učio si. A on će reći: kažem vam, ne poznajem vas otkuda ste; odstupite od mene svi koji nepravdu činite. Onde će biti plač i škrgut zuba, kad vidite Avraama i Isaka i Jakova i sve proroke u carstvu Božijem, a sebe napolje isterane. I doći će od istoka i zapada i severa i juga i sešće za trpezu u carstvu Božijemu. I gle, ima poslednjih koji će biti prvi, i ima prvih koji će biti poslednji.“

Matej 6,24 • „Niko ne može dva gospodara služiti; jer ili će na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili jednome voljeti, a za drugog ne mariti. Ne možete Bogu služiti i mamoni.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Carstvo uskogrudih“?

Popularno mišljenje je da postoje mnogi putevi koji vode Bogu. Čini se da su svi putevi opremljeni širokim spektrom ličnih prioriteta, ali navodno svi idu ka Božjem večnom carstvu. Tačno? Gluposti! Hristos je vrlo jasan po tom pitanju; jedini put ka večnosti je preko Njega. Hristovo učenje iz propovedi sa Gore blaženstva jasno ukazuje na to da „put“ nije lak, već težak. Oni koji pokušavaju da trguju Božjim carstvom tako što ga čine lakšim nego što ono zapravo jeste, samo doprinose zbunjivanju i razočaravanju drugih na njihovom hrišćanskom putu.

„Uski put“ nije nazvan uskim putem zato što svi idu njim. Uzan je zato što je samo nekolicina prihvatila izazov i odlučila da putuje njime. Cilj ovonedeljne lekcije je razotkrivanje „drugih puteva“ pažljivim razmatranjem „uskog puta“ kojim nas Gospod poziva da idemo. „Način života“ je zanimljiva reč. Jedinствен je za svaku osobu, ali je lako prepoznatljiv. Način našeg života pokazuje koji put smo izabrali. Da li odabiramo autoput ili puteljak; teži ili lakši put; popularni ili ispravni put?

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Carstvo uskogrudih“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici nauče da:

1. Procenjuju različite načine života koji su postali uobičajeni u društvu današnjice.
2. Prouče karakteristike „uskog puta“ koji Hristos poziva vernike da slede.
3. Na osnovu dobijenih informacija donesu odluku prihvatajući „put“ carstva umesto svetovnog „puta“.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) olovke, primerci kviza sa kraja lekcije. (Aktivnost B) vekna hleba, tegla kikiriki putera, žele, salvete, papir, olovke.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, tabla.

Primena • Biblije, papir za postere (ili papir iz bloka 5, parče hamera ili sl.), markeri.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimfaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Umnoži kviz sa kraja lekcije.

Pozor • Upoznaj se sa prirodom pitanja u kvizu. Pokušaj da predvidiš kako će učenici odgovoriti. Imaj na umu da za neka pitanja sva mišljenja mogu biti tačna.

Sad • Neka svaki učenik uradi ovaj kviz za sebe. Kada svi završe, osvrnite se na odgovore i prodiskutujte o njima. **Pitaj: Koliko vas je napisalo „tačno“ kod broja jedan?** Pročitajte pitanje i prodiskutujte o različitim prilazima ovoj tematici. Nastavite tako za svaku tačku pozivajući se na dole priložene komentare.

Osvrt na pitanja iz kviza • Za učitelja: Ova pitanja su osmišljena tako da budu na neki način kontraverzna. Glavna poenta za učenike je u tome da moraju da obrazlože svoje odgovore. Pogledaj npr. pitanje br. 2. Istina je da su oni koji slede Hrista obično „srećni“, ali korišćenje svoje lične sreće kao vodiča u odlukama ne znači uvek da biraš najbolji put. Pokušajte da izbegnete da govorite da su odgovori tačni ili netačni. Umesto toga ohrabrite racionalne odgovore koji su i biblijski i smisaoni. Većina odgovora može se odbraniti sa hrišćanskog aspekta ukoliko se protumače na određen način. Ono što sledi je pristup koji predlažemo.

1. Raspravom obično težimo da zaštitimo svoje lične ideje, radije nego da učimo iz tuđih. Razgovori i razmišljanja mogu voditi do pronicljivijih izbora ukoliko se ljudi služe mudročću i biblijskim principima. Ali ako oni samo brane svoje lične ideje, to može dovesti do uverljivih zabluda.
2. Ono što me čini srećnim ne mora da me čini i svetim ili vodi do Božjeg carstva. Ponekad mogu izabrati da imam manje kako bi drugi imali više, ili da podnesem progon za Božju stvar, iako se možda to ne nalazi na mojoj listi „stvari koje me čine srećnim“.
3. Kada neko krade ili vara, on gleda samo na kratkoročnu korist, a ne na dugoročni uticaj nepoštenja. Na mnogo načina je teško videti put koji je ispred i kako naše odluke mogu da utiču na našu budućnost.
4. Zavisi o čemu pričaš – školi, uspehu, moralu ili popularnosti. Generalno, mi smo društvo kojem je važno samo ono što je sada i ovde.
5. Kada se radi o odeći, muzici i zabavi – verovatno da. Važno je shvatiti da smo bića povodljiva za popularnim stavovima. Volimo da se ponosimo svojom individualnošću, ali naša kultura nastoji da bude naš kompas.
6. Živimo svoj život na različite načine, jer svako od nas mora da donese odluke na osnovu našeg jedinstvenog puta. Međutim, krajnja odluka o večnosti ne dopušta sebi raznolikost izbora. Mi imamo dva izbora: ili živimo za Boga ili za sebe. Naravno, način na koji neka osoba živi za sebe ili za Boga može izgledati različito, ali vrsta odluka koje donosimo treba da bude vrlo slična odlukama drugih koji su na istom putu.

7. Naša kultura, muzika i zabava govore o „duhovnosti“, ali nisu ništa bliže potpunom življenju za Božje carstvo nego kada su religija i duhovnost bili nepopularni. Stoga, osoba koja tvrdi „ja sam duhovna osoba“ ne mora biti ništa sličnija Isusu od nekoga ko ne izjavljuje da je duhovan.
8. Opasno je čak i razgovarati o tome ko će stići u Božje carstvo, a ko ne. Mi nemamo pojma kakvi će ljudi biti tamo. Te odluke su, očigledno, potpuno u Božjoj vlasti. Sve što stvarno znamo je da Pismo ukazuje na to da oni koji će stići u carstvo, nisu u većini.
9. Ponekad je teško znati ko je odgovorio pozivu Svetoga Duha i prihvatio Hristovu odeću pravednosti, a ko nije. U Rimljanima poslanici Pavle izjavljuje da će onima koji su bez zakona (Biblije) Bog suditi na osnovu načina kako su odgovorili na Njegovu ljubav koja je pokazana u svetu oko njih. Ali oni koji imaju reči života treba i da ih se drže. Konačno, moramo da verujemo Bogu da On poznaje srca ljudi. Međutim, način na koji smo izabrali da živimo jeste važan.
10. Arogantno je tvrditi „ja sam u pravu, a drugi greše“. S druge strane, prema rečima Hrista čini se da postoji jasna crta između dveju grupa ljudi, a te dve grupe su razdvojene prilično visokim standardima.

B. Početna aktivnost

Priprema • U ovoj aktivnosti treba napraviti sendvič sa kikiriki puterom i želeom. Biće ti potrebna vekna hleba, teglica kikiriki putera, žele, nož i nekoliko salveta. Učenicima će biti potrebni papir i olovke kako bi zapisali uputstva. Tvoj posao će biti da napraviš sendvič tačno prema njihovim uputstvima. Neka će biti smisljena i jasna, dok će druga biti vrlo problematična. Krajnji proizvod će odražavati prirodu njihovih uputstava.

Pozor • Opremi učenike papirom i olovkama. Zamoli ih da počnu sa pisanjem uputstava i to korak po korak – kako napraviti sendvič sa kikirikijem i želeom. **Reci: Budite onoliko detaljni i konkretni koliko mislite da je potrebno.**

Nakon pisanja, neka se podele u parove i uporede svoja uputstva. Daj im još nekoliko minuta da pregledaju svoja uputstva i oblikuju ih prema predlozima svog partnera.

Sad • Neka učenici predaju svoja uputstva. Izaberi nekoliko koje ćeš striktno slediti; napravi sendviče prema tim uputstvima.

Osvrt • **Pitaj: Na koji način se sendviči razlikuju? Kako su isti? Mogu li se svi nazvati sendvičima od kikiriki putera i želea? Koji aspekti sendviča su bili suštinski i nepromenljivi? Koji aspekti sendviča su se mogli menjati? Na koji način je to isto kao živeti u skladu sa principima Božjeg carstva?**

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Neki ljudi se čude kako većina može otići u pogrešnom pravcu. Svakako da bi trebalo da ispadne mnogo sigurniji rezultat kada se više glava sastanu. Zar ne?

Interesantna stvar se dogodila pre nekoliko godina na jednom univerzitetskom sportskom događaju, koja upravo dokazuje da većina ne mora biti u pravu. Za vreme jednog državnog prvenstva, trkači su došli u nedoumicu koja je zahtevala važnu odluku. Naime, stigli su do etape u trci u kojoj pravac nije bio dobro obeležen. Imali su dva izbora: da nastave putem na kom su bili ili da idu drugim putem. Oba pravca su delovala razumno. Vodeći trkači doneli su svoju odluku, a ostali trkači su ih sledili, svi osim Majka Delkava i šačice drugih. Majk je znao da su ostali trkači izabrali pogrešan put i pozivao je ostatak da ga sledi. Mnogi su mu se smejali i rugali, ali nekoliko ga je ipak sledilo. Majk je završio trku sa četiri druga takmičara. Od 128 trkača, njih 123 pošlo je pogrešnim putem.

Osvrt • Pitaj: Šta se desilo? Zašto su drugi trkači sledili vođe? Zašto je tako malo trkača slušalo i sledilo Majka? Kojih drugih primera se možeš setiti u kojima je većina grešila? Kada si u svom životu imao slično iskustvo u kom si sledio većinu, ili obrnuto?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Biranje Božjeg carstva teže je nego što se čini. Tinejdžeri govore o odolevanju pritisku okoline i o tome kako „ne slediti mase“, ali kada se suoče sa teškom situacijom ili odlukom, pritisak može dovesti do prave eksplozije emocija. Tinejdžeri opisuju pritisak okoline kao najteži problem kojem se izlažu. Onima u Božjem carstvu koji pokušavaju da odole uticaju sveta, mase to veoma otežavaju. Uprkos pritisku sveta, moraš imati na umu da se boriš za nebesku nagradu, a ne ovozemaljsko odobravanje. Kada slediš usku stazu, možeš očekivati da budeš neshvaćen. Možeš očekivati da budeš izazvan. Možeš očekivati da se osećaš izopštenim i usamljenim. Dobra vest je ta što Spasitelj daje snažno obećanje svoje prisutnosti onima koji putuju uskim putem. I činjenica da uski put vodi u večni život nasuprot uništenju je motivaciona nagrada za one na tom putu.

Neka učenici nađu i pročitaju sledeći tekst: **Matej 7,13.14.**

„Uđite na uska vrata; jer su široka vrata i širok put što vode u propast, i mnogo ih ima koji njim idu. Kao što su uska vrata i tesan put što vode u život, i malo ih je koji ga nalaze.“

Osvrt • Pitaj: Šta većina ljudi smatra da znači biti hrišćanin? Kako se ovaj biblijski tekst uklapa u tu sliku?

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: U priči „Traže se vozači“, slušali smo o tri vozača od kojih se tražilo da voze vrlo blizu ivice puta. Svaki vozač je bio prisiljen da donese odluku kao odgovor na čovekov zahtev. Ljudi često žive na ivici, misleći da je to najbolji način. Kako se to slaže sa načinom života jednog hrišćanina? Kako se to odnosi na oblačenje, zabavu, način na koji govorimo, čime se igramo, šta gledamo? Da li je dobro ili loše živeti na ivici? Šta Isus misli o onima koji žive na ivici?

C. Povezivanje sa životom

Uski put se ne pojavljuje odjednom ispod tvojih nogu; ti moraš da odlučiš da hodaš njime. Ovde je navedeno nekoliko situacija na koje učenici mogu da daju svoj komentar. Napiši sledeća dva pitanja na tablu. Neka učenici odgovore na njih na osnovu svake dole navedene situacije.

Šta misliš da bi većina ljudi uradila?

Šta misliš da bi uradili ljudi koji slede uski put?

1. Svedok si situacije u kojoj tvoj bliski prijatelj vara na ispitu.
2. Otkrivaš da tvoj prijatelj eksperimentiše sa drogom i druženjem sa pogrešnim ljudima.
3. Saznaješ da se na tvog prijatelja vrši pritisak da ima seks.
4. Saznaješ da će tvoj prijatelj pasti godinu, jer stalno troši vreme na igranje video igrice.
5. Vidiš kako se tvoj prijatelj ponaša vrlo grubo prema ljudima koji imaju vrlo malo prijatelja.

Sada neka učenici pregledaju stihove u pouci. Pitaj ih da li bi menjali išta od svojih odgovora koje su upravo dali, shvatajući šta Bog kaže o tome u svojoj Reči.

A. Aktivnost za primenu

Neka učenici pročitaju sledeća obećanja za one koji putuju uskim putem:

Psalam 23,4

Priče 10,24

Isaija 43,2

Isaija 51,12-16

Jovan 14,17-21

Jovan 16,33

Zatim neka učenici formiraju grupe od po dvoje ili troje za projekat „Uski put“.

Neka učenici pregledaju svoje pouke, posebno odeljak „Šta kažu drugi?“ i „Bog kaže...“, kao i obećanja koja su malopre pročitali, i neka naprave znak „Uski put“ koji bi se mogao postaviti na raskrsnicu gde se račvaju ta dva puta. Znaci bi trebali da imaju i savete koji bi pomogli putniku da odluči. Ti saveti bi zapravo bile parafraze obećanja iz Biblije, ali kratke, sažete i iskazane sopstvenim rečima. Na primer, savet iz **Priča 10,24** bi mogao da glasi: „Dobri momci dobijaju ono što žele“. Savet iz **Psalma 23,4** mogao bi se predstaviti kao kratka strofa: „Bez drame / bez brige / bez straha / kada je Bog blizu“.

Kada učenici naprave svoje putokaze, pozovi ih da ih pokažu svom razredu i neka objasne zašto su izabrali baš te savete.

Osvrt • Pitaj: Šta misliš na kakav prijem će tvoji putokazi naići kod većine ljudi u svetu? U školi? Na prometnom uličnom ćošku? U crkvi? Na koji način nam je Bog dao putokaze da bi obeležio uski put?

B. Pitanja za primenu

1. Znaš li nekoga iz svoje okoline ko je pravi primer onoga koji hoda uskim putem?
2. Koje osobine takva osoba pokazuje? Koje životno važne odluke donosi?
3. Da li misliš da se takvoj osobi ljudi dive ili je izbegavaju zbog njene odlučnosti da ide nasuprot masi i popularnom mišljenju?
4. Kako možeš ostati ponizan, a u isto vreme čvrsto živeti na način za koji veruješ da je ispravan?
5. U kom delu svog načina života imaš problem da ostaneš čvrst na uskom putu?
6. Postoji li neko koga poznaješ da se bori da ostane na uskom putu? Napiši mu pismo hrabreći ga u njegovoj teškoj situaciji i podseti ga na neko obećanje iz Pisma koje će mu pružiti nadu.

6 ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Kada je Hristos pozvao učenike da Ga slede, ukazao im je da će morati prvo da sagledaju sve „troškove“. Nije pokušao da im „proda“ uski put. Kazao je otvoreno da će put biti pun izazova. Kada bi postojali putokazi za uski put, informisali bi putnike da će im čizme za penjanje biti i te kako potrebne. Oni koji se budu opredelili za uski put moraju biti spremni da često idu uzbrdo. Na jednom putokazu bi čak moglo da piše: „Možda mislite da ste se izgubili, jer nema puno putnika na ovoj stazi, ali nastavite! Na pravom ste putu!“

Ovaj koncept je za tinejdžere jedan od najtežih za primenu, zato što su u tom dobu veze sa prijateljima za njih od izuzetne važnosti. Ali, posebno u ovom vremenu, potrebna je generacija tinejdžera koji su predani uskom putu bez obzira koliko ih to koštalo.

UZ LEKCIJU 1:

Ovaj kviz je za početnu aktivnost A.

KVIZ

Svaku izjavu označi sa T (tačno) ili N (netačno).

1. ___ Što više ljudi diskutuju o nekom problemu, veće su šanse da će se na kraju složiti.
2. ___ Ako želite da idete „uskim putem“, napravite izbore koji će vas usrećiti.
3. ___ Većina ljudi gleda na dugoročne posledice svojih odluka pre nego što načine izbor.
4. ___ Većina ljudi razmatra samo kratkoročni uticaj svojih izbora.
5. ___ Moji prijatelji su skloni da donose odluke zasnovane na popularnim shvatanjima.
6. ___ Ima mnogo načina da se živi Božja istina, a ne samo jedan.
7. ___ Što više naša kultura govori o duhovnim stvarima, više će se približiti istini i najboljem načinu za život.
8. ___ Bog će spasiti više ljudi nego što mislimo.
9. ___ Bog je obavezan da spasi ljude iz drugih religija.
10. ___ Arogantno je pretpostaviti da samo mala grupa ljudi trenutno hoda „uskim putem“.

Lekcija 2

POZITIVAN IZBOR ZA ČITANJE

Zavisnost od fikcije

1 PRIPREMA

A. Izvor

Isaija 43,10-12 • „Vi ste moji svedoci, veli Gospod, i sluga moj kojega izabrah, da biste znali i verovali mi i razumeli da sam ja; pre mene nije bilo Boga niti će posle mene biti. Ja sam, ja sam Gospod, i osim mene nema spasitelja. Ja objavih, i spasih, i napred kazah, a nikoji tuđ Bog među vama, i vi ste mi svedoci, veli Gospod, i ja sam Bog.“

Filipljanima 4,8 • „A dalje, braćo moja, što je god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god prečisto, što je god preljubazno, što je god slavno, i još ako ima koja dobrodetelj, i ako ima koja pohvala, to mislite.“

2. Petrova 1,16 • „Jer vam ne pokazasmo sile i dolaska Gospoda našega Isusa Hrista po pripovetkama mudro izmišljenim, nego smo sami videli slavu njegovu.“

Luka 6,45 • „Dobar čovek iz dobre kleti srca svojega iznosi dobro, a zao čovek iz zle kleti srca svojega iznosi zlo, jer usta njegova govore od suviška srca.“

Elen Vajt, Adventistički dom, str. 412 orig. • „Šta naša deca treba da čitaju? To je ozbiljno pitanje koje zahteva ozbiljan odgovor. Zabrinjava me kada u porodicama koje drže subotu vidim časopise i novine sa pričama u nastavcima koje ne ostavljaju dobar utisak na um dece i omladine. Posmatrala sam one čiji je ukus oblikovan po takvoj mašti. Imali su prednost da čuju istinu, da se upoznaju sa razlozima na kojima se naša vera zasniva, ali oni su odrasli lišeni prave pobožnosti.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Pozitivan izbor za čitanje“?

Svaki tinejdžerski razred će svakako imati raznolike čitaoce – od onih koji nerado čitaju, ako uopšte i čitaju, do onih koji dnevno gutaju po jednu knjigu. Ova lekcija je uglavnom usmerena na one koji vole da čitaju, kako bi ih vodila u pravilnom izboru koji će ih razviti u prave hrišćane. Diskusija bi trebala da se usredsredi na pitanja da li fikcija uopšte ima vrednosti, zašto čitamo, kakvo čitanje snaži naše duhovne mišiće, itd. Diskusija ne bi trebala da isključi one koji nisu strastveni čitaoci, ali bi trebala da ih ohrabri da pokušaju da čitaju iz zadovoljstva. Uvek podvucite dobrobiti i blagoslove dobrog štiva, čak i kada se vaš razred i vi bavite teškim temama – uključujući popularne i kontraverzne knjige kao što je Hari Poter, seriju *Ostavljeni* i ljubavne romane.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Pozitivan izbor za čitanje“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Procene svoj lični izbor za čitanje iz hrišćanske perspektive.
2. Prepoznaju da ono što čitamo utiče na naše misli i izbore.
3. Odluče da primene hrišćanske standarde pri odabiru štiva za čitanje.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) tri do četiri knjige za tinejdžere. (Aktivnost B) papir, olovke, markeri.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, tabla.

Primena • Grafikoni (vidi aktivnost), olovke.

MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedjeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Izaberi tri ili četiri knjige namenjene veoma mladim tinejdžerima različitih žanrova (npr. avanturistička priča, priča o prirodi, ljubavna priča itd.). Donesi ih u subotnu školu, ali ih nemoj pokazivati grupi dok ne budete spremni da započnete ovu aktivnost.

Pozor • Čitaj naglas grupi prvi pasus svake knjige.

Sad • **Pitaj:** Na osnovu onoga što ste dosada čuli, koju knjigu biste odlučili da čitate?

Osvrt • **Pitaj:** Pri odabiru knjige, šta privlači tvoju pažnju? Da li proceniš knjigu po njenim koricama? Na osnovu opisa na poleđini koji govori o čemu se radi u njoj? Da li nasumice pročitaš nekoliko stranica? Ili se osloniš na preporuku drugih ljudi kako bi odabrao dobru knjigu?

B. Početna aktivnost

Priprema • Podeli papir, olovke i markere svakom članu razreda.

Pozor • Reci: Neki izdavač je odlučio da izda knjigu o tvom životu – knjigu samo o tebi! Osmisli korice te knjige. Kako će tvoja priča biti ilustrovana i opisana da bi privukla pažnju čitaoca?

Sad • Daj deci 10 minuta kako bi osmislili korice svojih knjiga, a zatim neka pokažu drugima šta su uradili.

Osvrt • Pitaj: Šta pisci i izdavači pokušavaju da urade da bi zadobili tvoju pažnju kako bi pročitao određenu knjigu? Da li je mudro oceniti knjigu na osnovu korica? Jesi li ikada izabrao neku knjigu očekujući jednu stvar, a unutar njenih stranica našao nešto sasvim drugo?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Kendini roditelji i nastavnici oduvek su bili impresionirani koliko ona voli da čita. Ponekad pročita neku knjigu za jedan dan. Njeni prijatelji je zovu „knjiški moljac“, ali Kendi ne mari za to. Ona voli da pobegne u neku priču koja će joj odvući pažnju od pravog života i njegovih problema. Ona čita uzbudljive avanture, romantične ljubavne priče, zastrašujuće horor priče. Zapravo, čita sve čega se dokopa i ponekada joj se svet knjige čini stvarnijim od škole, njene porodice i njenih prijatelja.

Džef je pročitao jednu knjigu u šestom razredu, jer je morao da napiše izveštaj o njoj. Od onda on obično „vrda“ čitanjem opisa na poleđini kada mora da napiše rezime za nastavu. On voli neke časopise, ali obično samo gleda slike. Džef je veoma aktivan i bavi se mnogim sportovima i aktivnostima napolju. Kada njegova učiteljica subotne škole preporuča knjigu za koju kaže da će pomoći deci da bolje upoznaju Isusa, on misli: „Zašto bi iko sedeo mirno i čitao knjigu?“

Osvrt • Pitaj: Da li Kendi nešto propušta? Da li Džef nešto propušta? Jesi li ti Kendi ili Džef? Da li misliš da su ovo samo ekstremni primeri, ili poznaješ ljude poput Kendi ili Džefa? Kako možemo izvući najbolje iz čitanja tako da ne izgubimo vezu sa stvarnošću? Šta je dobro da čitamo, a šta nije?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Bog ima misiju za svakog od nas – da budemo predstavnici Njegovog carstva u ovom svetu. Svaku odluku koju donosimo – u vezi sa našom zabavom, načinom na koji provodimo slobodno vreme, čak i štivom koje čitamo – utiče na tu misiju. Ne možemo biti potpuno predani Bogu ukoliko ne ispunimo naše misli onim što će nam pomoći da budemo duhovno jači.

Za one koji vole da čitaju, njihov izbor šta će čitati može biti presudan. Mnogi tinejdžeri – i mnogi odrasli – čitaju skoro bez ikakve selekcije – čitaju sve što im dođe pod ruku, samo nek je zabavno. Ali tu postoji toliko toga što nas neće duhovno ojačati. Lako je puniti svoj um otpadom.

Biblija govori o tome da svoj um treba da „preobrazimo“, a ne da prilagodimo svetu oko nas (Rimljanima 12,2). Ako punimo svoj um svime što naša kultura nudi, bićemo ubačeni u taj kalup hteli mi to ili ne. Čitanje Biblije pet minuta na dan neće odagnati loš uticaj sata provedenih uz ljubavne romane ili trilere sa policajcima i lopovima. Naši umovi se oblikuju onim što čitamo.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Da li je ovo realno? Veruješ li da je za nekoga ko čita mnogo ljubavnih romana to prava opasnost? Šta misliš zašto je Lindzi tako lako pala u iskušenje? (Istakni da zavisnost od fikcije kao što je Lindzina može biti isto toliko snažna poput zavisnosti od alkohola ili droge – mnogi ljudi pokušavaju da

piju ili konzumiraju „lake“ droge, a da ne postanu zavisnici. Ali teško je reći unapred ko će postati zavisnik – okolnosti u životu jedne osobe mogu doprineti da ona postane zavisnik. Kod droge i alkohola jednostavnije je izbegavati ih potpuno. Ali od čitanja imamo mnogo koristi, tako da ne bi imalo smisla izbegavati ga u potpunosti. Zbog toga su nam potrebni razboriti hrišćanski putokazi da bismo znali šta i kako da čitamo.) **Pitaj: Da li su ljubavni romani jedina stvar koja može tako da utiče na neku osobu? A šta je sa onima koji stalno čitaju časopise o slavnim ličnostima, ili kriminalističke priče, ili naučnofantastične priče, ili horore? Kakve opasnosti može da donese svaka od ovih vrsta štiva?**

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Nastavnik maternjeg jezika ti kaže da izabereš bilo koje tri knjige koje želiš da čitaš i da ih izneseš razredu (ali bez varanja čitanjem samo opisa na poleđini – moraš da pročitaš celu knjigu). Ti bi voleo da tvoj rezime predstavlja ono što veruješ kao hrišćanin, tako da hoćeš da izabereš knjige koje će se uklopiti u hrišćanski način života.

Ali kada pogledaš na svoju policu sa knjigama, vidiš mnogo stvari za koje nisi baš siguran. Koje su knjige dobre za mladog hrišćanina? Kako ćeš znati?

Neka učenici pogledaju sledeće biblijske tekstove i prodiskutujte o tome kako se oni mogu primeniti na naš izbor za čitanje: **Filibljanima 4,8; Galatima 5,19-23; Kološanima 3,1**. Kada pročitate svaki stih i popričate o njemu, rezimiraj princip u vidu jedne rečenice, koji bi mogao da se primeni na izbor za čitanje, i napišite sažeti princip za svaki stih na tablu pred učenicima.

Pitaj: Koje su prednosti i nedostaci svake vrste priča? Na koji način je svaka priča moćni alat za Božje carstvo?

PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Napravite i kopirajte grafikone poput onog iz odeljka za petak. Neka svaki član razreda predloži jednu knjigu koju je pročitao i koja mu se svidela, i neka je svaka osoba unese u svoj grafikon. Popuni odgovarajuće praznine kako bi ukazao na to da li je knjiga bila fikcija ili ne, i da li je učenik osećao da ga ona izgrađuje kao hrišćanina ili ne. Pokušaj da dobiješ od svakog člana po jedan predlog za knjigu usredsređujući se, ako je moguće, na knjige za koje su deca smatrala da su dobro štivo za hrišćane. Predloži da svaka osoba ponese spisak kući i izabere jednu od tih dobrih knjiga koje uzdižu, a koje je neko drugi predložio, i neka je doda svojoj listi.

Osvrt • Pitaj: Da li ti je bilo teško da se setiš neke omiljene knjige? Da li ti je bilo teško da se setiš neke koja bi bila dobar izbor za mladog hrišćanina? Ako je tako, da li bi mogao nekom od knjiga na ovoj listi da obogatiš svoju duhovnu biblioteku?

B. Pitanja za primenu

1. Pročitaj citat Elen Vajt o fikciji u pouci za učenike (odeljak „Šta kažu drugi?“). Šta je tvoj odgovor na to? Treba li potpuno da izbacimo knjige sa fikcijom s naših polica? Postoje li različiti stepeni fikcije?
2. Koja je najbolja knjiga koju ste ikada pročitali i zašto?
3. Na koji način praviš svoje lične izbore u vezi sa čitanjem?
4. Možeš li se setiti neke situacije kada je neka knjiga koju si čitao (osim Biblije) uticala na način tvog razmišljanja u vezi sa nečim životno važnim, ili čak uticala na odluku koju si morao da doneseš? Da li je to bio pozitivan ili negativan uticaj?
5. Jesi li ikada osećao da si zavisnik od čitanja neke posebne vrste knjiga koja nije bila dobra za tebe?

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Čitanje je moćna stvar. Otvara nam nova vrata i menja način na koji vidimo svet. Ali pored svih svojih uzbudljivih mogućnosti, čitanje sadrži opasnosti – ako se zadržimo na knjigama koje skreću naš pogled na ono što je najgore u ovom svetu, umesto na ono što je najbolje na nebu. Hajde da svi odlučimo da ozbiljnije shvatimo moć knjige – da svoje štivo biramo mudrije. Mi smo predstavnici Božjeg carstva i ne možemo da punimo svoj um bilo čime. Potrebno je da budemo u kondiciji za našu misiju ispunjavajući svoj um onim što će podići naš pogled i naše misli ka Isusu.

Lekcija 3

ŽIVELA REČ!

Biblija sa Bauntija

1 PRIPREMA

A. Izvor

Otkrivenje 21,5 • „I reče onaj što seđaše na prestolu. evo sve novo tvorim. I reče mi: napiši, jer su ove reči istinite i verne.“

2. Mojsijeva 19,3.4 • „I Mojsije izađe na goru k Bogu; i povika mu Gospod s gore govoreći: ovako kaži domu Jakovljevu, i reci sinovima Izrailjevim: videli ste šta sam učinio Misircima i kako sam vas kao na krilima orlovim nosio i doveo vas k sebi.“

4. Mojsijeva 7,89 • „A kad Mojsije ulažase u šator od sastanka da govori pred Bogom, tada čujaše glas gde mu govori, sa zaklopca što beše na kovčegu od svedočanstva između dva heruvima; i govoraše mu.“

Luka 1,1-4 • „Budući da mnogi počеше opisivati događaje koji se ispuniše među nama, kao što nam predaše koji isprva sami videše i sluge reči biše: namislih i ja, ispitavši sve od početka, po redu pisati tebi, čestiti Teofile, da poznaš temelj onih reči kojima si se naučio.“

2. Petrova 1,20.21 • „I ovo znajte najpre da nijedno proroštvo književno ne biva po svome kazivanju; jer nikad proroštvo ne bi od čovečije volje, nego naučeni od Svetoga Duha govoriše sveti Božiji ljudi.“

2. Timotiju 3,16.17 • „Sve je pismo od Boga dano, i korisno za učenje, za karanje, za popravljanje, za poučavanje u pravdi, da bude savršen čovek Božiji, za svako dobro delo pripravljen.“

5. Mojsijeva 13,1-4 • „Ako ustane među vama prorok ili koji sne sanja, i kaže ti znak ili čudo, pa se zbude taj znak ili čudo koje ti kaže, i on ti reče: hajde da idemo za drugim bogovima, kojih ne znaš, i njima da služimo, nemoj poslušati što ti kaže taj prorok ili sanjač, jer vas kuša Gospod Bog naš da bi se znalo ljubite li Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i sve duše svoje. Za Gospodom Bogom svojim idite, i njega se bojte; njegove zapovesti čuvajte, i glas njegov slušajte, i njemu služite i njega se držite.“

5. Mojsijeva 18,20 • „Ali prorok koji bi se usudio govoriti što u moje ime što mu ja ne zapovedam da govori, ili koji bi govorio u ime drugih bogova, takav prorok da se pogubi.“

Galatima 3,8.9 • „A pismo videvši u napredak da Bog verom neznabošce pravda, napred objavi Avramu: u tebi će se blagosloviti svi neznabošci. Tako koji su od vere, blagosloviće se s vernim Avramom.“

Jevrejima 4,12 • „Jer je živa reč Božija, i jaka, i oštija od svakoga mača oštra sa obe strane, i prolazi tja do rastavljanja i duše i duha, i zglavaka i mozga, i sudi mislima i pomislima srdačnim.“

Psalam 119,160 • „Osnova je reči tvoje istina, i večan je svaki sud pravde tvoje.“

Elen Vajt, Na nebeskim mestima, str. 138 orig. • „Malo je koristi od žurnog čitanja Pisma. Neko može pročitati celu Bibliju, a ipak da ne vidi njenu lepotu ili da ne razume njeno duboko i skriveno značenje. Proučiti jedan pasus sve dok njegovo značenje ne postane umu jasno i plan spasenja očigledan, od većeg je značaja nego pregledati više poglavlja bez posebnog cilja i bez sticanja pozitivnih uputstava. Nosite svoju Bibliju sa sobom. Čim imate prilike, čitajte iz nje; urežite njene tekstove u svoj um. Čak i dok hodate ulicom možete pročitati neki pasus i razmišljati o njemu, urezujući ga na taj način u pamćenje.“

Elen Vajt, Put Hristu, str. 90-91 orig. • „Mudrost ne možemo steći bez ozbiljnog i pažljivog proučavanja praćenog molitvom. Neki delovi Svetog pisma tako su jasni da ih je nemoguće pogrešno razumeti, ali

postoje i drugi čije se značenje ne nalazi na površini i na prvi pogled nije ga moguće sagledati. Pojedini delovi moraju biti upoređeni sa drugim delovima. Pažljivo istraživanje i razmišljanje mora biti praćeno molitvom. Takvo proučavanje biće bogato nagrađeno. Kao što rudar otkriva žile dragocenog metala, sakrivenog ispod zemljine površine, tako će i onaj koji Božju reč istrajno istražuje kao sakriveno blago, otkriti dragocene istine, koje su sakrivene od pogleda nemarnog istraživača. Nadahnuta reč primljena u srce, biće kao potoci koji teku od izvora života.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Živela reč!“?

Božji metod konverzacije je Njegova reč. On je u njoj izjavio da ona sadrži dovoljno dokaza da bi ljudi verovali u Njega – a da Ga čak i ne vide. Ali pre nego što ljudi mogu da poveruju u Boga i Njegovu reč, oni moraju prvo da odluče hoće li verovati da je Bog nadahnuo Bibliju. Pavle je to dobro izrazio: „Toga radi i mi zahvaljujemo Bogu bez prestanka što vi primivši od nas reč čuvenja Božijega primiste ne kao reč čovečiju, nego (kao što zaista jest) reč Božiju, koja i čini u vama koji verujete.“ (1. Solunjanima 2,13)

U ovoj lekciji ćemo pogledati dinamiku razgovora između Boga i nas, i mnoge načine na koje možemo da Mu odgovorimo. Zapravo, što više razumemo knjige iz Biblije i svrhu različitih delova Pisma, to više možemo da razumemo celu poruku. Konačno, Biblija nije knjiga koja se čita radi zabave. Za razliku od nekog romana koji se čita iz zabave, Biblija je za razmišljanje i za proučavanje. Daćemo nekoliko predloga kako da budemo u vezi sa Bogom.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Živela reč!“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Razumeju svrhu Biblije.
2. Prihvate da je Biblija potrebna kako bi se održavala veza sa Bogom.
3. Razviju plan kako da razgovaraju sa Bogom putem Njegove reči.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) gaza, slika ili fotografija, tabla. (Aktivnost B) papirići, olovke.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Biblije, tabla.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimfaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Ova lekcija će pokazati kako nam razne knjige u Bibliji mogu preneti razne slojeve informacija. Biće ti potrebni dobrovoljci kojima će oči biti omotane gazom. Takođe ćeš morati da napišeš poruku na tablu ili postaviš neku sliku u koju će oni gledati. Predmet koji izabereš moraće da ima dovoljno detalja tako da bi nešto novo moglo da se otkrije u svakoj fazi ove aktivnosti.

Pozor • Pobrini se da dok omotavaš gazu, oči dobrovoljca budu otvorene (najbolje da je omotaš labavo kako gaza ne bi dodirivala oči). Nakon omotavanja gaze oko očiju, otkrij poruku ili sliku na koju će se oni fokusirati.

Sad • Izaberi nekoga ko će zapisivati opise koje daju dobrovoljci. **Pitaj: Šta možeš da vidiš?** Učenik bi trebao da vidi samo gazu ili samo malo svetlosti kako se probija kroz gazu. Odmotaj jedan sloj gaze i **pitaj: Šta sada vidiš?** Oni će verovatno opisati boje ili osnovne obrise. Skini još jedan sloj, pa neka opet opišu šta vide. Trebalo bi da vide sve bolje što više slojeva gaze skineš. Nastavi sa tim dok ne skineš i poslednji sloj gaze i oni budu mogli da vide stvar potpuno jasno.

Osvrt • **Pitaj: Kako to može biti slično gledanju različitih delova Biblije? Koji deo Biblije ti se čini da ti najmanje govori? Koji delovi Biblije ti zaista govore? Na koji način je svaka knjiga Biblije prozor u Božje srce?**

B. Početna aktivnost

Priprema • Cilj ove vežbe je da pokaže koliko je teško reći u samo nekoliko reči ono što je jako važno.

Pozor • Daj svakom učeniku komad papira od 5x5 cm. Treba da napišu što više o sebi, a da ne otkriju svoje ime.

Sad • Neka učenici opišu sebe, ali ne kako izgledaju, već kakvi su, kakav im je karakter. Neka budu što detaljniji, ali ne treba da napišu svoje ime na papir. Kada završe, pomešaj papire, čitaj ih naglas i vidi da li razred može da prepozna o kome se radi.

Osvrt • **Pitaj: Da li je ono što si napisao bilo dovoljno da bi te identifikovali? Da li je bilo dovoljno da te stvarno dobro upoznaju? Koliko bi bilo drugačije kada te ljudi iz ove prostorije uopšte ne bi poznavali? Da te niko ne poznaje, da li bi verovali ono što si napisao? Kako bi znali da li je istinito?**

Reci: Biblija je opis Boga. Pitaj: Ako ljudi ne poznaju Boga, kako onda veruju ono što piše u Bibliji? Kako znaju da je sve to tačno?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Vojvoda od Velingtona je bio veliki komandant u bici kod Vaterloa. Ta bitka je bila strateški udarac koji je dovršio Napoleonovu eru rata. Mnogo toga se pisalo o toj bici. Jedna takva priča govori o tome kako se prenosila poruka o pobedi. Kada je Velington poslao Engleskoj poruku o pobedi, ona je prošla kroz čitav lanac stanica koje su bile uspostavljene da komuniciraju sa Engleskom preko šifri. U procesu stizanja iz stanice u stanicu, postojala je mogućnost pogrešnog tumačenja. Trebalo je poslati Engleskoj poruku „Velington porazio Napoleona kod Vaterloa.“ Na nesreću, spustila se magla i prekinula poruku. Do ljudi je stigao samo deo poruke koji je glasio: „Velington poražen“ (na engleskom, „Velington porazio“ i „Velinton poražen“ se piše isto). Ova poruka je bila veliko razočarenje, a to što nisu bile poslate sve reči pogrešno je predstavilo ono što se zapravo dogodilo. Kasnije, kada se magla razišla, čitava poruka je stigla, a oni koji su je dobili, prešli su iz razočarenja u ushićenje.

Osvrt • Pitaj: Šta misliš kakvu poruku ljudi dobijaju kada čuju samo kratke delove Biblije? Seti se raznolikosti poruka i izrečenih stvari, od Božjeg gneva prema Izrailju do hranjenja 5000 ljudi. Da li si nekada samo nasumice otvorio Bibliju i počeo da čitaš – samo zatvorio oči i uperio prst? Šta bi bilo kada bi to bio jedini način da saznaš ono što Bog hoće da ti kaže?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

„I reč postade telo i useli se u nas puno blagodati i istine; i videsmo slavu njegovu, slavu, kao jedinorodnoga od oca.“ (Jovan 1,14) Nakon objave da je Božje carstvo blizu, Njegova Poruka je došla lično. Pre toga znanje o Bogu je došlo preko proroka, oblaka, vatre i reči uklesanih u kamenu. Prema Jevrejima 1,1.2 Njegovi metodi menjaju se prema potrebi. Međutim, Njegova poruka nije obavijena velom misterije – Bog želi da Ga Njegov narod upozna. Proroci su podsećali one koji su zaboravljali na Božje carstvo, ali isuviše često je bilo drugih stvari koje su stajale na putu. Samo posmatraj u Pismu priču o Bogu i nećeš moći da pobegneš od činjenice da On stalno poziva ljude da Mu se vrate.

Oni koji su pripadnici Božjeg carstva su to što jesu jer ga je Bog njima otkrio. Neki misle da je potraga za Bogom neki tajanstveni proces otkrivanja skrivenih istina. Bog se ne skriva, niti čini da Njegova volja za naš život bude teška za pronalaženje. Biblija sadrži dovoljno informacija o Bogu i Njegovom karakteru tako da možemo uspostaviti vezu sa Njim i predati svoj život Njemu. Bog očajnički želi da Ga upoznamo; On se ne trudi da nam to otežava.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročitava ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Reci: Na isti način kao Biblija koja je pripadala posadi Bauntija, poruka je pred nama. Možda stoji na nekoj polici van tvog domašaja ili možda leži pored tvog kreveta, ali je ti nikada ne uzimaš u ruke.

Pitaj: Dok si čitao ovu priču, da li se tvoj pogled na Božju moć promenio? Šta je u priči dovelo do te promene kod tebe? Šta misliš zbog čega su ostrvljani poverovali? Šta misliš zašto se njihov način življenja potpuno promenio?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Jedan mladi pastor priča kako je jedan njegov let bio otkazan. Pokušavao je da pošalje poruku svojoj supruzi, da je obavesti da ne pođe na jednosatnu vožnju do aerodroma. Međutim, njen mobilni telefon nije bio uključen i niko se nije javljao kod kuće. Konačno, pozvao je jednog svog prijatelja koji je živeo na periferiji grada. Zamolio je druga da čeka dok ona ne naiđe, zaustavi je mahanjem i prenese joj poruku. Nažalost, ona je prošla pored njega i mahnula, ne prepoznajući da on ima poruku za nju. Pastor je mogao ostaviti poruku na šalteru za informacije na aerodromu, ali njegova supruga ga je uvek čekala izvan terminala za prtljag. Činjenica da ima važnu poruku koju nije mogao predati osobi kojoj je bila namenjena, bez obzira koliko se trudio, za njega je bila vrlo frustrirajuća.

Pitaj: Jesi li ikada morao da preneseš važnu poruku nekoj osobi, a da to nisi mogao da učiniš? Šta misliš da li anđeli postaju frustrirani gledajući nas kako žurimo unaokolo potpuno nesvesni poruka oko nas?

Reci: Od samolepljivih papirića do elektronske pošte, mi primamo i šaljemo poruke na vrlo različite načine. Obično način na koji prenosimo poruke zavisi od same poruke.

Pitaj: Koji bi bio najbolji način slanja sledećih poruka?

„Imaš zakazano kod lekara u 16:30h u sredu.“

„Tvom motoru je potrebno ulje.“

„Nemoj zaboraviti da nahraniš mačku.“

„Volim te i želim da postaneš moja žena.“

„Pukla mi je guma i potrebna mi je pomoć.“

„Imaš musaku u frižideru.“

„Suzi je zvala i hoće da pozajmi tvoje crvene cipele.“

„Bolujete od raka.“

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Biblija ima više različitih vrsta poruka. Ona sadrži istorijske knjige, zatim poeziju i pesme iz Davidovog dnevnika. Ima biografskih zapisa koji opisuju kako su ljudi održavali vezu sa Bogom (Jestira, Jov, Danilo). Sadrži i propovedi koje su izgovorili ljudi. Molitve kojima su se ljudi molili. Probleme za koje su ljudi pronašli rešenja. Proročanstva koja otkrivaju realnosti ljudskog ponosa. Ima tu heroja i zlikovaca. Postoje pisma upućena crkvama koja su trebala da im pomognu da uzrastu. Postoji knjiga sa izrekama koje ostaju u tvom umu na način kako to samo mudrost može. Nije ni čudo što se čini da je proučavanje Biblije tako komplikovano. Gde da počneš? Koja pitanja sebi da postaviš? Koliko toga treba da čitaš? Šta da radiš kada ne razumeš nešto što pročitaš?

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Neka učenici izaberu jednu parabolu, jedan psalam ili neku priču iz Hristovog života.

U grupama od po dvoje ili troje neka učenici čitaju priču i odgovore na pitanja koja si napisao na tabli tako da svi mogu da ih vide.

- >> Šta misliš zašto je ova priča spomenuta u Bibliji?
- >> Koje su neke od ključnih reči ili izraza u ovom tekstu?
- >> Na koje probleme ili potrebe ona ukazuje?
- >> Šta ti ona govori o Božjem karakteru?
- >> Koji su glavni likovi u priči?
- >> Postoji li primer koji treba slediti?
- >> Treba li izbegavati neko ponašanje?
- >> Treba li promeniti ili usvojiti neku naviku?
- >> Postoji li neko za koga treba hvaliti Boga?
- >> Šta misliš šta Bog pokušava da ti kaže kroz ovu priču?

Osvrt • Pitaj: Iako je ovo samo nekoliko pitanja, da li su ti ona ipak pomogla da zaroniš dublje u tekst ove priče? Kakva saznanja si dobio? Koja pitanja su ti najviše pomogla?

B. Pitanja za primenu

1. Ispričaj o nekom „a-ha!“ trenutku u toku proučavanja Biblije u kom si otkrio nešto što dosada nikada nisi čuo, niti video. Kako si na to odgovorio i kako je to otkriće uticalo na tvoje razumevanje Božjeg vođstva u Pismu?
2. Razgovarajte o nekom pasusu ili knjizi u Bibliji koji si dosada izbegavao zbog određenih izazova koje sadrži taj tekst. Kako je težina proučavanja Biblije uticala na tvoju volju da proučavaš?
3. Slažeš li se ili ne: Biblija nije namenjena da se čita; treba je proučavati. Zašto?
4. Slažeš li se ili ne: Neki delovi Biblije su više teoretski, a neki su više praktični. Objasni.
5. Koga poznaješ da duboko voli Pismo? Pitaj ga kako on prilazi Bibliji i šta mu pomaže.
6. Za šta se moraš više moliti: za mudrost da bi shvatio šta Bog ima da ti kaže ili hrabrost da činiš ono što On traži od tebe?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Jovan je jasno ukazao na to da je bilo još mnogo priča i događaja koji su se desili ali nisu mogli stati u evanđelja. Jednostavno ne bi bilo dovoljno prostora da se sve to napiše. Zato je napisao ono što je bilo najpotrebnije za druge ljude da bi verovali u Hrista i da bi imali život u Njemu. Moguće je da je bilo još na hiljade priča o deci Izrailja koje bi bile zanimljive, ali Biblija je zaista zbirka zapisa koji iznose kakav je Bog i kakav odnos On želi da imamo sa Njim. Proučavanje Biblije nikada nije bilo lako. Ali kada ljudi „surfuju“ kroz Bibliju, pronalaze nadu. Vidi **Rimljanima 15,4**.

Lekcija 4

NOSEĆI TITULU „HRIŠĆANIN“

Noseći etiketu

1 PRIPREMA

A. Izvor

Dela 11,26 • „I oni se celu godinu sastajahu onde s crkvom i učio mnogi narod; i najpre u Antiohiji nazvaše učenike hrišćanima.“

Rimljanima 10,9.10 • „Jer ako priznaješ ustima svojim da je Isus Gospod, i veruješ u srcu svojem da ga Bog podiže iz mrtvih, bićeš spasen, jer se srcem veruje za pravdu a ustima se priznaje za spasenje.“

Dela 2,37-39 • „A kad čuše, ražali im se u srcu, i rekoše Petru i ostalim apostolima: šta ćemo činiti, ljudi braćo? A Petar im reče: pokajite se, i da se krstite svaki od vas u ime Isusa Hrista za oproštenje greha; i primićete dar svetoga Duha; jer je za vas obećanje i za decu vašu, i za sve daljne koje će god dozvati Gospod Bog naš.“

Marko 9,38-41 • „Odgovori mu Jovan govoreći: učitelju, videsmo jednoga gde imenom tvojim izgoni đavole koji ne ide za nama, i zabranismo mu, jer ne ide za nama. A Isus reče: ne branite mu; jer nema nikoga koji bi imenom mojim čudo činio da može brzo zlo govoriti za mnom. Jer ko nije protiv vas s vama je. Jer ko vas napoji čašom vode u ime moje, zato što ste Hristovi, zaista vam kažem: neće mu propasti plata.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Noseći titulu 'hrišćanin'“?

Mnogi ljudi sa vrlo različitim stavovima i mišljenjima nazivaju sebe „hrišćanima“. Neki ljudi koriste tu reč da bi označili samo one koji pripadaju nekoj posebnoj denominaciji ili se opredeljuju za neku posebnu doktrinu. Drugi je koriste u jednom opštem kontekstu misleći pritom na dobre ljude, ljude koje oni odobravaju. Neki veruju da svi koji sebe nazivaju hrišćanima zaista i jesu hrišćani – bez obzira na njihova verovanja. Kako ćemo definisati „hrišćanina“? Šta to znači nositi Hristovo ime? Da li je važno definisati ko je unutra, a ko napolju? Ova lekcija zauzima stav da je uvek teško i opasno osuđivati tuđe „hrišćanstvo“. Ono što je najvažnije je šta za svakog od nas lično znači nositi Hristovo ime. Šta Isus očekuje od onih koji nose Njegovu etiketu?

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Noseći titulu 'hrišćanin'“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Oblikuju svoju ličnu definiciju šta znači biti hrišćanin.
2. Budu spremni da brane svoju definiciju koristeći Bibliju.
3. Istraže kakvu razliku predstavlja izbor da budu hrišćani u svom svakodnevnom životu.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) slike ljudi isečene iz časopisa ili kataloga. (Aktivnost B) tabla.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, primerci lista sa „majicom“ (sa kraja lekcije), olovke.

Primena • Deblji papir isečen na trake, flomasteri, nalepnice.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedjeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Iz časopisa, novina i kataloga nabavi mnogo slika (20 ili više) na kojima su ljudi koji se bave raznim aktivnostima. Potrudi se da to budu ljudi različitih starosnih doba, etničke pripadnosti, stilova oblačenja, zanimanja, itd... ali neka budu samo slike običnih, nepoznatih ljudi (npr. modeli u nekoj reklamama za odeću ili nepoznati ljudi u nekoj novinskoj priči koja govori o ljudima), ne slavne ličnosti. Donesi slike u razred u nekoj kutiji ili vrećici.

Pozor • Pokazaću vam sliku, a vi mi kažete da li je osoba na slici hrišćanin ili ne. Jednostavno iskažite svoj utisak koji steknete kada vidite sliku.

Sad • Podiži slike jednu po jednu i dopusti grupi da oceni da li je osoba na slici „hrišćanin“ ili ne. Ukoliko dođe do neslaganja, daj im nekoliko minuta da kroz razgovor iskažu zašto nekog smatraju hrišćaninom ili ne, a zatim pređi na sledeću sliku.

Osvrt • **Pitaj:** Na osnovu čega ste vršili svoju procenu? Mislite li da uopšte postoji realna mogućnost da se neko oceni kao hrišćanin samo na osnovu njegovog izgleda? Da li ljudi ipak etiketiraju ljude po tom osnovu? Postoje li stvari koje možemo obući ili uraditi spolja, a da one govore o onome što je unutar nas? Kako u stvarnom životu ocenjuješ da li je neko hrišćanin ili ne?

B. Početna aktivnost

Priprema • Sedite u krug. Napišite reč „hrišćanin“ na tabli tako da svi mogu da je vide.

Pozor • Reci: **Ići ćemo redom u krug, a ja ću vas pitati da mi kažete prvu reč koja vam padne na pamet kada neko izgovori reč *hrišćanin*. Može biti pozitivna ili negativna. Može biti ono što misliš ili ono što znaš da drugi oko tebe misle o hrišćanima. Samo izgovori reč. Nema pogrešnih odgovora.**

Sad • Prođi krug najmanje jednom, pišući pritom na tabli sve reči ili fraze koje učenici budu govorili. U maloj grupi, ili u slučaju da učenici imaju mnogo toga da kažu, obiđi više krugova, sve dok se ne iscrpe sve ideje i predlozi.

Osvrt • U toku nekoliko minuta razgovarajte o rečima koje su napisane na tabli. Da li su one uglavnom pozitivne ili negativne? Kakve sve slike i ideje povezujemo sa rečju „hrišćanin“? Koju predstavu „ne-hrišćani“ imaju o značenju reči „hrišćanin“? Da li ijedna reč ili fraza oslikava vrstu hrišćanina kakav ti želiš da budeš?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Zamisi da novi pastor dolazi u vašu crkvu. Veoma je popularan i svi ga vole. Međutim, jednog dana jedan stariji član crkve povuče te u stranu i kaže: „Pazi se tog novog pastora. Svi misle da je on pravi Božji čovek, ali ja sam razgovarao sa ljudima iz njegove stare crkve, i znaš šta?! On čak nije ni hrišćanin!“

Ovo je prilično teška optužba – „čak nije ni hrišćanin“. Kako bi ti odgovorio? Ako bi osoba koja je dala tu izjavu bila neko kome si dosada verovao i shvatao je ozbiljno, kako bi se tvoje mišljenje o pastoru promenilo? Na koji način bi pokušao da otkriješ da li je on stvarno hrišćanin? Kako možeš zaključiti da li je neko hrišćanin ili ne? Kada bi bio siguran da je taj pastor hrišćanin, šta bi rekao onom članu crkve koji ti je rekao da nije? Kakav bi dokaz mogao dati u prilog tvrdnje da neko jeste hrišćanin?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Svako u Hristovom carstvu nosi Njegovo ime. Mi se nazivamo hrišćanima – sledbenicima Isusa Hrista. Međutim, koliko zaista mislimo o tom imenu? Neki ljudi koriste reč *hrišćanin* veoma slobodno – to je neko ko se ponaša pristojno, ko je fina osoba. Drugi su veoma strogi u pogledu korišćenja te reči – sve dok se nečija doktrina, verovanja i dela ne usklade u potpunosti sa načinom na koji mi tumačimo Bibliju, oni ne zaslužuju da budu nazvani hrišćanima.

Postoji li neka sredina? Šta zaista znači nositi Hristovo ime, identifikovati sebe kao Njegovog sledbenika? Je li prijatno biti etiketiran kao „hrišćanin“? Da li brineš što treba da usaglasiš svoj život sa tom etiketom?

Naziv „hrišćanin“ ne bi trebao da bude teret. Trebao bi da bude privilegija. A lako je doći do njega – Bog nema stroga pravila o dobijanju istog. Međutim, nekada može biti teško živeti po tim pravilima. Biti hrišćanin znači biti kao Isus – a to nije uvek lako.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Da li te je ikada prevario neki proizvod za koji si mislio da je original, ali se ispostavilo da je lažnjak? Da li je moguće nositi ime *hrišćanin*, a ipak u sebi ne biti to?

Daj svima listove sa nacrtanom majicom i natpisom „100% hrišćanin“. Podelite se u grupe od po dvoje ili troje i daj svakoj grupi olovke i Bibliju. **Reci: Natpis na majici potvrđuje da je onaj ko nosi tu majicu 100% hrišćanin. Šta bi „paket“ – verovanja, navike, način života te osobe – trebao da sadrži da bi ta izjava bila verodostojna? Pod „Sadržaj“ na majici navedi stvari za koje misliš da bi trebale da budu unutra ako si stvarno hrišćanin. Za svaku stvar koju navedeš moraš takođe navesti i biblijski stih kako bi potvrdio zašto misliš da ona treba da bude u tom hrišćanskom „paketu“.**

Daj učenicima 10 minuta da popune svoju listu „sadržaja“. Kada vreme istekne, neka svako dete ispriča ostalima iz razreda šta je napisalo. **Pitaj: Da li je neko naveo nešto sa čime se ti ne slažeš? Da li tvoj paket sadrži verovanja ili dela, ili oboje? Može li osoba biti hrišćanin ako njen „paket“ ne sadrži sve sa liste?**

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario, a zatim razgovarajte:

Tara je odrasla u adventističkom domu i uvek je išla u crkvu i subotnu školu. Sada ima 13 godina. Prošle godine je na jednom omladinskom saboru govornik pozvao sve ljude koji su želeli da predaju svoj život Isusu, da izađu napred. Iako je sebe uvek smatrala hrišćankom, Tara je osećala da ju je poruka govornika dodirнула na poseban način i želela je da svoje srce u potpunosti preda Bogu, i tako je pošla napred. Neko vreme posle tog događaja osećala se duhovno vrlo snažna. Počela je da proučava Bibliju još više i molila se svakog dana. Rekla je svom pastoru da želi da se krsti i zajedno sa još četvoro tinejdžera iz svog razreda priprema se za krštenje ove godine.

Međutim, Tara je počela da bude nesigurna u vezi sa celom tom „hrišćanskom“ promenom. Neke od ružnih navika koje je imala kao što su psovanje, ogovaranje i laganje, kao da nikako nisu išle na bolje – možda čak i malo gore! Počela je da se dosađuje pri proučavanju Biblije i konačno prestala. Uz to su još nekoliko njenih drugova iz razreda i ona počeli da puše, za šta Tara zna da je glupo, ali joj se nekako dopada dok to radi.

Tara veruje i voli Isusa, i još uvek planira da se krsti, samo nije sigurna da li je ona pravi hrišćanin. Kada bi ti Tara ispričala svoju priču i upitala te: „Da li sam ja hrišćanka?“, šta bi joj ti odgovorio?

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Podeli trake od debljeg papira oko 28 cm dugačke i 10 cm široke. Obezbedi flomastere i ukrasne nalepnice. Daj svakom po jednu traku. **Reci: Na osnovu onoga što smo naučili iz ove lekcije, pravićete nalepnice kao za branik na automobilu, koje će reći svetu šta znači biti hrišćanin. Poruka mora biti kratka i dovoljno koncizna kako bi stala na nalepnicu, a mogla bi početi rečima „Hrišćanin je...“ ili „Hrišćani su...“.** Kada učenici završe svoje nalepnice, neka ih pokažu jedni drugima.

Osvrt • Pitaj: Da li bi ti bilo neprijatno da staviš ovu nalepnicu na vrata svoje sobe? Na svoju klupu u školi? Da li voliš da budeš „etiketiran“ kao hrišćanin takvom definicijom? Zašto da ili zašto ne?

B. Pitanja za primenu

1. Kada ti neko kaže: „Ja sam hrišćanin“, ali se njegova verovanja ne slažu sa onim što Biblija kaže, da li ćeš ga smatrati hrišćaninom? Zašto da ili zašto ne?
2. Da li je važno da povučemo granice oko hrišćanskih verovanja tako da možemo tačno znati ko je hrišćanin? Zašto da ili zašto ne?
3. Kako ćeš odgovoriti na sledeću izjavu: „Ako se nečiji život nije promenio od kako se sreo sa Isusom, onda ta osoba i nije pravi hrišćanin“?

4. Neke crkve definišu hrišćanina kao bilo koju osobu koja se krsti. Šta ti misliš o tome? Gde se krštenje i postajanje članom crkve uklapa sa postajanjem hrišćaninom?
5. Da li je moguće biti hrišćanin ako nikada nisi imao određeni trenutak u kom si doneo odluku da prihvatiš Isusa ili da budeš spasen? Da li moraš da budeš obraćen kako bi postao hrišćanin?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Nema ničeg jednostavnog u definisanju toga ko je hrišćanin. Na svu sreću, stavljanje etiketa na ljude i nije naš posao. Mi ne moramo da sudimo da li je neko hrišćanin ili ne – iako kada neko hoće da nas podučava o hrišćanstvu mi treba da prosudimo da li on govori u skladu sa Biblijom.

Etiketa koja je važna je ona koju mi sami nosimo. U jednu ruku, Isus ne želi da se izjedamo pitanjem: Da li sam „dovoljno dobar“ da nosim Njegovo ime? On nas je voleo i umro je za nas, i to je ono što nas spasava, a ne nešto što bismo mi mogli učiniti sami za sebe. S druge strane, kada jednom počnemo da nosimo Njegovo ime, ipak treba to da shvatimo ozbiljno. Kada nas svet posmatra, može da prosuđuje „šta je hrišćanin“ po tome šta vide da radimo. Samo pomoću sile Svetoga Duha koji živi u našem srcu je moguće živeti po onome što znači biti hrišćanin. To je doživotno putovanje – a Bog je sa nama na svakom koraku tog puta.

UZ LEKCIJU 4:

Ova slika je za aktivnost u odseku „Povezivanje sa ilustracijom iz pouke“.

Lekcija 5

MISIJA SVETU

Po celom svetu

1 PRIPREMA

A. Izvor

Matej 28,18-20 • „I pristupivši Isus reče im govoreći: dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji. Idite dakle, i naučite sve narode krsteći ih u ime oca i sina i svetoga Duha, učeći ih da sve drže što sam vam zapovedao; i evo ja sam s vama u sve dane do svršetka veka. Amin.“

Dela 23,11 • „A onu noć stade Gospod preda nj i reče: ne boj se Pavle, jer kao što si svedočio za mene u Jerusalimu, tako ti valja i u Rimu svedočiti.“

Isaija 40,9 • „Izidi na visoku goru, Sione, koji javljaš dobre glase; podigni silno glas svoj, Jerusalime, koji javljaš dobre glase; podigni, ne boj se. Kaži gradovima Judinim: evo Boga vašega.“

Priče 25,25 • „Dobar je glas iz daljne zemlje kao studena voda žednoj duši.“

Dela 1,8 • „Nego ćete primiti silu kad siđe Duh sveti na vas; i bićete mi svedoci i u Jerusalimu i po svoj Judeji i Samariji i tja do kraja zemlje.“

Matej 10,5-14 • „Ovih dvanaest posla Isus i zapovedi im govoreći: na put neznabožaca ne idite, i u grad Samarjanski ne ulazite. Nego idite k izgubljenim ovcama doma Izrailjeva. A hodeći propovedajte i kazujte da se približilo carstvo nebesko. Bolesne isceljujte, gubave čistite, mrtve dižite, đavole izgonite; zabadava ste dobili, zabadava i dajite. Ne nosite zlata ni srebra ni mjedi u pojasima svojim, ni torbe na put, ni dve haljine ni obuće ni štapa; jer je poslanik dostojan svoga jela. A kad u koji grad ili selo uđete, ispitajte ko je u njemu dostojan, i onde ostanite dok ne iziđete. A ulazeći u kući nazovite joj: mir kući ovoj. I ako bude kuća dostojna, doći će mir vaš na nju; a ako li ne bude dostojna, mir će se vaš k vama vratiti. A ako vas ko ne primi niti poslušna reči vaših, izlazeći iz kuće ili iz grada onoga otresite prah s nogu svojih.“

Psalam 67,1.2 • „Bože, budi nam milostiv i blagosiljaj nas, obasjavaj nas licem svojim, da bi se znao na zemlji put tvoj, po svima narodima spasenje tvoje.“

Psalam 96,3 • „Kazujte po narodima slavu njegovu, po svim plemenima čudesa njegova.“

Isaija 45,22 • „Pogledajte u mene, i spašćete se svi krajevi zemaljski; jer sam ja Bog, i nema drugoga.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Misija svetu“?

Iako su avioni, TV i internet učinili svet manjim i pristupačnijim, kulturološke nijanse misijskog rada su više nego samo interesantne; one mogu biti pravi izazov. Zapovest da se radosna vest o Božjem carstvu nosi svetu je data u vreme kada nije bilo brzih načina putovanja i naprednih komunikacija. Čak i u današnjem društvu koje poseduje te mogućnosti, nivo predanosti i fokus koji je potreban da čovek bude svestan te misije je često potcenjen.

Neki bi rekli da postoji polje misioniranja i u njihovom susedstvu. Iako je to tačno, misionarski rad na svetskom nivou nikada ne bi trebalo zameniti lokalnim. Jasno je da je Isus pozvao učenike da urade i jedno i drugo. „Nego ćete primiti silu kad siđe Duh sveti na vas; i bićete mi svedoci i u Jerusalimu i po svoj Judeji i Samariji i tja do kraja zemlje.“ (Dela 1,8) Ova lekcija se bavi misijom širom sveta i uticajem

koji to ima na našu crkvu i naš lični život. Takođe, ova lekcija će pokazati šta je jevanđelje u svojoj suštini, što je važan aspekt globalne misije.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Misija svetu“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Razumeju da je širenje jevanđelja najvažniji posao crkve.
2. Razumeju kako se jevanđelje odnosi prema različitim grupama ljudi.
3. Razviju smisao za ličnu odgovornost prema misionom radu širom sveta.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) adventistička godišnja knjiga izveštaja (*SDA Yearbook* – PDF i *online* verzije su dostupne na www.adventistyearbook.org), globus ili mapa sveta, samolepljivi papirići.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, tabla, stihovi napisani na malim papirićima (vidi aktivnost), papir, olovke.

Primena • Biblije.

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimemission.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Cilj ove aktivnosti je pomoći učenicima da povežu stvarne ljude sa različitim delovima sveta. Biće ti potrebna adventistička godišnja knjiga izveštaja, koja sadrži opšte statistike i informacije o onima koji rade u različitim divizijama, i globus ili mapa sveta.

Pozor • Podeli učenike u grupe od po dvoje ili troje i daj im nekoliko samolepljivih papirića. Zatim **kaži: Učićemo o našem svetu i o ljudima koji nose jevanđelje po celom svetu. Nećemo dobiti sve informacije, ali steći ćemo prilično dobru sliku o njima kolektivno; pripremite se da podelite ono što znate. Treba da zavrtite globus i proizvoljno zalepите papirić na njega dok se još okreće – zaustavljajući okretanje kada zalepите papirić na jedno mesto. Ukoliko ga zalepите usred nekog okeana, izabraćemo najbliže naseljeno mesto i usmeriti pažnju na njega.**

Sad • Zavrti globus i neka svaka grupa zalepi svoj papirić na određenu lokaciju. Zatim zamoli grupe da napišu izveštaje o onome što možda znaju o toj oblasti, kulturi, nekome koga znaju odatle, priče koje su možda čuli ili čitali, ili bilo kakve informacije koje imaju o toj oblasti. Sledeće, potražite u adventističkom godišnjaku tu određenu diviziju i nađite još informacija. Ovo može da izgleda kao neka nasumična aktivnost, ali cilj je izazvati svesnost i radoznalost o drugim krajevima sveta. Donesi slike koje imaš o različitim delovima sveta.

Osvrt • **Pitaj: Ko je od vas znao da postoji nešto kao adventistička godišnja knjiga izveštaja? Šta si naučio o tom delu sveta što nisi znao ranije? Kako razmišljanje o drugim vernicima u drugim krajevima sveta povećava tvoju želju da saznaš i učiniš nešto za Boga u udaljenim delovima sveta?**

B. Početna aktivnost

Priprema • Na kakve kulturološke probleme jedan misionar mora da računa za vreme misije u različitim delovima sveta? Izaberi jednu grupu pouzdanih kandidata (dečaka i devojčica) da odigraju kratki skeč u razredu koji bi pokazao osobine dole navedene kulture. Neka izađu i pripreme skeč ili im postavi zadatak unapred. Poenta ove aktivnosti je da učenici zapaze različite kulturne norme i da razmisle o tome kako bi Hristovo jevanđelje moglo najbolje da govori toj kulturi.

Tvoja kultura se divi i poštuje žene kao najcenjeniji i najvredniji deo društva. Žene su vođe i naučnici. Devojke vladaju! Iako se muškarci ne smatraju beskorisnim, njihova uloga je više praktična u pružanju potpore u selu, u zaštiti i potpomaganju žene da bude sve ono što ona želi. Ovakva kulturna uloga proističe iz ideje da žene rađaju decu i vode računa o njima. One su takođe poštovane zbog svoje prirodne sklonosti da se brinu i gaje svoje porodice. Najmlađa žena u porodici je prva na spisku koja će naslediti porodično imanje kada matrijarh umre.

Pozor • Dok se učenici pripremaju da odigraju svoj skeč pred drugima u razredu, **reci: Danas ćemo zaviriti u neku drugu kulturu. Naš zadatak će biti da odredimo neka od ključnih pravila te kulture i razmotrimo neke načine na koje bismo mogli raditi među pripadnicima iste, i pomogli im da saznaju za Hrista.**

Sad • Nakon predstave koju će prirediti učenici pod naslovom „Jedan dan iz života Vumana plemena“, pozovi razred da odgovore na sledeća pitanja.

Osvrt • **Pitaj: Kakve kulturne norme si primetio? Kako se te norme slažu sa tvojim verovanjem u Boga? A na koji način se razlikuju? Šta misliš, šta bi jedan misionar trebao da uradi u takvoj jednoj kulturi? Šta misliš kako bi trebalo da širi jevanđelje? Šta bi bila najteža stvar pri preseljenju u takvu kulturu?**

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

U adventističkoj crkvi kratkotrajna misionarska putovanja su se neverovatno umnožila u poslednje dve decenije. Učenici i studenti širom sveta ugrabili su priliku da iskuse kratka misionarska putovanja kao način širenja jevanđelja, a i da bi razvili osećaj učestvovanja u svetskoj crkvi. Iako je put na misiju vredan sam po sebi, zapazite šta je ova škola učinila da pomogne siročićima u Zambiji.

Učenici starijih razreda srednje škole „Viton akademija“ u Čikagu, Illinois, sakupili su 3000 dolara kako bi se sazidala škola od tri prostorije za one koje su ostali siročići zbog AIDS-a u Zambiji. Ideja se proširila na ostale učenike i uskoro se cela škola pridružila, prilažući novac koji su obično trošili na odeću, brzu hranu i druge stvari koje tinejdžeri vole. Sakupili su novac prodajući sendviče i održavajući koncerte. Na kraju školske godine učenici su sakupili 72.000 dolara za misionarski rad.

Osvrt • Pitaj: Koje si druge priče čuo poput ove sa „Viton akademije“? Koliko bi se novaca moglo skupiti kada bi tvoja grupa odlučila da daje na isti način? Kojih bi se stvari lako odrekli za ovakve projekte? Šta bi bilo teško? Da li misliš da se učenici sa „Viton akademije“ osećaju kao da su učestvovali u misionarskom radu iako nisu lično bili tamo?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Izaći u svet sa jevanđeljem je glavni fokus svakog pripadnika Božjeg carstva. Ako si državljanin tog carstva, onda si i misionar. Neki ljudi će putovati na kraj sveta i žrtvovati bogatstvo, luksuz i lični dobitak da bi radili za Božje carstvo. Drugi će ostati u svom okruženju i žrtvovati se da bi mogli dati i podupreti misiju dok istovremeno traže način da budu misionari u svom susedstvu. Carstvo Božje postoji sa ciljem da pozove druge da mu se pridruže. Učenici su bili pozvani da idu „po celom svetu“ i ljude iz „svakog naroda“ načine učenicima. Bio je potreban čitav tim kako bi se to ostvarilo. Neke oblasti sveta su veoma prijemčive za jevanđelje; druge nisu tako otvorene. Kako adventistička crkva gradi svoj put po svetu i šta našu misiju čini tako uspešnom?

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Misionarski rad znači širenje jevanđelja, ali vrlo često se zidovi moraju srušiti nesebičnom službom i napornim radom. To se ne razlikuje od Spasitelja i načina na koji je On radio među ljudima. Možeš li se setiti nekih primera iz Hristovog života? Koji su to zidovi u tvojoj kulturi koji treba da budu srušeni kako bi te ljudi slušali? Koji su to zidovi koji treba da se sruše u drugim kulturama kako bi ljudi slušali poruku jevanđelja?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Ako problem sa AIDS-om nastavi brzinom kojom se trenutno širi, do kraja ove decenije bi u Africi moglo biti 40 miliona siročića samo zbog te bolesti. Prema istraživačkoj grupi Barna, samo 3% evanđeoskih hrišćana je navelo da bi sigurno pomogli deci koja su ostala bez roditelja zbog AIDS-a.

Pitaj: Šta će se desiti ako taj procenat bude predstavljao sve hrišćanske crkve? Šta se, po tvom mišljenju, mora promeniti u našem načinu razmišljanja o misiji ili koliko uopšte razmišljamo o njoj?

Svrha sledeće aktivnosti je u tome da učenici shvate kako je Hristos zadovoljio ljudske potrebe i da vežbaju kako da to čine delima, ne rečima.

Napiši sledeći citat i spisak tamo gde ga svi mogu videti.

Hristov način

„Samo će Hristov metod doneti pravi uspeh u približavanju ljudima. Spasitelj se pridružio ljudima kao Onaj koji im želi dobro. On je pokazao svoje saosećanje prema ljudima, služio u njihovim potrebama i pridobio njihovo poverenje. Tada ih je pozvao: 'Hajdete za mnom.'" (Elen Vajt, *U potrazi za boljim životom*, str. 143 orig.)

Grupa jedan: Mešao se sa ljudima kao Onaj koji želi njihovo dobro

Grupa dva: Pokazao je svoju naklonost prema njima

Grupa tri: Zadovoljio je njihove potrebe

Grupa četiri: Zadobio je njihovo poverenje

Grupa pet: Pozvao ih je: „Pođi za mnom.“

Napiši dole navedene stihove na posebne male papiriće. Promešaj ih i onda ih подели učenicima. Ako imaš više od 20 učenika napravi više papirića na kojima ćeš ponoviti stihove.

Reci: Stihovi koje sam vam dala prikazuju Hrista kako radi jednu od pet na tabli navedenih radnji. Pogledaj svoj stih, a onda se zapitaj: „Koja aktivnost Hristovog načina rada je naglašena u ovom stihu?“ Kada si je identifikovao, pronađi druge koji imaju stih koji opisuje isti Hristov način rada. Ali moraš to učiniti bez izgovaranja ijedne reči. Moraš komunicirati bez korišćenja jezika ili zvuka, niti možeš da pišeš. Moraćeš da odglumiš Hristov način koji tvoj stih opisuje.

Navedene stihove treba ovako poređati:

Grupa jedan:

1. Matej 9,10.11
2. Matej 11,9
3. Luka 15,1.2
4. Marko 2,16

Grupa dva:

5. Matej 9,36
6. Matej 15,32
7. Marko 8,2.3
8. Luka 7,13

Grupa tri:

9. Matej 14,14
10. Matej 20,34
11. Marko 1,41.42
12. Marko 1,33.34

Grupa četiri:

13. Matej 7,28.29
14. Matej 9,8
15. Jovan 2,23
16. Jovan 6,1.2

Grupa pet:

17. Matej 4,19.20
18. Matej 9,9
19. Jovan 1,43
20. Jovan 21,19

Nakon što su se učenici grupisali, pređite na osvrt.

Osvrt • Pitaj: Kako si pronašao svoju grupu? Koje metode komunikacije su dale najbolje rezultate? Da li je tvoj stih mogao imati uspeha i u nekoj drugoj grupi? U kojoj? Kojih drugih priča iz Hristovog života se možeš još setiti u kojima možeš videti Njegove metode službe? Kako bi to izgledalo kada bi tvoja crkva prihvatila takav pristup na lokalnom i/ili globalnom nivou? Šta možeš učiniti odmah sada da upotrebiš taj pristup u svom ličnom životu?

A. Aktivnost za primenu

Neka učenici pogledaju stihove u svojoj pouci iz odeljka „Šta kažu drugi?“ i izaberu onaj stih koji njima govori o misiji.

Seti se neke misionarske priče koju si čuo, a koja je prosto neverovatna. Ohrabri učenike da se sete najpoznatije misionarske priče koju su čuli. Ispričajte te priče u razredu i prodiskutujte o tome šta ih čini tako divnima. Da li je to opasnost? Ili su to izazovi na život i smrt? Da li su to čuda? Da li je to enormni broj vernika koji je kršten? Možda su neke od tih divnih priča tako divne zato što su obični ljudi činili neobične stvari uz Božju pomoć.

Neka neko pročita **Dela 1,8**. Zapazite da je poziv bio da idu prvo u Jerusalim pre nego što krenu dalje u daleke krajeve sveta. Neka učenici pronađu neke praktične načine u kojima mogu vežbati Hristov način prilaženja ljudima u pet koraka (vidi odsek „Povezivanje sa životom“) u svakoj od oblasti koja je opisana u **Delima 1,8**.

- >> Jerusalim (dom, najbliži prijatelji, susedi)
- >> Judeja i Samarija (okolina, grad ili škola)
- >> Krajevi sveta (daleke zemlje, potpomaganje misionstva studenata, ili kratkotrajna misionarska putovanja)

Osvrt • Pitaj: Šta život misionara čini težim od puke priče o misiji? Šta možeš učiniti da se uključiš u misioniranje umesto da samo govoriš o tome? Šta misliš zašto je misionarski rad važan?

B. Pitanja za primenu

1. Da si rođen u nekoj drugoj državi kao što je Indija, Rusija ili Kina, šta misliš kakvo bi tvoje versko uverenje bilo?
2. Koji su to karakterni kvaliteti koje bi svaki misionar trebao da ima?
3. Da li se slažeš sa sledećom izjavom: Svako ko tvrdi da je Hristov sledbenik je i misionar. Zašto da ili zašto ne?
4. Šta bi bio spreman da žrtvuješ zbog misionarskog rada?
5. Koje misionare iz svoje crkve poznaješ koje bi mogao da intervjuiš i pitaš ih za savete kako da postaneš osoba koja misionira u svojoj okolini?
6. Da li se slažeš sa sledećom izjavom: Crkve koje rastu na lokalnom nivou obično podržavaju misionstvo širom sveta. Zašto da ili zašto ne?
7. Ko od vaš želi da bude student misionar ili da ide na kratkotrajno misionarsko putovanje pre nego što završi svoje školovanje?

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Crkva postoji da bi se jevanđelje odnelo celom svetu. To se ne dešava bez misionara. Misionari su ljudi koji su se odazvali na Božji poziv da žive tako snažno za Njegovo carstvo da su voljni da učine sve što je potrebno kako bi druge zadobili za Hrista. Misionari nisu savršeni ljudi, a nisu uvek ni popularni ljudi. Međutim, misionari su pozvani od Boga da odnesu jevanđelje ljudima širom sveta. Zamisli na trenutak kako će to biti kada nas na nebu Bog bude nagrađivao za posao koji smo obavili za Njega. Jedna osobina će biti istinita za sve: bili smo voljni da „idemo“.

Lekcija 6

TELO VERNIKA I MISIJE

Svaka pomoć je dobrodošla

1 PRIPREMA

A. Izvor

2. Mojsijeva 18,13-24 • „A sutradan sede Mojsije da sudi narodu; i stajaše narod pred Mojsijem od jutra do večera. A tast Mojsijev gledajući sve šta radi s narodom, reče: šta to radiš s narodom? zašto sediš sam, a sav narod stoji pred tobom od jutra do večera? A Mojsije reče tastu svojem: jer dolazi narod k meni da pita Boga. Kad imaju što među sobom, dolaze k meni, te im sudim i kazujem naredbe Božije i zakone njegove. A tast Mojsijev reče mu: nije dobro što radiš. Umorićeš se i ti i narod koji je s tobom; jer je to teško za tebe, nećeš moći sam vršiti. Nego poslušaj mene; ja ću te savetovati, i Bog će biti s tobom; ti budi pred Bogom za narod, i stvari njihove javljaj Bogu; i uči ih naredbama i zakonima njegovim, i pokazuj im put kojim će ići i šta će raditi. A iz svega naroda izaberi ljude poštene, koji se boje Boga, ljude pravedne, koji mrze na mito, pa ih postavi nad njima za poglavare, tisućnike, stotnike, pedesetnike i desetnike; oni neka sude narodu u svako doba; pa svaku stvar veliku neka javljaju tebi, a svaku stvar malu neka raspravljaju sami; tako će ti biti lakše, kad i oni stanu nositi teret s tobom. Ako to učiniš i Bog ti zapovedi, možeš se održati, i sav će narod doći mirno na svoje mesto. I Mojsije poslušava tasta svojega, i učini sve što reče.“

4. Mojsijeva 11,14-17 • „Ne mogu ja sam nositi svega naroda ovoga, jer je teško za mene. Ako ćeš tako činiti sa mnom, ubij me bolje, ako sam našao milost pred tobom, da ne gledam zla svojega. A Gospod reče Mojsiju: saberi mi sedamdeset ljudi između starešina Izrailjevih, koje znaš da su starešine narodu i upravitelji njegovi, i dovedi ih k šatoru od sastanka, neka onde stanu s tobom. Tada ću sići i govoriti onde s tobom, i uzeću od duha koji je na tebi i metnuću na njih, da nose s tobom teret narodni i da ne nosiš ti sam.“

Dela 6,1-7 • „A u ove dane, kad se umnožiše učenici, podigoše Grci viku na Jevreje što se njihove udovice zaboravljahu kad se deljaše hrana svaki dan. Onda dvanaestorica dozvavši mnoštvo učenika, rekoše: nije prilično nama da ostavimo reč Božiju pa da služimo oko trpeza. Nađite dakle, braćo, među sobom sedam poštenih ljudi, punih Duha svetoga i premudrosti, koje ćemo postaviti nad ovim poslom. A mi ćemo u molitvi i u službi reči ostati. I ova reč bi ugodna svemu narodu. I izbraše Stefana, čoveka napunjena vere i Duha svetoga, i Filipa, i Prohora, i Nikanora, i Timona, i Parmena, i Nikolu pokrštenjaka iz Antiohije. Ove postaviše pred apostole, i oni pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih. I reč Božija rastijaše, i množaše se vrlo broj učenika u Jerusalimu. I sveštenici mnogi pokoravahu se veri.“

Dela 10,41-43 • „Ne svemu narodu nego nama svedocima napred izbranim od Boga, koji s njim jedosmo i pismo po vaskrsenju njegovom iz mrtvih. I zapovedi nam da propovedamo narodu i da svedočimo da je on narečeni od Boga sudija živim i mrtvim. Za ovo svedoče svi proroci da će imenom njegovim primiti oproštenje greha svi koji ga veruju.“

Marko 2,1-5 • „I uđe opet u Kapernaum posle nekoliko dana; i ču se da je u kući. I odmah skupiše se mnogi tako da ne mogahu ni pred vratima da se sprate; i kazivaše im reč. I dođoše k njemu s uzetim koga nošaše četvoro. I ne mogući približiti se k njemu od naroda otkriše kuću gde on bijaše, i prokopavši spustiše odar na kome uzeti ležaše. A Isus videvši veru njihovu reče uzetom: sinko! Opraštaju ti se gresi tvoji.“

2. Korinćanima 2,14-17 • „Ali hvala Bogu koji svagda nama daje pobjedu u Hristu Isusu, i kroz nas javlja miris poznanja svojega na svakom mestu. Jer smo mi Hristov miris Bogu i među onima koji se spasavaju i

koji ginu: jednima dakle miris smrtni za smrt, a drugima miris životni za život. I za ovo ko je vredan? Jer mi nismo kao mnogi koji nečisto propovedaju reč Božiju, nego iz čistote, i kao iz Boga, pred Bogom, u Hristu govorimo.“

Luka 9,46-50 • „A uđe misao u njih ko bi najveći bio među njima. A Isus znajući pomisli srca njihovih uze dete i metnu ga preda se, i reče im: koji primi ovo dete u ime moje, mene prima; i koji mene prima, prima onoga koji me je poslao; jer koji je najmanji među vama on je veliki. A Jovan odgovarajući reče: učitelju! videsmo jednoga gde imenom tvojim izgoni đavole, i zabranismo mu, jer ne ide s nama za tobom. I reče mu Isus: ne branite; jer ko nije protiv vas s vama je.“

Rimljanima 16,20 • „A Bog mira da satre sotonu pod noge vaše skoro. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin.“

Filibljanima 1,3-6 • „Zahvaljujem Bogu svojem u kad se god opomenem vas, svagda u svakoj molitvi svojoj za sve vas s radošću moleći se, što vi postadoste zajedničari u jevanđelju, od prvoga dana i do danas; uzdajući se u ovo isto da će onaj koji je počeo dobro delo u vama dovršiti ga tja do dana Isusa Hrista.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Telo vernika i misije“?

Svi za Jednoga. Bog je izabrao da dozvoli ljudima da Ga predstave u svetu. Iako je svako od nas pojedinačni svedok Božje milosti i dobrote, mi smo i deo većeg tela ljudi koji govore u Božje ime. U ovoj lekciji ćemo istražiti prizore iz Pisma u kojima su timovi bili efikasniji od usamljenih rendžera. Sposobnost da uradimo velike stvari za Božje carstvo pojavljuje se kada shvatimo moć kolektivne snage umesto fokusiranja samo na svoje pojedinačne snage. Pojam sinergije igra važnu ulogu u ovoj temi jer je crkva najveći primer da je celina veća od skupa svih njenih delova. Naš svet je počeo da vrednuje individualizam do tačke izolacije. Zapravo, mnogi se ljudi osećaju usamljenima i, što je još gore, misle da to tako treba da bude. Kada proučavate događaje iz Novog zaveta, teško je ne primetiti pojedince u njima, ali naglasak je stavljen na njihov doprinos misiji crkve. Saradnja svih starosnih doba, tipova i stilova osvetljava slavu Božjeg carstva i unapređuje ga njihovim udruženim snagama.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Telo vernika i misije“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Istraže vrednost činjenice da svaka osoba ima svoje jake i slabe strane.
2. Otkriju silu kolektivne misije.
3. Vežbaju da budu ujedinjeni u misiji čak i kada se čini da smo sami.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) stari adresar ili telefonski imenik, stara majica ili peškir ili tkanina, rolna toalet papira. (Aktivnost B) mala kutija bojica, papir za postere ili sličan veliki papir.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, primerci teksta sa kraja lekcije.

Primena • Papir, olovke.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedjeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Biće ti potreban neki stari adresar ili telefonski imenik, stara majica ili peškir ili tkanina, i jedna rolna toalet papira. Ova aktivnost zahteva onoliko pripreme koliko želiš da joj posvetiš. Možeš jednostavno ostaviti ove predmete na stolu i prepustiti učenicima da na kreativan način pokažu kako su ovi predmeti slabi ili jaki. Ili možeš da skратиš i demonstriraš to pred svima uz pomoć nekoliko dobrovoljaca. (Kada učenici rade po grupama, oni obično razvijaju za sebe mnoga značenja koja se pojavljuju u ovoj vežbi.)

Pozor • Cilj ove vežbe je odrediti tačku kidanja gore navedenih stvari, upoređujući snagu koju njihovi sastojci imaju pojedinačno i kolektivno. Stranice adresara su tanke i lakše se cepaju, međutim cela knjiga se ne može pocepiti. Majica se može pocepiti kada se pokida prvih nekoliko konaca u tkanini. Toalet papir je sam za sebe veoma slab, ali u gomili je jači. Poenta ove aktivnosti je istaći načine na koje možemo biti jaki.

Sad • Podeli učenike na grupe od po troje ili četvoro i daj svakoj grupi adresar, majicu i rolnu toalet papira. **Reci:** **Kada biste morali da pokažete kako su ovi predmeti slabi a kako jaki, na što je moguće više načina, kako biste to najbolje demonstrirali drugima? Pokušajte da se setite što više ideja o slabosti i snazi za svaki predmet. Moraćete to da pokažete ostalim grupama kada završite. Sad!** (Daj im neko vremensko ograničenje kako bi bili motivisani.)

Osvrt • **Pitaj:** **Koje su neke od najočiglednijih pouka koje ste naučili o tome kako stvari mogu biti jake ili slabe? Kakve ste neočekivane uvide stekli? Na koji način su vernici jedne crkve poput ovih predmeta koje smo danas pokazali?** (*Adresar:* Jaki smo kada se udružimo. Slabi kada smo podeljeni. *Majica:* Nije je teško pocepiti nakon što se prvih par konaca u tkanini pokida, ali je teško pocepiti kada ima jak šav. *Toalet papir:* Potrebno je mnogo mekog papira da bi postao jak. Sam za sebe, mekani papir je vrlo slab.)

B. Početna aktivnost

Priprema • Biće ti potrebna mala kutija bojica i veliki papir. Cilj ove vežbe je da pokažemo koliko je svaki pojedinac važan u nekom zajedničkom projektu. Kada smo razdvojeni na pojedince, onda smo i ograničeni u našim sposobnostima.

Pozor • Postavi veliki list papira. Daj svakom učeniku po jednu bojicu. Poenta je jednostavna: malo je stvari koje se mogu nacrtati i obojiti samo jednom bojom.

Sad • Neka jedan učenik ustane i izjavi koju boju ima. Onda neka učenici dobro promisle šta bi mogli zapravo da nacrtaju i oboje ovom jednom bojom. (*Zapazi: Ovde se može cepidlačiti. Npr. možeš obojiti narandžu samo jednom narandžastom bojom. Međutim, većina narandži ima više različitih nijansi narandžaste boje, da ne pominjemo malu zelenu peteljku.*) Cilj je biti razuman. Fokusirajte se samo na jednu boju i razmislite sa celim razredom šta se može nacrtati i obojiti samo „svetlo braon“ ili „plavo-zelenom“ bojom. Zatim neka dođe i drugi dobrovoljac sa još jednom bojom i vidite šta se sada još može nacrtati i obojiti. Zapišite predmete na tablu kako učenicima budu padale ideje na pamet. Nastavite sa idejama koji se još predmeti mogu nacrtati i obojiti kako budete dodavali boje.

Osvrt • **Pitaj: Koja bi bila razlika da si prvo odlučio šta ćeš da nacrtáš, pa tek onda razmislio koje su ti boje za to potrebne? Kakav bi proces usledio? Šta bi bila slaba, a šta jaka strana takvog pristupa?** (Jaka strana je da se fokusiraš na cilj i upotrebiš samo one ideje koje su ti potrebne da ostvariš taj cilj. Slabost je što ćeš okarakterisati neke boje kao nebitne, jer ti nisu potrebne za tvoj trenutni zadatak.) **Koje su slabe, a koje jake strane prvobitnog pristupa koji smo isprobali?** (Ceniš svaku boju i nalaziš načine da obojiš nešto zbog onoga što već imaš. Svaka boja je upotrebljena. Slabost je što te ne vodi određeni cilj, osim da se svi uključe.) **Koji metod bi bio najbolji da ilustruje misiju crkve? Zašto?** (Bog koristi svaki dar u svoju svrhu, a može postojati mnogo više svrha nego što bi to naš um mogao i da zamisli. Bog je usredsređen da nas dovede na nebo i to je Njegov jedini cilj. Ne treba da gubimo energiju na druge aktivnosti.)

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Nekada davno dva studenta su diplomirala sa najvišim ocenama na Čikago-Kent koledžu za prava. Overton je završio kao najbolji u klasi i dobio je sve počasti za svoja dostignuća na dodeli diploma. On je bio slep, ali je uspeo uprkos svom hendikepu. Kada je dobio svoju nagradu, bez ustezanja je izjavio da polovina njegovih zasluga pripada njegovom prijatelju Kasprizaku. Oni su se upoznali na početku školovanja. Kasprizak, koji je imao samo jednu ruku, potpomagao je Overtonu da se penje i silazi uz i niz stepenice svojom jedinom rukom, dok je Overton nosio njegove knjige i torbu umesto njega. Overton bi držao teške udžbenike o pravu, dok bi Kasprizak naglas čitao svom drugu ono što on nije mogao da vidi. To prijateljstvo je postalo sjajni primer nečega što se zove međusobna zavisnost. Sami za sebe, možda bi nekako uspeali. Međutim, zajedno su postigli uspeh mnogo veći od očekivanog.

Osvrt • **Pitaj: Kako bi ova priča pomogla ljudima u crkvi da više rade zajedno, a da se manje svađaju? Kako nas naše različitosti razdvajaju, a kako nas spajaju? Kako bi mogao da postigneš više kada bi radio zajedno sa još jednom osobom ili u grupi vezano za dom, školu, crkvu?**

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Postoji izreka: „Ne postoji *ja* u timu“. To je delimično tačno kada gledaš na konačni ishod. Ali u Božjem carstvu ne možeš izbeći divnu istinu da su Njegova deca sva različita, jedinstvena i dragocena kao pojedinci. Ako je istina da bi Isus umro i za samo jednu dušu, onda moramo istaći koliko smo strašno važni kao pojedinci. Međutim, biti pojedinac u Božjem carstvu ne isključuje važnost kolektiva. Raznolikost pojedinaca je ta koja celu grupu čini tako dinamičnom.

Razmotri primer učenika koji su se svađali oko toga ko će biti prvi (Luka 9,46-50). To je primer individualizma koji stoji kao prepreka na putu do cilja. Razmisli koliko je drugačiji bio Simon Zelot, izvežbani ubica čiji je životni cilj bio da ubija simpatizere Rimljana, u poređenju sa Matejom, poreznikom koji je pljačkao jevrejski narod u korist Rimske imperije. Radili su rame uz rame jer su posedovali individualne sposobnosti uz pomoć kojih su mogli činiti veća dela. Međutim, morali su da odbace sebičnost, a da cilj misije cene iznad svega.

Reci: Zapazite šta je Isus činio sa ovim društvom jedinstvenih ljudi. Neka neko priča **Luka 10,1**: „A potom izabra Gospod i drugih sedamdesetoricu i posla ih po dva i dva pred licem svojim u svaki grad i u mesto kuda šćaše sam doći.“ Zatim neka neko pročita **Luka 10,17**: „Vratiše se pak sedamdesetorica s radosti govoreći: Gospode! I đavoli nam se pokoravaju u ime tvoje.“

Reci: Čini se da se velike stvari mogu dogoditi kada unikatni pojedinci rade udruženo za dobro drugih, a ne za svoje lične ciljeve.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Ilustracija u vašoj pouci pokazuje na kakav se zadivljujući način stvari mogu obaviti sa jedinstvenim ljudima koji rade zajedno. Šta si naučio iz ove priče o načinu na koji crkva treba da funkcioniše? Šta misliš, šta je pomoglo vernicima da ostanu tako snažni pred progonom? Zašto se toliko ljudi obratilo na osnovu reči progonjenih vernika? Kome bi pripisao uspeh ove misionske priče? Bogu? Misionarima? Pojedinacima koji su bili voljni da trpe bičevanje i batine? Svima?

Reci: U tome je poenta!

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Galebovi su veličanstvene, ljupke životinje. Elegantno lete u jatima sa ogromnom gipkošću i umećem. Jednostavno je divno gledati ih! I, ako dobro pogledaš, svi galebovi imaju vrlo slične šare, sa vrlo malo međusobnih razlika. Znaš li šta bi se desilo kada bi zavezao crvenu vrpcu oko noge jednog galeba? Drugi galebovi u jatu bi se iz divnih, prelepih galebova pretvorili u krvave ubice. Oni bi jednostavno smrvili i isključali na smrt tu obeleženu pticu jer imaju žestok takmičarski duh. Njihova ljubomora rezultirala bi krajem života tog nesrećnog galeba koji bi bio obeležen tom trakom.

Često kada se ljudi istaknu u masi kao vođe ili govornici, i oni bivaju obeleženi. Ljubomora i razdor se mogu pojaviti i obično se to i desi. Ali najbolje vođe su oni koji umeju da cene i poštuju druge koji su isto tako sposobni i talentovani u drugim oblastima. Te vođe se nazivaju vođe-sluge. Oni čine da se svi oko njih osećaju dobro i dragoceno.

Reci: Hajde da pogledamo nekoliko priča o vođama-slugama u Bibliji. Neka tri dobrovoljca pročitaju naglas sledeće priče: **Marko 2,1-5** (Bilo je potrebno nekoliko bezimernih ljudi kako bi uzeti bio doveden Isusu; i Isus ga je iscelio na osnovu „njihove“ vere.); **Dela 6,1-7** (Raspodela odgovornosti i ohrabivanje drugih da nastave da rade ono što su dobro radili, dali su ogromne rezultate.); **2.Mojsijeva 18,13-24** (Mojsijev tast mu je dao dobar savet kako da podeli posao i uključi i druge sposobne ljude u administraciju pravosuđa.). Nakon svakog događaja, razgovarajte o tome kako je izgledao vođa-sluga i kako je grupa postigla više nego što bi pojedinci to mogli sami da učine.

D. Povezivanje sa životom

Podeli primerke teksta sa kraja lekcije. Reci: Sledeći tekst iz Biblije je završna poruka u Pavlovom pismu crkvi u Rimu. Zapazili ste da je Pavle završio svoje pismo tako što je pojedinačno imenovao veliki broj pojedinaca. Ko su ti ljudi? U grupama od po 2-4, pročitajte Rimljanima 16 i podvucite sva spomenuta imena. Zatim, zaokružite imena onih o kojima nešto znate ili ste već nešto čuli iz Biblije. Ponovo pročitajte taj odlomak i vrlo pažljivo proučite ono što Pavle kaže svakoj osobi ili grupi. Ponekada on daje opis kakvi su ti ljudi bili. Poenta je da pokušate da identifikujete neki kvalitet ili značajnu karakteristiku koja je nagnala Pavla da ih spomene. Šta mi znamo o tim ljudima na osnovu teksta? Zapiši opaske pored njihovih imena i budi spreman da izneseš to pred razredom.

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Reci: Koristeći se stilom koji je sličan Pavlovom (daj sve od sebe da to zvuči kao iz Biblije), ponovo ispiši poslednje poglavlje Rimljanima poslanice iz podeljenog materijala, koristeći pritom imena članova tvoje crkve i onih koji su ti bili od pomoći za tvoj duhovni rast. Možeš spomenuti nekog vođu omladine, bivšeg pastora ili učitelja, ili prijatelja – ali važno je da se fokusiraš na crkvenu zajednicu koja te okružuje i na posao koji ona izvršava. Možda ćeš hteti da koristiš odeljak „Kako to funkcioniše?“ u poslednjem delu pouke za učenike kako bi sproveo ovu aktivnost. Pročitaj pismo ostalima u razredu ukoliko ti nije neprijatno.

Osvrt • Pitaj: Šta si naučio o ljudima iz svoje crkve o kojima pre nisi razmišljao? Kako saznanje o snazi drugih ljudi doprinosi ujedinjenju? Možeš li se setiti nekih situacija kada bi ova vežba bila teška? Opiši ih.

B. Pitanja za primenu

1. Koga znaš da je talentovan, ali prepoznaje i darove i sposobnosti drugih ljudi?
2. Kada si u svom životu osetio energiju i ujedinjenost tima?
3. Jesi li ikada bio deo tima koji se raspao zbog sebičnosti? Da li je postojalo išta što je neko mogao da učini kako bi se problem rešio?
4. Kada bi mogao da povedeš petoro ljudi iz Biblije na misionarsko putovanje, ko bi to bio i zašto baš oni?
5. Kako možeš postati timski igrač u svojoj lokalnoj crkvi?
6. Koje vođe poznaješ kojima je potrebno malo ohrabrenje? Koje službenike bi trebalo zapaziti i zahvaliti im na njihovoj tihoj službi?

6 ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključni svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Sve postaje tako jasno kada u svakom životnom aspektu ljudi koriste koncept saradnje. Saradnja ne smanjuje jedinstvene attribute ljudi, već boji scenu tako da ulepšava celinu. Bogu je potrebno da budemo svesni darova i sposobnosti jedni drugih. I ne samo to; On želi da se usredsredimo na konačni cilj, a to je da gradimo Njegovo carstvo. Uspeh naše crkve zavisi od generacije koja će umeti da oceni različitosti u ljudima i prigriliti njihov ujedinjeni potencijal za Božje delo. Da li si voljan da budeš deo te generacije?

UZ LEKCIJU 6:

Ovaj tekst je za aktivnost u odseku „Povezivanje sa životom“.

Rimljanima 16 (Savremeni srpski prevod)

Preporučujem vam našu sestru Fivu, služiteljku u crkvi u Kenhreji, da je primite u Gospodu onako kako priliči svetima, da joj pomognete u svemu što joj od vas zatreba jer je i ona mnogima, a i meni samom, bila zaštitnica.

Pozdravite Prisku i Akilu, moje saradnike u Hristu Isusu. Oni su za moj život podmetnuli svoj vrat. Ne zahvaljujem im samo ja nego i sve crkve pagana.

Pozdravite i crkvu u njihovoj kući.

Pozdravite mog dragog Epeneta, koji je prvenac iz Azije za Hrista.

Pozdravite Mariju, koja se mnogo trudila za vas.

Pozdravite Andronika i Junija, moje rođake i drugove u sužanjstvu. Oni uživaju ugled među apostolima, a u Hristu su bili pre mene.

Pozdravite Ampliata, koga volim u Gospodu.

Pozdravite Urbana, našeg saradnika u Hristu, i mog dragog Stahija.

Pozdravite Apela, koji je prekaljen u Hristu. Pozdravite sve Aristovulove.

Pozdravite Irodiona, mog rođaka.

Pozdravite sve Narkisove koji su u Gospodu.

Pozdravite Trifenu i Trifosu, koje se trude u Gospodu.

Pozdravite moju dragu Persidu, koja se mnogo trudila u Gospodu.

Pozdravite Rufa, izabranog u Gospodu, i majku njegovu i moju.

Pozdravite Asinkrita, Flegonta, Ermiju, Patrova, Erma i braću koja su s njima.

Pozdravite Filologa i Juliju, Nireja i njegovu sestru, i Olimpa i sve svete koji su s njima.

Pozdravite jedan drugoga svetim poljupcem. Pozdravljaju vas sve Hristove crkve.

Preklinjem vas, braćo, čuvajte se onih koji stvaraju razdore i sablazni, što je u suprotnosti sa učenjem koje ste vi naučili. I klonite ih se, jer takvi ne služe našem Gospodu Hristu, nego svom trbuhu, pa lepim i laskavim rečima zavode srca bezazlenih. Uostalom, svi su čuli za vašu poslušnost. Dakle, radujem se zbog vas, ali hteo bih da budete mudri za dobro, a bezazleni za zlo.

A Bog mira će Satanu uskoro smrviti pod vašim nogama. Milost našeg Gospoda Isusa s vama.

Pozdravljaju vas Timotej, moj saradnik, i Lukije, Jason i Sosipatar, moji rođaci.

Pozdravljam vas u Gospodu ja, Tertije, koji sam zapisao ovu poslanicu.

Pozdravlja vas Gaj, moj domaćin i domaćin cele crkve.

Pozdravljaju vas Erast, gradski blagajnik, i brat Kwart.

A Onome koji može da vas učvrsti po mom evanđelju i propovedanju Isusa Hrista, po otkrivenju tajne koja je vekovima bila sakrivena, a sada je, po zapovesti večnoga Boga, otkrivena preko proročkih zapisa i obznanjena svim narodima da poveruju i pokore se – jedinome mudrom Bogu, kroz Isusa Hrista, slava dovek! Amin.

Lekcija 7

SLUŽBA I VOĐSTVO SLUGA

Dan svih luda

1 PRIPREMA

A. Izvor

Matej 20,25-28 • „A Isus dozvavši ih reče: znajte da knezovi narodni zapovedaju narodu, i poglavari upravljaju njim. Ali među vama da ne bude tako; nego koji hoće da bude veći među vama, da vam služi. I koji hoće među vama da bude prvi, da vam bude sluga. Kao što ni sin čovečiji nije došao da mu služe, nego da služi i da dušu svoju u otkup da za mnoge.“

Marko 9,33-35 • „I dođe u Kapernaum, i kad beše u kući zapita ih: šta se prepiraste putem među sobom? A oni mučahu; jer se putem prepiraše među sobom ko je najveći. I sedavši dozva dvanaesticu i reče im: koji hoće da bude prvi neka bude od svijuju najzadnji i svima sluga.“

Jakov 1,27 • „Jer vera čista i bez mane pred Bogom i ocem jest ova: obilaziti sirote i udovice u njihovim nevoljama, i držati sebe neopoganjena od sveta.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Služba i vođstvo sluga“?

Kao hrišćani, mi volimo pojam službe, ali u praksi više verujemo u svetovne vrednosti, nego u Hristov radikalni sistem vrednosti. Čak i unutar crkve naginjemo ka svetovnom modelu vođstva, ponekad zaboravljajući na Isusov model vođstva služenjem. Tinejdžeri moraju da shvate je služba sama srž hrišćanskog života. To nije izbor, već sam osnov života. Prihvatanje Hristovih vrednosti služenja znači da treba radikalno da redefinišemo šta znači biti vođa, šta znači biti uspešan. Po Isusovim rečima, vođa je neko ko služi. A uspeh znači staviti tuđe potrebe ispred svojih. U društvu u kom nas stalno bombarduju porukom da zaslužujemo da nam se sve želje ispune, Isusov model služenja menja svet.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Služba i vođstvo sluga“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Definišu svojim rečima šta znači služiti.
2. Shvate da je biblijski model vođstva služenje.
3. Smisle ideje za praktično služenje kako u grupi, tako i na individualnom nivou.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) papir za postere (ili papir iz bloka 5, parče hamera, ili bilo kakav deblji papir ili karton na kom se može praviti kolaž od slika), makaze, lepak, markeri, bojice, noviji časopisi i novine. (Aktivnost B) papir, olovke, tabla.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, tabla.

Primena • Papir, olovke.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedjeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).
Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Ponesi veliki broj različitih novina, kao i časopisa o sportu i zabavi, papir za postere, makaze, lepak i flomastere.

Pozor • Podeli učenike na dve grupe: jedna grupa će na svoj poster napisati naslov „Vođe“ i sastaviti kolaž od ljudi koje oni smatraju vođama, dok će druga grupa napisati na poster „Sluge“ i napraviti kolaž od ljudi koji će ilustrovati pojam služenja, koristeći pri tom slike ljudi koje oni smatraju slugama, ili slike koje pokazuju aktivnosti koje imaju veze sa služenjem. Veliki razred možeš podeliti u nekoliko grupa od po četiri ili pet učenika, i neka onda pola razreda radi zadatak za „vođe“, a druga polovina zadatak za „sluge“.

Sad • Daj im oko 10 minuta da završe svoje kolaže, zatim ih prikažite i razgovarajte o njima.

Osvrt • **Pitaj:** Koja je razlika između sluge i vođe? Kako se na vašim posterima vidi ta razlika? Mogu li vođe da budu i sluge? Da li se neka od ličnosti pojavila na oba postera? Možeš li se setiti nekoga ko bi se uklopio u oba koncepta? Kako vođa može biti sluga?

B. Početna aktivnost

Priprema • Podeli papir i olovke učenicima.

Pozor • Zamoli učenike da se na brzinu sete 10 (ili više) njima najomraženijih poslova. To mogu biti kućni poslovi, rad u bašti, ili bilo koji drugi posao.

Sad • Daj nekoliko minuta kako bi svako mogao da napiše svoju listu. Zatim **reci**: **Pored svakog tog posla, stavi ime osobe za koju bi to uradio ukoliko bi bilo potrebno, ali ne zato što bi te mogli kazniti ili što bi imao nevolje ako to ne bi uradio – već zato što bi to učinio samo da bi im pomogao.** Nakon nekoliko minuta za ovo, **reci**: **A sada se vrati na početak svoje liste i zaokruži svaki posao koji bi uradio za novac.**

Osvrt • **Pitaj**: **Kakve su se sve vrste poslova pojavile na tim listama?** (Ispiši neke od najpopularnijih na tablu.) **Jesi li mogao da se za svaki posao setiš nekoga za koga bi to uradio, ili je bilo nekih poslova koje ne bi uradio baš ni za koga? Ko su bile osobe za koje bi uradio neki neprijatan posao – roditelji, braća, sestre, najbolji prijatelj ili prijateljica, dečko ili devojka? Koje si poslove zaokružio – koje bi uradio za novac? Postoje li poslovi koje bi uradio za novac, ali ne i za neku osobu? Postoje li stvari koje bi uradio za nekoga, ali koje ne bi uradio ni za kakve pare?**

Reci: **Lekcija za ovu sedmicu je o služenju. Služenje drugima ponekad znači uraditi nešto što baš i ne volimo, ili stvari koje su teške za nas. Motiv bi trebao da bude isti kao i onaj za ljude čija ste imena napisali – ljubav. Služimo drugima zato što ih volimo i zato što volimo Isusa. Služenje obično znači da to činimo bez novčane nadoknade ili neke nagrade zauzvrat.**

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Kada biste posetili Pariz, videli biste statue dvojice ljudi, obojica se zovu Luj. Prva je statua Luja XIV, apsolutnog monarha Francuske, koga se danas sećamo uglavnom po izjavi: „Ja sam država“. On predstavlja jedno od najvećih dostignuća veličine kroz moć. Njegova filozofija života je bila da čitava populacija i svet, koliko ih je mogao prisiliti, treba da služi njemu. Nekoliko blokova od ovog prvog stoji jedan manje primetan spomenik. Na toj figuri isklesanoj u kamenu nema uniforme, vladinih obeležja, nema mača, ni krune. To je spomenik Luju Pasteru, služi ljudskog roda i služi Božjem. Njegov život nesebičnog, požrtvovanog istraživanja doneo je nemerljive koristi za ceo ljudski rod za budućnost savlađivanjem bolesti i patnje. Statua monarha nije ništa drugo do jedna skulptura, dok je statua Luja Pastera hram gde hodočasnici iz celog sveta odaju dužno poštovanje. Nekrunisani sluga ljudskoga roda je onaj koji nosi pravu krunu čovekoljublja i časti. Kada se osvrnete unazad, da li biste više voleli da vas se sećaju kao Luja XIV, koji je postao najviši vladar Francuske, a sada je ostala samo jedna statua od njega kako bi ga se ljudi sećali, ili kao Luja Pastera koji je sada krunisan kao apostol milosti? (Preuzeto sa „Pulpit Helps Online“)

Pitaj: **Ko je najvažnija osoba u našoj crkvi? Da li je to pastor? Starešina? Vođa hora? Vođa subotne škole? Domar?**

Iznesi sledeće misli sopstvenim rečima:

Većina vas bi verovatno izabrala pastora ili starešinu ili neku drugu istaknutu osobu. S druge strane, možda bi rekao da je tvoj najbolji prijatelj koji sedi odmah do tebe najvažnija osoba u crkvi – jer je najvažnija osoba za tebe. Ali ko je najvažniji za crkvu kao celinu? Koga Bog smatra najvažnijim?

Bog koristi neki drugi standard u procenjivanju ko je najvažniji. Na Njega utisak ne ostavlja titula ili čekovna knjižica. Vrlo je moguće da bi u Božjim očima najvažnija osoba u crkvi bio domar!

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Služenje drugima je apsolutno centralna misao Božjeg carstva. On naš šalje u svet kao svoje predstavnike – ne da vršimo atentate na ljude ili da ukrademo neke vrlo poverljive vladine dokumente, već da činimo one stvari koje je i Isus činio dok je bio ovde na Zemlji. Mi smo sada Isusove ruke i noge na ovom svetu, i On nas poziva da pomažemo drugima kao što je i On to radio.

Svi znamo da je služenje vrlo važno, ali ga ipak ponekad gurnemo u stranu hrišćanskog života. To je lep mali dodatak koji ćemo uraditi ukoliko imamo vremena. Međutim, Isus kaže da je to jedini način kako se postaje „veliki“ u Njegovom carstvu.

Pitaj: Kako ti definišeš „velikog“ hrišćanina ili „veliku“ osobu? Da li tvoja definicija uključuje služenje drugima? Kako naše društvo karakteriše veličinu? Da li su ljudi koje ljudsko društvo smatra „velikima“ oni koji čine najviše kako bi služili drugima?

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Na koji način je Božje carstvo postavljeno „naglavačke“ u odnosu na naše uobičajene vrednosti? Na tabli pred učenicima napiši: „Bog kaže da si ti uspešan ako...“. Odredi učenike koji će čitati biblijske stihove iz odeljka za sredu u pouci. Kada ih sve pročitate, zamoli učenike da sopstvenim rečima kažu šta taj stih kaže o Božjem standardu uspeha, i zapiši to na tablu ispod naslova. Kada lista bude gotova, **pitaj:** Kako se ova lista slaže sa uobičajenim svetovnim pojmom o uspehu? Da li se slaže sa onim što mi tražimo u hrišćanskim vođama? Da li se to slaže sa standardima koje smo postavili u sopstvenom životu?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Pastor te zaustavlja jedne subote posle bogosluženja i pita te da li bi bio voljan da se pridružiš drugim mladima iz crkve u planiranju neke specijalne aktivnosti. Pošto se sećaš svega što si naučio u subotnoj školi o služenju, ti pristaješ.

Prilikom dodeljivanja različitih poslova, ostavljen ti je izbor između dva posla. Jedan je lak: to veče kada se bude odigrao veliki događaj treba da ustaneš, pođeš napred i najaviš glavnog govornika. Treba samo da se lepo obučeš, izgledaš dobro i, praktično, ne treba da radiš ništa! Svi će znati da si ti bio deo tima i verovatno će ti zahvaliti što si pomogao.

Drugi posao je da očistiš crkvenu dvoranu nakon aktivnosti. Moraćeš da ostaneš do kasno, da pokupiš sve smeće i da počistiš pod. Kada budeš završio, svi će već biti kod svojih kuća i niko neće ni znati šta si uradio. Ali vođa tima te podseća: „To se mora uraditi! Neko mora sve da očisti!“

Šta ćeš izabrati? Naravno, ovo je preterani primer, ali često mi ipak biramo one stvari koje će nam doneti hvalu i nagrade pre nego onaj teži posao koji je potrebno uraditi. Je li uvek najbolje izabrati prljavi posao? Šta bi Isus uradio?

PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Podeli učenike u male grupe da razmisle o nekim idejama za aktivnosti služenja koje bi tvoja grupa mogla da obavi. Jedini kriterijum je da taj projekat treba da omogući nešto što je ljudima zaista potrebno, i treba da se sastoji od praktičnog teškog rada koji će članovi razreda da obave – iako se zaista možeš i zabaviti dok radiš, to treba da bude nešto što će iziskivati dosta truda, a možda i malo poniznosti.

Osvrt • Nakon što je razred 10-ak minuta razmišljao o ovome u grupama, okupite se i neka svaka grupa iznese šta je smislila. Izaberi jedan ili dva predloga koji se ponavljaju i napravi plan kako da se ostvare te ideje sa grupom u narednih mesec dana.

B. Pitanja za primenu

1. Koje vođe znaš koje smatraš „vođama-slugama“?
2. Može li se nešto ipak smatrati „hrišćanskom službom“ ako ti plate za to? Zašto da ili zašto ne?
3. Ako se ne spasavamo dobrim delima koje činimo, kakve veze onda ima da li služimo drugima ili ne?
4. Šta ako je dobar, koristan posao koji obavljaš za druge nešto što zaista mrziš i što te totalno oneraspoložuje? Šta bi trebalo da uradiš?
5. Da li je bitno ako služiš drugima iz pogrešnih pobuda, recimo zato što ćeš tako izgledati dobro ili zato što ćeš na nekog ostaviti dobar utisak? Koliko su važni motivi?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Služenje drugima za hrišćanina nije mogućnost. To je zahtev. A Isus kaže da je to mera – jedina mera – naše „veličine“, koliko smo uznapređovali u Božjem carstvu. Ovaj svet stavlja veliki naglasak na moć, novac, izgled, imovinu. Ali u Božjem carstvu je samo jedna stvar važna – koliko si spreman da učiniš za druge.

Lekcija 8

CRKVENA PORODICA

Dobro telo

1 PRIPREMA

A. Izvor

Galatima 3,28 • „Nema tu Jevrejina ni Grka, nema roba ni gospodara, nema muškoga roda ni ženskoga; jer ste vi svi jedno u Hristu Isusu.“

Jovan 17,22.23 • „I slavu koju si mi dao ja dadoh njima, da budu jedno kao mi što smo jedno. Ja u njima i ti u meni: da budu sasvim ujedno, i da pozna svet da si me ti poslao i da si imao ljubav k njima kao i k meni što si ljubav imao.“

Efescima 4,2-7 • „Sa svakom poniznošću i krotošću, s trpljenjem, trpeći jedan drugoga u ljubavi, starajući se držati jedinstvo Duha u svezi mira: jedno telo, jedan duh, kao što ste i pozvani u jednom nadu zvanja svojega. Jedan Gospod, jedna vera, jedno krštenje, jedan Bog i otac sviju, koji je nad svima, i kroza sve, i u svima nama. A svakome se od nas dade blagodat po meri dara Hristova.“

Rimljanima 15,5.6 • „A Bog trpljenja i utehe da vam da da složno mislite među sobom po Hristu Isusu, da jednodušno jednim ustima slavite Boga i oca Gospoda našega Isusa Hrista.“

1. Korinćanima 1,10 • „Molim vas pak, braćo, imenom Gospoda našega Isusa Hrista da svi jedno govorite, i da ne budu među vama raspre, i da budete utvrđeni u jednom razumu i u jednoj misli.“

Filibljanima 2,1-4 • „Ako ima dakle koje poučenje u Hristu, ili ako ima koja uteha ljubavi, ako ima koja zajednica duha, ako ima koje srce žalostivo i milost, ispunite moju radost, da jedno mislite, jednu ljubav imate, jednodušni i jednomisleni: ništa ne činite usprkos ili za praznu slavu; nego poniznošću činite jedan drugoga većeg od sebe.“

Elen Vajt, Božja zadivljujuća blagodat, str. 211 orig. • „Zajednica vernika sa Hristom će kao prirodni rezultat dovesti do zajednice jednih sa drugima, a takva veza zajednice je najjača na svetu. Mi smo jedno u Hristu kao što je Hristos jedno sa Ocem. ... Samo kroz ličnu zajednicu sa Hristom, zajednicu koja traje svakog dana, svakog časa, možemo da donesemo rodove Svetoga Duha. ... Naš rast u Hristu, naša radost, naša korisnost, sve to zavisi od naše zajednice sa Hristom i stepena vere koju ispoljavamo u Njemu.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Crkvena porodica“?

Mnogi od nas uzimaju zdravo za gotovo da pripadanje crkvi predstavlja centralni deo hrišćanskog života. Ali to nije uvek lako! Crkve uključuju različite grupe ljudi – različite generacije, rase, kulture, različita mišljenja. Međusobno razumevanje i prihvatanje može da bude glavni problem. Ali Isus nas poziva da činimo i više nego da samo razumemo i prihvatamo jedni druge – On pred nas postavlja izazov da radimo zajedno kao delovi zdravog tela, da budemo Njegove ruke i noge kako bismo doneli svetu Njegovu ljubav.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Crkvena porodica“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Shvate zašto je za crkvenu porodicu važno da se njeni članovi međusobno slažu.
2. Istraže šta stoji na putu crkvenom jedinstvu.
3. Predlože načine za doprinos jedinstvu mesne crkve.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) kanap, strunjače. (Aktivnost B) listići papira.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, primerci lista „Hristovo telo“ (sa kraja lekcije), olovke, tabla.

Primena • Tabla.

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedjeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimfaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • U prostoru gde ima dovoljno mesta (gimnastička sala, sala za predavanja, neka druga velika prostorija), obeleži dva ugla sobe kanapom u visini struka, tako što ćeš ostaviti dovoljno mesta kako bi polovina tvog subotnoškolskog razreda mogla da stane iza kanapa. Postavi izvan kanapa strunjače ukoliko je moguće.

Pozor • Podeli razred na dva dela i dovedi svaku grupu do jednog kanapa u uglu. **Reci:** Vi ste grupa zatvorenika koja pokušava da pobjegne. Kanap predstavlja električnu ogradu sa naponom koji je toliko veliki da na licu mesta usmrti svakog ko bi ga samo dodirnuo. Treba da izvedete celu grupu bezbedno

izvan ograde, ali ako je neko dotakne, svi moraju da se vrate unutra i krenu ispočetka. Pobjednik je grupa koja prva izvede sve članove bezbedno. (Ukoliko je razred premali, neka svi rade kao jedna grupa bez takmičarskog elementa.)

Sad • Obe grupe pokušavaju bezbedno da izvedu svoje članove izvan „ograda“.

Osvrt • **Pitaj:** Na koje načine ste morali da radite zajedno kao tim? Da li je činjenica da ste morali da izvedete celu grupu olakšala ili otežala stvar? Možeš li se setiti nekih primera u kojima je ova vežba slična onom što mi činimo kao crkva?

B. Početna aktivnost

Priprema • Podeli svoj razred u grupe od po četiri do šest učenika. (Mali razred može se podeliti u samo dve grupe – ova aktivnost se može sprovesti u grupama od po tri učenika.) Na papirićima napiši različite delove tela: „ruka“, „noga“, „oči“, itd.

Pozor • Daj svakoj grupi po jedan papirić i reci im neka odglume deo tela sa papirića, a da pritom učestvuju svi članovi grupe. (Npr. da bi se odglumila ruka, može jedan učenik da stane u sredinu, a ostalih pet da se rašire oko njega kao prsti.)

Sad • Neka svaka grupa odglumi svoj deo tela, a druge grupe treba da pogode koji bi to deo tela mogao da bude. U malom razredu sa samo dve grupe, svaka grupa bi mogla više puta da glumi različite delove tela.

Osvrt • **Pitaj:** Kakav je bio osećaj raditi zajedno na ovome? Na koji način je ovo slično zajedničkom radu u Božjem carstvu? Zašto misliš da je Bog uporedio crkvu sa ljudskim telom? Šta je bila najteža stvar u zajedničkom radu kako bi napravili deo tela? Koja je najteža stvar u zajedničkom radu u crkvi?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Jedna od Ezopovih basni govori o četiri vola koji su bili tako dobri prijatelji da su se uvek držali zajedno dok su se hranili. Jedan lav ih je čežljivo posmatrao duže vremena, ali nikako nije mogao naići ni na jednog od njih odvojenog od ostalih, te se stoga plašio da ih napadne. Kada god bi im se približio, oni su okretali repove jedan prema drugom tako da bi lav uvek naišao na rogove ma s koje strane došao. Posle izvesnog vremena, među njima je došlo do ljubomore, koja je prerasla u uzajamnu mržnju i oni su se držali na izvesnoj distanci među sobom. Tada je lav napao svakog od njih pojedinačno i sve ih pobio.

Naravoučenije je: „Ujedinjeni stojimo, razdvojeni padamo.“ (Preuzeto sa *Pulpit Helps Online*)

Iznesi sledeće misli sopstvenim rečima:

Čim dovoljno odrasteš da možeš posetiti domove svojih prijatelja, shvatiš da je svaka porodica drugačija. U nekim porodicama svako ima svoje zaduženje. Možda čak postoji i neka tabela sa podelom obaveza na zidu ili frižideru. Druge porodice nisu tako organizovane, ali se obaveze ipak urade. I, nažalost, neke porodice uopšte nisu uspešne u zajedničkom radu – nikada se ništa ne uradi osim svađe i rasprave. Neke porodice su pune ljubavi – iako to pokazuju na drugačije načine. Druge kao da nemaju dovoljno ljubavi za svoje članove.

U Bibliji postoje dve glavne ilustracije koje nam kažu kakva bi crkva trebala da bude. Jedna je porodica, a druga je ljudsko telo sa svim njegovim delovima koji rade zajedno. Baš kao i porodice, neka tela funkcionišu bolje od drugih. I neke crkve se bolje uklapaju od drugih. U uspešnim crkvama, baš kao i u srećnim porodicama, postoje sukobi i nesporazumi. Razlika je u načinu rešavanja istih.

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće ideje sopstvenim rečima:

Svako carstvo ima svog ambasadora. Ambasador je neko koga car pošalje u stranu zemlju da bi predstavljao njega i carstvo. Biblija kaže da smo mi Hristovi ambasadori. Kao ambasador ili predstavnik treba da sprovedeš careve želje.

Naš Car nam je naložio da izađemo u svet i svakom čoveku kažemo o Njegovoj ljubavi. Takođe nam je naredio da pomažemo onima bez nade i volimo one koji nisu voljeni. On ne želi da živimo sebi, već da živimo za druge, nesebično dajući od svog vremena, novca i svog života onima kojima je to potrebno.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Kaži: Oba ova primera su izmišljena – jedan o raspadu crkve koji je počeo kritikom odeće jedne tinejdžerke, a drugi o raspadu crkve koji nastaje zbog različitih ukusa za muziku i načina bogoslužnja.

Pitaj: Da li vam se ove priče čine realnima? Jesu li to stvari o kojima si čuo da se članovi crkve raspravljaju? Kojih još razloga možeš da setiš za podeljenost crkava? Postoje li uopšte problemi u crkvi koji se ne mogu popraviti ili uvek ima načina da naučimo kako da radimo zajedno?

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Pročitajte zajedno **1. Korinćanima 12,12-17**. Zatim podeli primerke „Hristovog tela“. **Reci:** Ovi biblijski stihovi nam govore da crkva treba da radi zajedno kao jedno telo u kom svako ima svoju ulogu. Razmislite o našoj mesnoj crkvi. Razmislite o ovom našem tinejdžerskom subotnoškolskom razredu. Koji delovi tela su predstavljeni različitim ljudima? (Daj im vremena kako bi se setili primera: „ruke“ su ljudi koji u praksi rade mnogo za druge; „jezik“ su oni koji su poznati po tome šta kažu; „uši“ su oni koji slušaju, itd.) **Reci:** Radite zajedno u grupama od po troje ili četvoro da na ovom crtežu označite što je više delova tela moguće imenima ljudi ili grupa unutar naše crkve ili čak nekima iz našeg subotnoškolskog razreda. Razmislite o poslovima koje ljudi rade, ulogama koje imaju i na koji način doprinose radu „tela“.

Nakon što su svi dobili priliku da označe delove tela, nacrtaj veću, jednostavnu konturu osobe na tabli, i neka grupe iznesu svoje predloge, upisujući ih na tom velikom crtežu. Prodiskutujte o predlozima kako ih učenici budu iznosili. Ohrabri učenike da uključe i sebe u taj dijagram: koju ulogu oni mogu da odigraju u „crkvenom telu“?

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Pitaj: Razgovarali smo o idealu – pojedinci ujedinjeni u zajedničkom radu kao delovi tela – i razgovarali smo o realnosti da ponekada ne uspevamo da se složimo kako bi trebalo. Malo ćemo sada razmisliti. Želim da razmislimo o ovoj crkvi, onoj u koju idete svake sedmice. Šta je to što nas razdvaja, zbog čega se ljudi svađaju, što nas sprečava da radimo zajedno onako kako bi trebalo?

Daj učenicima nekoliko minuta da odgovore. Možda ćeš morati da im daš neki opšti primer kako bi započeli: neke su crkve podeljene zbog rasnih/kulturnih razlika; u nekim crkvama mladi osećaju da ih stariji ne razumeju, itd. Nemoj zaboraviti manje očigledne primere, posebno ako su važni: neke tinejdžerske grupe su podeljene na „kul“ decu i manje „kul“ decu, ili na grupe u zavisnosti od toga koju

školu pohađaju. Spomeni nekoliko bitnih primera, ali ipak prepusti učenicima da govore o podelama koje zapravo postoje u njihovoj crkvi.

Nakon odgovora učenika (koje možeš zapisati na tabli pred njima) izaberi jedan problem na koji ćete se usredsrediti, a za koji učenici misle da je najvažniji.

Pitaj: Koju praktičnu stvar možemo da učinimo – kao tinejdžerski razred subotne škole – kako bismo pomogli ljudima da prevaziđu jazove i da jedni druge bolje razumemo?

Možda će opet biti potrebno spomenuti neke primere kako bi se diskusija razvila: planirajte multikulturalno bogoslužje ili neku društvenu aktivnost u kojoj članovi mogu da upoznaju kulturu jedni drugih. Napravi timove od tinejdžera iz razreda i starijih članova crkve, i isplaniraj neke zajedničke aktivnosti u cilju razvijanja razumevanja.

Izaberi neku aktivnost koja će podstaći maštu članova razreda i poradi na tome da je učesnici uključe u svoj projekat.

B. Pitanja za primenu

1. Koju vrstu ljudi iz crkve ti je najteže da razumeš i radiš zajedno sa njima? Zašto?
2. Da li si ikada video ljude koji su bili jako različiti, a ipak prevazilazili te različitosti i radili zajedno kao tim? Kako je došlo do toga?
3. Seti se nekih grupa ili timova kojima si pripadao, a koji su zajedno radili vrlo dobro. Šta je tome doprinelo? Može li se neka od tih istih stvari primeniti na crkvu?
4. Kakav uticaj na nove hrišćane (uključujući i tinejdžere poput tebe) ostavlja atmosfera u kojoj se ljudi ne slažu jedni sa drugima i stalno se svađaju? Šta bi rekao nekom novom hrišćanskom prijatelju koji se obeshrabrio zbog odraslih iz crkve jer se stalno svađaju?
5. Osećaš li da se „uklapaš“ i da imaš ulogu u svojoj crkvi? Ako ne, šta možeš učiniti po tom pitanju? Šta možeš učiniti da pomogneš drugima da pronađu svoju ulogu?

6 ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključni svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Delovi tela. Članovi porodice. Crkva bi trebala da bude kolekcija pojedinaca – različitih, a ipak ujedinjenih. Nećemo svi isto misliti, postupati, niti slaviti Boga na isti način – ali ipak treba to da činimo zajedno. A imamo i posao koji treba da obavimo – zajednički. A to znači prevazilaženje naših različitosti.

Misli o kojima smo proučavali u ovoj lekciji podsećaju nas da raditi zajedno nije uvek lako. Ali je od velike važnosti. A zajednički rad je takođe jedna od onih stvari za koje nam Bog daje moć da ih činimo kada svoj život otvorimo za Njega.

Ne možemo promeniti druge ljude – iako često mislimo da ćemo na taj način ujediniti crkvu, učiniti je porodicom koja voli. Ali možemo dozvoliti Bogu da nas menja kroz Njegovog Duha, da nam pokaže šta možemo da radimo i kako možemo dati svoj doprinos. On ima ulogu za svakog od nas. Niko nije nebitan u Božjoj porodici. Nijedan deo tela nije nevažan.

UZ LEKCIJU 8:

Ovaj list je za aktivnost u odseku „Povezivanje sa životom“.

„Hristovo telo“

Lekcija 9

UMETNOST PODUČAVANJA

Zašto podučavati?

1 PRIPREMA

A. Izvor

Jovan 14,26 • „A utešitelj Duh sveti, kojega će otac poslati u ime moje, on će vas naučiti svemu i napomenuće vam sve što vam rekoh.“

Jakov 3,1 • „Ne tražite, braćo moja, da budete mnogi učitelji, znajući da ćemo većma biti osuđeni.“

Psalam 27,11; Psalam 50,5; Psalam 90,12; Psalam 143,10; Priče 6,23; Matej 5,1; Luka 11,1; Dela 2,42; 1. Timotiju 4,11-13.

Elen Vajt, Pastoral Ministry, str. 194 • „Iako je Hristos koristio jednostavan jezik, čak i najobrazovaniji ljudi bili su oduševljeni Njegovim načinom podučavanja, a neobrazovani su uvek mogli da izvuku neku pouku iz Njegovih govora.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Umetnost podučavanja“?

Od trenutka našeg rođenja mi počinjemo da učimo. Pri svakom koraku našeg razvoja ka odrastanju, uvek postoje nove veštine koje treba da naučimo i nove stvari koje treba da saznamo i shvatimo. Kao takvo, učenje je čvrsto povezano sa odrastanjem. I tako ostaje kroz ceo naš život. Uvek postoji još nešto što se može naučiti kako sazrevamo i onda starimo. Mnoga naša saznanja dolaze od drugih ljudi: roditelja, učitelja, prijatelja, mentora, saradnika, ljudi koji stvaraju ono što čitamo, slušamo i gledamo.

Ali zajedno sa učenjem dolazi nam i prilika da podučavamo. Možemo podeliti naše veštine i znanje sa drugima kao delo službe. Za neke to može postati i zanimanje u školama, na fakultetima, radnim mestima i u mnogim drugim situacijama. Čudna stvar je što pri podučavanju – pomaganju drugome da nešto nauči – i mi sami učimo dublje i pažljivije. Isto je i kada delimo svoje saznanje o Bogu i Njegovu ljubav sa drugima; mi podučavamo i učimo u isto vreme. Ima toliko toga što možemo naučiti o životu, Bogu, našem svetu i drugim ljudima. Učitelji imaju privilegiju i izazov da stvaraju prilike za učenje i da, u isto vreme, nastave da uče dok to rade.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Umetnost podučavanja“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Cene vrednost učenja.
2. Shvate ulogu učitelja.
3. Budu spremni za prilike gde mogu da podučavaju i ohrabruju druge.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) tabla. (Aktivnost B) tabla.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, papir, olovke, tabla.

Primena • Tabla, olovke, papir.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedjeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimfaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Svi mi imamo ili smo imali omiljene nastavnike. Omiljeni nastavnik može ostaviti dubok uticaj na naš život – i mi se toga sećamo do kraja života. Međutim, postoji i druga strana medalje – svi smo imali nastavnike s kojima nismo našli zajednički jezik. Na svu sreću, osim u ekstremnim slučajevima, ove druge lakše zaboravljamo. Ali ono što predstavlja razliku ponekada je teško opisati.

Pozor • Kratko opiši đacima svog omiljenog nastavnika iz školskih dana. Pokušaj da budeš pozitivan, tražeći opise dobrih nastavnika, a ne onih koje đaci ne vole.

Sad • Objasni učenicima da svi imamo omiljene nastavnike – pa i one koje baš i ne volimo mnogo – i pitaj ih kako bi opisali najbolje nastavnike. Na tabli napravi spisak predloga koje učenici budu dali. Prodiskutujte o razlikama u mišljenju i upitaj da li je moguće da svi ti opisi odgovaraju jednoj osobi.

Osvrt • **Pitaj: Po čemu se razlikuju nastavnici koje volimo i oni koje ne volimo?** (Dozvoli lične odgovore, ali istakni da neki od faktora više imaju veze sa ličnošću nastavnika, nego sa tim da li je on u svojoj profesiji dobar ili loš.) **Kako nastavnik može da olakša učenje?** (Da stvori atmosferu za učenje, pokaže ljubav i interesovanje da i sam uči, da mu je stalo do svojih učenika, da održava disciplinu kako bi moglo da se uči.) **Kako mi možemo da olakšamo nastavniku podučavanje?** (Tako što ćemo biti voljni da učimo, da se ponašamo prikladno, da održavamo učionicu urednom, da pomažemo drugim učenicima pri učenju.)

B. Početna aktivnost

Priprema • Podučavanje se odvija u mnogim aspektima života. Skoro svuda postoji toliko veština koje treba naučiti, postoje nastavnici u ovom ili onom obliku. Međutim, vrlo često kada razmišljamo o „učiteljima“, mislimo na uobičajenog nastavnika i učionicu. Više ćemo ceniti ulogu nastavnika kada shvatimo širi uticaj podučavanja.

Pozor • Imaj spremljeno nekoliko primera unapred kako bi podstakao učenike na razmišljanje. Koristi tablu za zapisivanje njihovih predloga.

Sad • Pitaj gde se još podučavanje odvija osim škole. Zapiši što je više odgovora moguće, imajući na umu širinu podučavanja. Ukoliko predlozi budu stizali sporije, reci učenicima da se sete različitih situacija u kojima su naučili nove veštine ili stekli nova saznanja.

Osvrt • **Pitaj: Možeš li se setiti prilike kada si naučio nešto, a da nisi ni bio svestan da te podučavaju?** (Lični odgovori.) **Zašto su formalni oblici učenja, kao što je škola, tako važni?** (Svako ima priliku da nauči iste stvari. Disciplina učenja nam može pomoći da učimo bolje u drugim okruženjima. Postoje načini za merenje učenja.) **Zašto su neformalni oblici učenja takođe značajni?** (Neke stvari ne mogu teoretski da se podučavaju; moraju praktično da se pokažu. Svi uče na različite načine. Svi imamo različite oblasti interesovanja i sposobnosti.)

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Podučavanje se može smatrati dosadnom profesijom. Neko se našalio da su učitelji ljudi koji nikada nisu napustili školu. Nakon što sami završe školu, oni provedu nekoliko godina na fakultetu i onda se vrate u školu. Ali sve se više prepoznaje potencijal predanih nastavnika da utiču na svoje učenike i preko njih na svet uopšte. Interesantno je zapaziti da je čak i industrija zabave koristila temu podučavanja („Društvo mrtvih pesnika“, „Opasni umovi“, „Gospodinu, s ljubavlju“, „Opus gospodina Holanda“, „Osmeh Mona Lize“). Ovi filmovi prikazuju dramu i plemenitost razvijanja uma, prednost koju nosi uloga učitelja.

Osvrt • **Pitaj: Koliko je važna predanost da bi osoba bila dobar učitelj?** (Podučavanje je uloga koja je mnogo više od običnog posla. Da biste to činili zaista dobro, potrebno vam je mnogo predanosti.) **Koje priče o učiteljima znaš iz knjiga ili filmova? Koliko verno one oslikavaju realnost interakcije između nastavnika i učenika? Šta možemo naučiti iz takvih priča?** (One često prepoznaju izazov da na neki način proširimo svoj um iznad očekivanja društva – da razmišljamo, stvaramo, živimo.)

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Reci: Zamisli da si u razredu u kome je Bog učitelj. Nije to tako čudno kao što možda zvuči. Jedna od čestih tema u Bibliji je ideja o učenju od Boga i našem moljenju da nas podučava. Ali šta to znači? I kako nas to Bog podučava?

U zavisnosti od veličine razreda, podeli sledeće stihove svakom učeniku posebno, parovima ili malim grupama: **Psalam 27,11; Psalam 50,6; Psalam 90,12; Psalam 143,10; Priče 6,23; Matej 5,1; Luka 11,1; Dela 2,42; 1. Timotiju 4,11-13.**

Zamoli pojedince/grupe da razmisle o sledećim pitanjima:

1. Šta nam ovaj stih govori o učenju od Boga?
2. Pogledaj širi kontekst ovih stihova. Šta nam kontekst govori o Božjem podučavanju?
3. Kako možemo učiti od Boga i o Bogu?

Zamoli učenike/grupe da pročitaju svoje stihove razredu, kao i svoje odgovore na pitanja. Naglasi potrebu za doživotnim učenjem (razmotri molitve Davida, iskusnog Božjeg sledbenika). Zapazi napredovanje od tačke u kojoj si učenik do tačke u kojoj postaješ učitelj.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Pročitaj ili unapred zamoli nekog da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pozovi nekog nastavnika da razgovara sa razredom. Možda ćeš hteti da pozoveš još jednog kako bi dobio i drugu perspektivu. Budi svestan osetljive situacije, naročito ako se radi o nastavniku iz lokalne škole koji ima učenike u tvom subotnoškolskom razredu. Možda bi bilo najbolje pozvati nastavnika koji podučava neki drugi uzrast ili u nekoj drugoj školi u odnosu na članove subotnoškolskog razreda. Daj nastavnicima spisak pitanja navedenih u ilustraciji pouke, i neka razmisle o svojim odgovorima. Zamoli ih da budu pozitivni, ali u isto vreme i iskreni. Neka ispričaju svoje odgovore u razredu u vidu neke kratke prezentacije ili možda kao intervju. Možda bi mogli da ispričaju nešto o svom iskustvu kao učenika. Ukoliko se slažu, dozvoli učenicima da im postavljaju pitanja o tome kakav je osećaj biti sa druge strane odnosa učitelj/učenik.

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Svi imamo priliku da podučavamo. Dok će samo nekolicina nas izabrati profesiju u kojoj će nas oslovljavati tako, ipak smo u mnogim aspektima našeg života svi učitelji, bilo direktnim uputstvima, primerom, ili drugim načinima svog uticaja. Kada posedujemo neku veštinu ili neku vrstu znanja, imamo sirov materijal da postanemo učitelji na neki način. Podučavanje je dobar način povezivanja sa drugim ljudima, uticaja na njihov život, postavljanja izazova sopstvenim shvatanjima i sposobnostima.

Neka se učenici podele u parove i neka pitaju jedni druge sledeća pitanja. (Napiši pitanja na tablu kako bi se učenici podsetili dok ispituju jedni druge.) Predloži im da to shvate kao razgovor za posao u kome ispitanik treba da uveri direktora u svoju sposobnost da bude učitelj.

- >> **Koje veštine, sposobnosti ili znanja poseduješ za posao podučavanja?**
- >> **Koga bi mogao da podučavaš?**
- >> **Koliko iskustva imaš od ranije?**
- >> **Na koji bi način preneo te svoje veštine, sposobnosti ili znanje?**
- >> **Šta bi mogao da naučiš kako bi svoje podučavanje učinio još boljim?**
- >> **Kako bi učinio učenje zabavnim?**
- >> **Kako bi podučavanje moglo biti služba drugima?**

Čim jedan partner prođe sva pitanja, zameni uloge. Ukoliko vreme dozvoljava, možeš zamoliti jedan par da dobrovoljno odglumi svoj intervju pred razredom. Ohrabri učenike da prepoznaju prave prilike kako bi uticali na druge kroz podučavanje, i gde je moguće, navedi učenike da to i započnu sa ostvarivanjem istog još dok su tinejdžeri.

PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Imenuj ovaj dan kao „Dan zahvalnosti učiteljima“ i neka deca razmisle na koje bi načine mogli da pokažu zahvalnost učiteljima svih vrsta. Zapiši ideje na tabli. Ohrabri učenike da budu kreativni i predloži praktične, jednostavne, svakodnevne ideje, isto kao i one ekstravagantne i neobične.

Objasni kako je dobro biti zahvalan i pokazati našu zahvalnost ljudima koji čine nešto za nas. Podeli papir i olovke i zamoli učenike da napišu kratke poruke zahvalnosti svojim učiteljima koji su ih na bilo

koji način ohrabrivali ili kojima se dive. Reci učenicima da ne moraju da predaju ove poruke ukoliko to ne žele, ali da je čak i samo pisanje zahvalnosti vredno.

Neka učenici pišu nekoliko minuta. Poštuj njihovu privatnost, ali ohrabri na napredak. Učenici mogu pisati i anonimne poruke ukoliko tako žele. Ponudi da ih isporučiš ako žele, ali – opet – imaj razumevanja za njihovu nespemnost da otvoreno izraze svoja osećanja. Podseti učenike da su učitelji takođe živi ljudi koji cene ohrabrenja.

Osvrt • Pitaj: Zašto je važno izraziti zahvalnost? (Znamo kakav je lep osećaj kada ti se neko zahvali i kada te ceni.) **Zašto je i neuručeni izraz zahvalnosti vredan?** (Može izmeniti naša osećanja prema nekoj osobi, a to bi uticalo na naše ponašanje prema njoj.) **Da li je teško poverovati da su i učitelji živi ljudi? Zašto da ili zašto ne?** (Lični odgovori.)

B. Pitanja za primenu

1. Na koje sve načine je Bog sličan učitelju?
2. Koliko je značajno to što su Isusa često nazivali „učiteljem“?
3. Kako bi neko mogao učiti od nekoga ko je mlađi ili ima manje znanja ili iskustva?
4. Da li podučavati znači imati sve odgovore, ili u tome ima još nečega?
5. S obzirom na to koliko ste mnogo učitelja imali u svom životu, šta smatrate najvažnijom osobinom jednog učitelja?
6. Kako vam se čini da postanete učitelj po profesiji?
7. Kako možete biti učitelj na druge načine?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Život je učenje. Učimo od trenutka našeg rođenja do naše smrti. Kroz čitav taj proces postoje mnogi ljudi koji imaju ulogu u našem učenju i rasteњу. Bili to profesionalni učitelji ili ne, ovi ljudi imaju vrlo važnu ulogu u postajanju onoga što smo ili šta ćemo biti. Ponekad podučavanje može biti vrlo težak zadatak koji zahteva više od pukog znanja. Trebalo bi da budemo zahvalni svim našim učiteljima. A isto tako bi trebalo da budemo svesni prilika u kojima mi treba druge da podučavamo, ohrabrujemo i utičemo na njih. Isus je bio najveći Učitelj. Njegova briga za svoje učenike je bila toliko velika da je i umro za njih – i nas. I čineći to dao nam je najveću lekciju o služenju i podučavanju.

Lekcija 10

DONOSITI ODLUKE

Šta li se dogodilo sa Henri Plamerom?

1 PRIPREMA

A. Izvor

5. Mojsijeva 30,15.16 • „Gle, iznesoh danas preda te život i dobro, smrt i zlo. Jer zapovedam danas da ljubiš Gospoda Boga svojega hodeći putovima njegovim i držeći zapovesti njegove i uredbe njegove i zakone njegove, da bi živ bio i umnožio se, i da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u zemlji u koju ideš da je naslediš.“

Isus Navin 24,15 • „Ako li vam nije drago služiti Gospodu, izaberite sebi danas kome ćete služiti: ili bogove kojima su služili oci vaši s onu stranu reke, ili bogove Amoreja u kojih zemlji živite; a ja i dom moj služićemo Gospodu.“

Jeremija 10,23 • „Znam, Gospode, da put čovečiji nije u njegovoj vlasti niti je čoveku koji hodi u vlasti da upravlja koracima svojim.“

Mihej 6,8 • „Pokazao ti je, čoveče, što je dobro; i šta Gospod ište od tebe osim da činiš što je pravo i da ljubiš milost i da hodiš smerno s Bogom svojim?“

Rimljanima 12,2 • „I ne vladajte se prema ovome veku, nego se promenite obnovljenjem uma svojega, da biste mogli kušati koje je dobra i ugodna i savršena volja Božija.“

Rimljanima 12,12-15 • „Nadanjem veselite se, u nevolji trpite, u molitvi budite jednako. Delite potrebe sa svetima; primajte rado putnike. Blagosiljajte one koji vas gone; blagosiljajte, a ne kunite. Radujte se s radosnima, i plačite s plačnima.“

1. Korinćanima 16,13.14 • „Pazite, stojte u veri, muški se držite, utvrđujte se. Sve da vam biva u ljubavi.“

Efescima 5,15 • „Gledajte dakle da uredno živite, ne kao nemudri, nego kao mudri.“

Filibljanima 2,12.13 • „Tako ljubazni moji, kao što me svagda slušaste, ne samo kad sam kod vas, nego i sad mnogo većma kad nisam kod vas, gradite spasenje svoje sa strahom i drhtanjem. Jer je Bog što čini u vama da hoćete i učinite kao što mu je ugodno.“

Jakov 1,5-8 • „Ako li kome od vas nedostaje premudrosti, neka ište u Boga koji daje svakome bez razlike i ne kori nikoga, i daće mu se; ali neka ište s verom, ne sumnjajući ništa; jer koji se sumnja on je kao morski valovi, koje vetrovi podižu i razmeću. Jer takav čovek neka ne misli da će primiti što od Boga.“

B. Šta treba reći o lekciji „Donositi odluke“?

Postoji stalna borba između dobra i zla. Između Božje namere da nas blagoslovi i đavolje namere da nas uništi. Bog i Njegovi anđeli stoje sa strane i navijaju za nas da donosimo odluke koje će nam biti od blagoslova i ukoreniti nas u Božjem carstvu (5. Mojsijeva 30,15-20). Naša je obaveza da predstavimo Božje carstvo najbolje što možemo. Svaki izbor koji pravimo je direktan odraz carstva.

Bog nam je dao slobodu da donosimo sopstvene odluke. Mlađi tinejdžeri su u periodu života između detinjstva i zrelog doba kada uče da donose sve više i više odluka. U toj slobodi mi pravimo izbore kako da živimo kao Njegovi predstavnici na ovoj Zemlji. Bog nam je dao svoju Reč i savest kako bi nam pomogao da izaberemo pravilno. Ponekada donosimo odluke koje vode do negativnih posledica. Ali Bog,

Onaj koji nas je stvorio i koji zna šta je najbolje za nas, uvek je spreman da nam oprost i da nam pomogne da izvučemo najbolje iz loših odluka, i nudi nam vođstvo za ubuduće.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Donositi odluke“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu:

1. Da budu zahvalni Bogu kao Onome koji nas je stvorio sa mogućnošću izbora.
2. Da otkriju metode za pravljenje dobrih izbora.
3. Da se opredele za oslanjanje na Boga i Njegovu reč kao pomoć u donošenju odluka.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) neprovidna kesa ili torba sa raznovrsnom hranom dobrog i lošeg ukusa. (Aktivnost B) dve slagalice od po 100 delova, flomasteri u boji.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Primerci radnog lista sa kraja lekcije, olovke.

2 MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimfaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Stavi u neprovidnu kesu ili torbu različite vrste hrane – uglavnom hranu koja je lošeg ukusa, i to u teglicama ili malim posudama (npr. hrana za bebe, sirće, seckani crni luk, so, soda bikarbona, sok od limuna, nezaslađeni kakao itd.). Dodaj i nekoliko ukusnih stvari kao što su čokolada ili voće.

Pozor • Podeli razred u dve ekipe.

Sad • Svaka ekipa šalje jednu po jednu osobu do kese da, ne gledajući u kesu, izabere nešto iz nje. To onda mora sve da pojede na licu mesta, a zatim da se vrati u svoju grupu kako bi dobila jedan poen. Ako se, iz bilo kog razloga, desi da učenik ne može pojesti sve, a vrati se na start, neće dobiti poen. Pobeđuje ekipa iz koje su svi članovi bili kod kese i osvojili najviše bodova.

Osvrt • **Pitaj: Šta ti se svidelo u ovoj igri?** (Bilo je zabavno videti kako je drugima podvaljeno. Većina nas je prošla loše koliko i ostali.) **Šta ti se nije svidelo u ovoj igri?** (Nisam smeo da gledam u kesu. Nisam smeo da vratim ako mi se nije svidelo. Nisam imao izbora.) **Šta nam to govori o izborima?** (Dobro je kada imamo izbor. Nisu svi izbori isti.) **Kakav je život ako nemaš slobodu da biraš?** (Beznačajan, ukus mu je odvratn.)

B. Početna aktivnost

Priprema • Nabavi dve slagalice od po 100 delova. Uzmi dva markera različite boje i obeleži zadnju stranu svakog dela slagalice.

Pozor • Stavi obe slagalice na suprotne krajeve neke površine kako bi učenici mogli da ih slažu dok pristižu.

Sad • (1) U jednom trenutku zamoli učenike da se odmaknu, priđu površini i pomešaj preostale delove dveju slagalice. Zatim neka nastave sa slaganjem. (2) Pre nego što obe slagalice budu završene, zamoli razred za tišinu i poslušnost, i nek se vrate na mesto. Podeli im deliće koji još nisu složeni da svako od njih, jedan po jedan, priđu brzo i stave svoj delić na pravo mesto.

Osvrt • **Pitaj:** Ako budu izrazili ljutnju, pitaj: **Koje različite prilike ste imali u kojima je trebalo da izaberete i stavite delić slagalice na pravo mesto?** (Isprva smo znali da, šta god izabrali, pripada pravoj slagalici; onda smo mogli da biramo između mnogih delića, ali nismo sa sigurnošću mogli da znamo kojoj slici pripada dok nismo pogledali na pozadinu. Zatim nismo imali izbora koji deo da koristimo tako da smo morali odlučiti kojoj slagalici pripadaju, a onda nismo bili sigurni da li se slagalo sa bilo čim što je već tamo.) **Na koji način je ovo povezano sa pravljenjem izbora u našem životu?** (Kada smo mladi, pravimo jednostavne izbore; znamo kako slika treba da izgleda; nekada su naši izbori zbunjujući; đavo nas poremeti; važno je znati na kojoj slici radimo, itd.)

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Pitagoru, grčkog filozofa i matematičara, videli su jednom na Olimpijskim igrama. Pošto nije bio atleta niti ljubitelj sporta, nekako se nije uklapao u ambijent. Neko ga je sarkastično pitao šta on tu radi. Odgovorio je: „Jedni dolaze da bi osvojili nagradu, drugi da bi prodali svoju robu, treći da bi se zabavili ili sreli se sa svojim prijateljima. Ja sam jedan od onih koji dolaze samo da bi stajali sa strane i posmatrali.“

Mnogo godina kasnije Frensis Bejkon, filozof i državnik, ponovio je ovu priču o Pitagori na Olimpijskim igrama i dodao sledeći komentar: „Ali čovek mora znati da u pozorištu ljudskih života i Božjeg sveta, samo Bogu i anđelima je dozvoljeno da posmatraju.“

Osvrt • **Pitaj: Šta misliš o čemu je govorio Frensis Bejkon? Možemo li proći kroz ovaj život, a da ne moramo da donosimo odluke?** (U ovom svetu svi moraju da donose odluke. Ne možemo samo stajati i

posmatrati; čak je i to odluka.) **Koje odluke si ti morao da doneseš? Koji odluke moraš redovno da donosiš? Na koga utiču naše odluke, osim na nas same?** (Od onih koji su oko nas do svakoga u „pozorištu ljudskih života i Božjeg sveta“).

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Reci: Postoje dva carstva. Između ta dva carstva besni bitka. Bog se trudi da od svih nas napravi posebne predstavnike svoga carstva. **Pitaj:** Zašto su tvoje odluke važne? (Odluka da li ćemo Mu dopustiti da nas promeni je važna.) **Ako prihvatimo da budemo predstavnici Njegovog carstva, kako to utiče na sve ostale odluke u našem životu?** (Kada jednom budemo preobraženi, svi izbori koje pravimo kao predstavnici Božjeg carstva utiču na Njegovo carstvo.)

Reci: To je slično ovome. Sve što se dešava u ovom svetu je deo jedne velike dramatične bitke. Mi znamo kako će se ona završiti. Ali dotle, svaka promena na sceni, svako delo, posledica je nečijeg izbora. Bog i anđeli stoje sa strane i neprekidno posmatraju bitku između dobra i zla, ispravnog i lošeg, Božjeg i sotoninog puta. Hajde da pronađemo tekst iz 5. Mojsijeve 30,15-20. Neka dobrovoljci naizmenično čitaju ove stihove.

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: U kakvoj je vezi ova priča sa našom današnjom temom? (Ohrabri učenike da zapaze u kom pravcu vode odluke iz ove priče.) **Kakve odluke si ti morao da doneseš? Kakve odluke redovno moraš donositi? Na koga još utiču naše odluke, osim nas samih?** (Na one oko nas do svakoga u „pozorištu ljudskih života i Božjeg sveta“.)

C. Povezivanje sa životom

Zamisli sledeći scenario:

Jako želiš da budeš u školskom fudbalskom timu. Kroz celu osnovnu školu sanjao si da postaneš član tog tima. Vežbao si. Išao si na kampove za obuku svakog leta. Probe za prijem u ekipu su konačno tu. Spreman si. Znaš da ćeš uspeti. Ali probe su u subotu. Šta ćeš uraditi?

Daj učenicima vremena da izraze svoju prvu reakciju. Zatim **pitaj** sledeće:

Odakle potiče tvoja sposobnost da igraš fudbal? (Od oca, napornog rada, prirodna sposobnost, rođen sam s tim, ali svi naši talenti i sposobnosti u stvari dolaze od Boga, našeg Stvoritelja.) **Koliko je važna odluka koju ovde donosiš?** (Bog nas je stvorio sa mogućnošću izbora, a odabrali je vrlo ozbiljna odgovornost.) **Da li nam Bog pruža ikakvu pomoć u teškim odlukama?** Neka dobrovoljci pronađu i pročitaju sledeće tekstove: **Jeremija 10,23; Mihej 6,8; 5. Mojsijeva 30,19.** (Bog te ne ostavlja samog u dolini neodlučnosti. On ti daje svoju Reč.) **Iz kog dobrog izvora još možeš crpiti pomoć kako bi se na najbolji mogući način odlučio u teškim situacijama?** Hajde da pronađemo i pročitamo **Isaiju 30,21.** (Sveti Duh ti preko savesti govori šta je dobro, a šta loše.) **Kada odlučiš da učiniš ono što misliš da je ispravno, šta ako zapravo ne želiš da uradiš ispravnu stvar?** Neka dobrovoljac pročita **Filibljanima 2,12.13.** **Šta nam ovaj tekst obećava?** („Da hoćete i činite“ znači da će ti Bog pomoći čak i kroz želje i moć da učiniš ono što On traži.) **Krajnja motivacija da doneseš pravu odluku bi uvek trebalo da bude ljubav prema Bogu i poštovanje prema našoj ulozi kao predstavnika Njegovog carstva.**

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Podeli radne listove „Šta bi ti uradio?“. Neka učenici rade u parovima koristeći se odeljkom za ponedjeljak i sredu iz pouke kako bi dobili različita gledišta. Podseti ih da se osvrnu na tekst koji su upravo pročitali i na diskusiju koju ste upravo vodili. U radnom listu se takođe zahteva da se osvrnu na grafikon iz odeljka od petka iz pouke.

Neka se ponovo skupe kada misliš da je prošlo dovoljno vremena. **Pitaj: Šta je bila vodilja u vašim odlukama? Šta vaše odluke otkrivaju o vama? Ko je sve morao da donese teške odluke u Bibliji? Kako su se suočili s njima?**

Reci: Odluke oblikuju vaš život. Ono što odlučiš da uradiš ili da ne uradiš, oblikuje osobu koja ćeš postati. Odluke su i odraz tvojih vrednosti, tvoje kulture, tvoje ličnosti.

B. Pitanja za primenu

1. Kojih se načela iz Biblije možeš držati kada treba da doneseš odluku?
2. Kako naše odluke pokazuju ko smo mi?
3. Kako možeš postati bolji predstavnik Božjeg carstva?
4. Kako možeš biti siguran da si doneo pravu odluku?
5. Kako odluke oblikuju naš život?
6. Kako naše odluke utiču na one oko nas? Objasni.

6 ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Kao izabrani predstavnici Božjeg carstva, imamo dužnost da predstavljamo to carstvo najbolje što možemo. Svaka odluka koju donosimo ima direktan uticaj na carstvo. Zamisli da si u vojsci i da su te poslali u borbu. U trenutku kad bitka treba da počne ti, umesto da se boriš, okreneš se i počneš da bežiš zato što ti je neprijatno ili se brineš šta bi sve moglo da se desi. Kakvu bi to sliku dalo o tvojoj zemlji? Pozovi se na Boga kada god moraš da doneseš neku odluku. Traži Njegovu pomoć da te kroz odluke koje donosiš učini boljim predstavnikom carstva.

UZ LEKCIJU 10:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Primena“.

Šta bi ti uradio?

Pročitaj sledeće scenarije i upotrebi tabelu iz odeljka za petak kao pomoć u odluci šta bi uradio u takvoj situaciji.

1. U školi si i čuješ kako neko ismeva hrišćane. Šta bi uradio?

---

2. Prijatelj ti kaže gde možeš da nabaviš jeftin stereo. Ti sumnjaš da je ukraden, ali nisi siguran. Šta bi uradio?

---

3. Upravo se završila školska priredba. Na jednoj stolici vidiš 1000 dinara. Šta bi uradio?

---

4. Poreska služba istražuje slučaj tvog oca. Postavljaju ti pitanja. Ako odgovoriš iskreno, on će otići u zatvor. Šta bi uradio?

---

5. Deo si školske košarkaške ekipe. Neko ti nudi 10.000 dinara da učiniš sve sa svoje strane da tvoja ekipa bude poražena na utakmici. Šta bi uradio?

Lekcija 11

URAVNOTEŽENOST I UMERENOST

Održavanje ravnoteže

1 PRIPREMA

A. Izvor

Propovednik 3,1-13 • „Svemu ima vreme, i svakom poslu pod nebom ima vreme. Ima vreme kad se rađa, i vreme kad se umire; vreme kad se sadi, i vreme kad se čupa posađeno; vreme kad se ubija, i vreme kad se isceljuje; vreme kad se razvaljuje, i vreme kad se gradi; vreme plaču i vreme smehu; vreme ridanju i vreme igranju, vreme kad se razmeće kamenje, i vreme kad se skuplja kamenje; vreme kad se grli, i vreme kad se ostavlja grljenje; vreme kad se teče, i vreme kad se gubi; vreme kad se čuva, i vreme kad se baca; vreme kad se dere, i vreme kad se sašiva; vreme kad se čuti, i vreme kad se govori; vreme kad se ljubi, i vreme kad se mrzi; vreme ratu i vreme miru. Kakva je korist onome koji radi od onoga oko čega se trudi? Video sam poslove koje je Bog dao sinovima ljudskim da se muče oko njih. Sve je učinio da je lepo u svoje vreme, i svet metnuo im je u srce, ali da ne može čovek dokučiti dela koja Bog tvori, ni početka ni kraja. Doznah da nema ništa bolje za njih nego da se vesele i čine dobro za života svoga. I kad svaki čovek jede i pije i uživa dobra od svakoga truda svojega, to je dar Božji.“

Filibljanima 4,8 • „A dalje, braćo moja, što je god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god prečisto, što je god preljubavno, što je god slavno, i još ako ima koja dobrodetelj, i ako ima koja pohvala, to mislite.“

Priče 17,22 • „Srce veselo pomaže kao lek, a duh žalostan suši kosti.“

2. Timotiju 1,7 • „Jer vam Bog ne daje duha straha, nego sile i ljubavi i čistote.“

Propovednik 4,9.10 • „Bolje je dvojici nego jednom, jer imaju dobru dobit od svoga truda. Jer ako jedan padne, drugi će podignuti druga svojega; a teško jednomu! Ako padne, nema drugoga da ga podigne.“

Propovednik 7,1 • „Bolje je ime nego dobro ulje.“

Danilo 1,12-17 • „Ogledaj slugu svoje za deset dana, neka nam se daje varivo da jedemo i voda da pijemo. Pa onda neka nam se vide lica pred tobom i lica mladićima koji jedu carsko jelo, pa kako vidiš, onako čini sa slugama svojim. ... A posle deset dana lica im dođoše lepša i mesnatija nego u svih mladića koji jedahu carsko jelo. I Amelsar uzimaše jelo njihovo i vino koje njima trebaše piti, i davaše im variva. I dade Bog svoj četvorici mladića znanje i razum u svakoj knjizi i mudrosti; a Danilu dade da razume svaku utvaru i sne.“

Elen Vajt, Um, karakter, ličnost, str. 359 orig. • „U početku stvori Bog čoveka po svom obličju. ... Njegov um je bio dobro uravnotežen i sve snage njegovog bića su bile u harmoniji. ... Vraćanje čoveka u savršenstvo u kome je stvoren je glavni životni cilj – cilj koji je temelj za sve druge.“

B. Šta treba reći o lekciji „Uravnoteženost i umerenost“?

Cilj je uravnoteženost. Potrebna nam je ravnoteža između posla i igre. Treba nam ravnoteža između davanja i primanja. Ravnoteža između vežbanja i odmora. Postoji vreme kada treba da se penjemo na planinu ili da se snažno založimo za neku trenutnu situaciju. Sveukupna slika našeg života treba da odražava uravnoteženost.

Baš kao što uravnotežena, zdrava ishrana treba da obuhvati sve naše potrebe kako bismo ostali zdravi, tako i uravnotežen život obuhvata sve naše potrebe: potrebe za prijateljima, radom, ljubavlju,

porodicom, igrom, odmorom, vremenom za sebe lično i vremenom za duhovnost – vremenom sa Bogom.

I ljudima sa velikim životnim iskustvom je teško da pronađu i održe tu ravnotežu, ali tinejdžerima je taj poziv je još teži. Naši mladi su ophrvani svim vrstama emocionalnih i razvojnih izazova. Oni se suočavaju sa telom koje se menja, međuljudskim odnosima koji se menjaju, novim i neočekivanim zanimanjem za suprotni pol i veoma velikim osećanjem sopstvene bezvrednosti.

Kada deca dođu u doba rane adolescencije, kao da zaboravljaju šta su dotada cenili i počinju da mare samo za ono za šta mare njihovi vršnjaci – većina njih – i rade to što i oni. Mnogo više pažnje poklanjaju „onome“ ko nešto radi nego tome „šta“ se radi.

Uravnoteženost nije toliko težnja ka nekom neuhvatljivom stanju ravnoteže koliko konkretno donošenje niza odluka u životu. Treba da shvatimo šta nam je važno, da pronađemo fokus, a to će odrediti kako ćemo provoditi naše vreme i koliko ćemo biti uspešni u održavanju ravnoteže.

Božja reč ima važne putokaze i planove za naše uspehe u životu. Ona nam pokazuje ne samo šta da radimo, već nam objašnjava i zašto i kako da to radimo. Zbog stalne borbe između dobra i zla mi moramo biti na oprezu, naoružani i uravnoteženi u našim svakodnevnim životnim odlukama.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Uravnoteženost i umerenost“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Prepoznaju važnost pozitivnih svakodnevnih životnih odluka.
2. Otkriju sredstva koja mogu koristiti kako bi donosili pravilne životne odluke.
3. Odluče da se oslone samo na Božju silu u donošenju pravilnih odluka.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) široki selotejp ili slična samolepljiva traka, spisak pitanja iz aktivnosti. (Aktivnost B) traka kao za aktivnost A, 12 činija ili posuda, 12 papirnih ili plastičnih čašica (za zahvatanje iz posuda), pasulj ili kikiriki, kartonski ili plastični tanjiri za svakog učenika.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, papir, olovke.

Primena • primerci radnog lista sa kraja lekcije, olovke.

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

>> pesme

- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimfaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

3 POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Reci: Prošle sedmice smo razgovarali o donošenju odluka i činionicima koje utiču na odluke koje donosimo. Ove sedmice ćemo se fokusirati na to kako da izbalansiramo sve odluke koje moramo doneti.

Pozor • Zalepi na pod komad trake koji će biti dovoljno dugačak da svaki učenik stane na nju na početku ove aktivnosti. Podeli učenike u dve grupe i neka se svaka od grupa rasporedi u kolonu duž polovine „grede“ od trake, tako da grupe budu okrenute jedna prema drugoj. Postavljaj sledeća pitanja, upućujući učenike da se kreću postrance, bočno, od „grede“ ili ka njoj kao odgovor na sledeća pitanja. (Svaki učenik može izabrati na koju stranu „grede“ će se kretati. Ako je učenik već na „gredi“ kada treba da joj se približi, neka samo ostane na njoj umesto da prelazi na drugu stranu.)

Sad • Reci: Ako ste ove sedmice više gledali TV nego što ste vežbali, odmaknite se dva koraka od grede.

Ako ste ove sedmice popili vode najmanje toliko koliko i gaziranih pića, ostanite na gredi ili napravite jedan korak ka njoj; ako niste, udaljite se jedan korak od grede.

Odmaknite se tri koraka od grede ako ste ove sedmice jeli više nezdrave hrane nego povrća.

Približite se dva koraka gredi ako ste ove sedmice spavali najmanje osam sati svake noći; ako niste, odmaknite se dva koraka od nje.

Primaknite se jedan korak ka gredi ako niste doneli nijednu nepoštenu odluku ove sedmice; u suprotnom, odmaknite se jedan korak.

Ako ste čitali Bibliju pet dana ove sedmice, približite se dva koraka gredi.

Jeste li odlučili da pomognete nekom prijatelju ili članu porodice ove sedmice? Ako je tako, približite se jedan korak gredi; ukoliko niste, odmaknite se jedan korak.

Jeste li se molili barem dva puta dnevno svakog dana u toku protekle sedmice? Ako niste, udaljite se tri koraka od grede; ako jeste, približite se za toliko.

Ako ste sa svojim prijateljima razgovarali o Bogu isto koliko i o drugim temama, približite se jedan korak gredi; ako niste, udaljite se jedan korak od nje.

Osvrt • Neka se svi ponovo sakupe oko tebe, pa **pitaj:** Šta mislite o svojoj „ravnoteži“ na kraju igre? Kako ste se osećali kada ste morali da priznate nešto što vas je udaljilo od „ravnoteže“? Postoje li i neke druge stvari koje vas izvode iz ravnoteže?

B. Početna aktivnost

Priprema • Zalepi na pod po prostoriji nekoliko komada trake dužine od po 2,5 m. Ako je moguće, neka za svaka tri do četiri učenika bude po jedna. Postavi 12 posuda u sredinu prostorije i na svakoj neka bude drugi natpis: Odluke, Vežbanje, Tečnosti, Okolina, Verovanja, Odmor, Vazduh, Umerenost, Integritet, Optimizam, Ishrana, Društvena podrška (na engleskom CELEBRATIONS: C – Choices, E – Exercise, L – Liquids, E – Environment, B – Belief, R – Rest, A – Air, T – Temperance, I – Integrity, O – Optimism, N –

Nutrition, S – Social support.) U posude stavi pasulj (ili kikiriki) i malu plastičnu ili papirnu čašicu za zahvatanje. Biće ti potreban i kartonski ili plastični tanjir za svakog učenika.

Pozor • Odeljenje za zdravstvenu službu naše crkve je identikovalo 12 različitih oblasti života koje treba uskladiti kako bismo bili zdravi. Svako od vas treba da uzme po malu količinu pasulja (kikirikija) i stavi ga u svoj tanjir pre nego što počnemo.

Sad • Podeli učenike na jednake grupe i objasni im da svaka grupa treba da stane na kraj jedne trake. Neka zatim prva osoba u koloni podigne tanjir iznad glave, zažmuri i okrene se oko svoje ose pet puta. Onda neka otvori oči i hoda duž „grede“ od trake, a da ne prospe ništa iz tanjira. Neka svaki učenik dobije priliku da hoda po „gredi“.

Osvrt • Pitaj: Da li je bilo lako održati ravnotežu bez prosipanja pasulja? Zašto da ili zašto ne? Kako si se osećao kada si pokušao da uskladiš sve? Na koji način je pokušaj sprečavanja prosipanja pasulja iz tanjira sličan pokušaju svakodnevnog održavanja ravnoteže u stvarnom životu? Kakve te stvari izvode iz „ravnoteže“?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima opiši sledeću ilustraciju:

Koliko puta si hodao po ivičnjaku ili vrhu kamenog zida sa ispruženim rukama kako bi održao ravnotežu? Čak i kao malo dete si razumeo da moraš imati istu težinu na obe strane kako bi održao ravnotežu.

Takođe si otkrio koliko je lako izgubiti ravnotežu dok si hodao po nekom zidu ili uskoj liniji. Umesto da si se sa zida ili padneš s njega, savijao si se i uvijao i malo mahao rukama. Dok si to radio, tvoje telo je ponovo steklo ravnotežu jer se njegovo težište našlo tačno iznad onoga na čemu si balansirao.

Svako zna kako gravitacija funkcionise. Gravitacija je ta nevidljiva sila koja nas sprečava da odletimo u svemir. Zakoni gravitacije su stalno isti i predvidivi. Ali šta je težište? I kakve veze ima sa održavanjem ravnoteže?

Težište, ili centar gravitacije, jeste tačka u nekom objektu u odnosu na koju je ista težina na jednoj i drugoj strani. Kada hodaš duž ivičnjaka ili pukotine u betonu, težište je nalazi tačno na liniji na koju staviš stopalo.

Osvrt • Pitaj: Šta misliš kako se ideja o ravnoteži može primeniti na naš svakodnevni život? Koje su to stvari koje svakodnevno pokušavaš da izbalansiraš? Šta je ili šta bi moglo biti naše težište? I kako nam nalaženje težišta pomaže da bolje izbalansiramo naše svakodnevne odluke?

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Prenesi sledeće misli svojim rečima:

Božja reč jasno govori da moramo izabrati između dve mogućnosti. Možemo služiti ili Bogu ili sotoni! Rezultat tog izbora mogao bi se nazvati našim težištem. Kada jednom donesemo odluku koga želimo za upravitelja našeg života, onda je to centar oko kojeg počinjemo da održavamo ravnotežu. Izbori koje tada budemo pravili biće vezani za održavanje ravnoteže našeg života oko izabranog centra.

Pismo nas podseća da se nalazimo usred rata. Možemo reći da je to rat za našu odanost. Obe strane u ovom ratu žele da budu naše težište. Mi smo slobodni da izaberemo stranu koju želimo, a one male, svakodnevne odluke određuju naše težište.

Pitaj: Šta tvoje svakodnevne odluke govore o tvom težištu? Šta bi uradio drugačije kada bi svaku odluku posmatrao kao važan faktor u održavanju „ravnoteže“?

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Pitaj: Grede, kanapi, hodanje po ivičnjaku... u kakvoj su oni vezi sa ovonedeljnom temom? (Mnogo toga nas vuče na različite strane; nije uvek lako da pronađemo svoj centar ravnoteže; nije lako ostati uravnotežen u svakodnevnim odlukama.) **Koliko je teško balansirati između onoga što voliš da radiš i onoga za šta znaš da je Bog odredio za tebe? U kojim to stvarima provodiš najviše vremena – razgovarajući o njima, sprovodeći ih ili planirajući ih?** (Ako imaš veliki razred, neka učenici iznose svoje odgovore u manjim grupama sa po jednom odraslom osobom.) **Šta te odluke govore o ravnoteži u tvom životu?**

C. Povezivanje sa životom

Iznesi sledeći scenario:

Reci: Život u ovom vremenu nije lak za decu. Svakog dana vam se pružaju mnoge prilike da izaberete pravac i ravnotežu u svom životu. Često ste u iskušenju da odaberete isto što i vaši prijatelji umesto onoga što vi mislite da će najbolje izbalansirati vaš život.

Reci: Izaberite partnera i napravite spisak triju stvari u kojima je, po vašem mišljenju, deci najteže da održe ravnotežu. (Daj učenicima dovoljno vremena da naprave spiskove.) Zamoli dobrovoljce da pročitaju sledeće stihove: **Filibljanima 4,13; 1. Korinćanima 1,30; Rimljanima 8,37; Isaija 26,3; Jeremija 29,11; Psalam 27,1; Danilo 11,32.**

Pitaj: Koja snaga vam stoji na raspolaganju kao pomoć u održavanju ravnoteže? Kakav je osećaj znati da se uvek možete pouzdati u tu snagu dok pokušavate da održite ravnotežu?

Pitaj: Bog kaže da je On došao kako bismo mi imali život u izobilju; u tom izobilju mi možemo da uživamo jedino kada je naš život izbalansiran i ima ispravno središte. Bog nas toliko voli da tu odluku uvek prepušta nama. Pa, šta kažete? Hoćete li održati tu ravnotežu ili ne?

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Reci: Postoje mnoge stvari koje prete da nas izbace iz ravnoteže. Hajde da pogledamo neke od njih.

Podeli učenike u grupe u kojima će biti po troje-četvoro njih. Zatim svakoj grupi daj po jedan primerak radnog lista „Stvari koji me izvode iz ravnoteže“. Zamoli ih da napišu barem tri odgovora.

Osvrt • Pitaj: Kada pregledate listu koju ste upravo napravili, o čemu razmišljate? Kojih biblijskih ličnosti se možete setiti da su prošle kroz „izbacivanje iz ravnoteže“? Koje biblijske priče govore o ličnostima koje su održale svoju ravnotežu? U čemu je razlika između prvih i drugih?

B. Pitanja za primenu

1. Koliko ti je važno da održiš ravnotežu?
2. Koji biblijski predlozi bi mogli da nam pomognu u održavanju ravnoteže?
3. Da li lično poznaješ neku osobu koju bi okarakterisao kao uravnoteženu?
4. Kako možeš postati uravnoteženija ličnost?

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Ekvilibrijum ili osećaj za ravnotežu je jedan od psiholoških osećaja. On dozvoljava ljudima i životinjama da hodaju, a da ne padnu. Određen je nivoom tečnosti, zvane endolimf, u cevčicama srednjeg uha. Kada je centar za ravnotežu poremećen, osećamo vrtoglavicu, dezorijentisanost, mučninu. Ravnoteža se može poremetiti zbog neke infekcije, prehlade ili drugih medicinskih razloga.

Kao što nam je potreban fizički ekvilibrijum, tako nam je potrebna ravnoteža na svakom polju našeg života. Moglo bi se reći da naša životna ravnoteža zavisi direktno od nivoa tečnosti u našoj duši. **Jovan 4,10** kaže da nam Isus može dati živu vodu! Zašto Ga ne bi upravo sada zamolio da ti da te vode? Napravićeš ravnotežu za tili čas!

UZ LEKCIJU 11:

Ovaj radni list je za aktivnost u odseku „Primena“.

Stvari koje me izvode iz ravnoteže

>> Izgovori za lošu ishranu.

(1) _____

(2) _____

(3) _____

>> Razlozi zbog kojih ne vežbam dovoljno.

(1) _____

(2) _____

(3) _____

>> Razlozi zbog kojih ne pijem osam čaša vode svakog dana.

(1) _____

(2) _____

(3) _____

>> Izgovori da ne vodim računa o okolini.

(1) _____

(2) _____

(3) _____

>> Zašto ne spavam osam sati svake noći.

(1) _____

(2) _____

(3) _____

>> Izgovori da biram loš stav umesto pozitivnog.

(1) _____

(2) _____

(3) _____

>> Razlozi zbog kojih nisam uvek osoba od poverenja.

(1) _____

(2) _____

(3) _____

>> Stvari koje me ometaju da provodim vreme sa Bogom.

(1) _____

(2) _____

(3) _____

Lekcija 12

MEDIJI I ZABAVA (prvi deo)

Šta uđe, tu i ostaje

1 PRIPREMA

A. Izvor

5. Mojsijeva 23,14 • „Jer Gospod Bog tvoj ide usred okola tvogega da te izbavi i da ti preda neprijatelje tvoje; zato neka je okô tvoj svet, da ne vidi u tebe nikakve nečistote, da se ne bi odvratio od tebe.“

Jov 8,6 • „Ako si čist i prav, zaista će se prenuti za te i čestit će učiniti pravedni stan tvoj.“

Jov 14,4 • „Ko će čisto izvaditi iz nečista? Niko.“

Avakum 1,13 • „Čiste su oči tvoje da ne možeš gledati zla, i bezakonja ne možeš gledati, zašto onda gledaš bezakonike? Mučiš, kad bezbožnik proždire pravijega od sebe?“

Matej 5,8 • „Blago onima koji su čistoga srca, jer će Boga videti.“

Filibljanima 2,15 • „Da budete pravi i celi, deca Božija bez mane usred roda nevaljaloga i pokvarenoga, u kojemu svetlite kao videla na svetu.“

2. Timotiju 2,22 • „Beži od želja mladosti a drži se pravde, vere, ljubavi, mira, sa svima koji prizivaju Gospoda od čistoga srca.“

Jakov 3,17 • „A koja je premudrost odozgo ona je najpre čista, a potom mirna, krotka, pokorna, puna milosti i dobrih plodova, bez hatera, i nelicemerna.“

1. Korinćanima 10,23 • „Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali sve ne ide na dobro.“

Jakov 1,15 • „Tada zatrudnevši slast rađa greh; a greh učinjen rađa smrt.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Mediji i zabava“?

Današnja kultura omladine prepuna je slika nasilja, seksa, neljubaznosti i vulgarnosti. Statistika o gledanju televizije i surfovanju po internetu takođe je vrlo šokantna.

- Do 18. godine, američka omladina odgleda 16.000 simuliranih ubistava i 200.000 nasilnih dela.
- Prosečna američka omladina gleda televiziju 25 časova nedeljno i igra igrice još dodatnih sedam sati. (Nacionalni institut za medije i porodicu, istraživanje iz 1998. godine)

Šta mi kao hrišćanska zajednica radimo po pitanju onoga što naša deca gledaju i slušaju? Moramo postati aktivni kako bismo videli šta im je dostupno, koje su im alternative, i moramo naučiti našu omladinu da donose pravilne odluke. Nije više dovoljno reći: „Nemoj da gledaš!“ zato što oni ili neko sa kim često razgovaraju, to gleda. Izazov je našu omladinu naučiti da razaznaju šta je dobro, a šta nije kada su u pitanju mediji (vidi 1. Korinćanima 10,23).

Ove sedmice ćemo se fokusirati na to kako da pomognemo mladim ljudima u našoj crkvi da vide medije onakvima kakvi jesu – industrija za pravljenje novca, koju nije briga za pojedinca već više brine o krajnjem rezultatu. Takođe ćemo odvojiti vremena da se pozabavimo značenjem reči „razboritost“ i nekim uputstvima za onu vrstu medija koju Bog odobrava.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Mediji i zabava“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Shvate nameru ljudi koji stvaraju ono što gledamo.
2. Razumeju suštinu razboritosti.
3. Razviju lični plan za donošenje dobrih odluka o medijima.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) režiserska stolica, papir, olovke, male nagrade za pobednike. (Aktivnost B) tabla ili veliki papir, kreda ili markeri.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike, TV programi (po jedan za svaka dva ili tri učenika).

Primena • Biblije, pouke za učenike.

MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Postavi režisersku stolicu u sredinu prostorije. Podeli učenike u grupe od po dvoje ili troje.

Pozor • Daj učenicima 5-10 minuta da osmisle ideju za film ili TV emisiju. Neka budu što temeljniji u okviru odvojenog vremena, i kaži im da će njihove ideje biti procenjivane na osnovu tri kategorije.

Trebalo bi da razmotre elemente kao što su: ko će biti glumci, kakva vrsta produkcije će to biti, za koje uzraste će biti namenjena itd.

Sad • Nagrade uruči prema tome (1) koja ideja će biti najprodavanija (šta će ljudi ići da gledaju); (2) koja ideja je najkreativnija; (3) kojom idejom će Bog biti najponosniji.

Osvrt • Pitaj: Kakav je osećaj biti s druge strane medijske industrije? Da li ste razmišljali drugačije kada ste pokušavali da „prodate“ ideju – da učinite nešto popularnim? Šta ste smatrali da bi ljudi želeli da gledaju? Šta mislite da bi se „prodalo“ našoj grupi ovde?

Istakni poentu da kada medijski stvaraoci pokušavaju da naprave nešto što će biti popularno, oni se ne vode principom šta je kvalitetan i moralan sadržaj. Oni koji prave filmove i TV emisije ne očekuju da će ih ljudi gledati razmišljajući šta je dobro, a šta loše za njih.

B. Početna aktivnost

Priprema • Postavi tablu (ili veliki papir) na kojoj su brojevi od 1 do 10. Možete praviti i više listi – za muziku, filmove, TV programe...

Pozor • Izaberi učenike koji će pisati na tabli dok drugi budu nabrajali svoje omiljene emisije, filmove, pesme.

Sad • Kaži učenicima da prave top liste svojih omiljenih emisija, grupa, pesama, internet sajtova, itd. Vidi koliko njih će izabrati medije sa hrišćanskom temom. Zatim ih zamoli da naprave listu svojih omiljenih biblijskih stihova, ali bez otvaranja Biblije. Dok učenici navode stihove, ti ih pronađi i pročitaj naglas.

Osvrt • Pitaj: Koliko je lako ili teško bilo navesti svoje omiljene ličnosti, TV programe itd.? Šta misliš zbog čega je to tako? Koliko je bilo lako ili teško setiti se omiljenih biblijskih stihova? Da li je to bilo teže ili lakše nego napraviti one druge liste? Zašto Bibliju ne smatramo zabavnom? Šta smatraš kvalitetnim i dobrim za sebe, a ujedno i zabavnim?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Na jednoj televiziji se nedavno prikazivao šou u kom se vršila audicija stotina, ako ne i hiljada ljudi koji su želeli da postanu nova super zvezda. Jedina „caka“ u tom šou-programu bila je ta što su birali najgore pevače kako bi ih ismevali. Proveli su ih kroz čitavu proceduru audicije, vodili ih u Holivud i izvodili pred hiljade ljudi. A onda su nastavili da ih sramote otkrivajući u čemu je stvar i to na nacionalnoj televiziji, uživo pred publikom. Izraz potpunog razočarenja i gađenja na licima takmičara bio je srceparajući. Međutim, ovaj šou se visoko kotirao na toj televiziji.

Osvrt • Pitaj: Budući da smo hrišćani, kakav bi trebalo da bude naš stav prema takvoj vrsti zabave? (Izrugivanje drugima je samo po sebi pogrešno, a ovo je bilo skandalozno.) Šta bi rekao nekome od takmičara u tom šou programu? Kako možemo odobravati stvari koje su toliko jasno protiv toga što Bog želi da činimo? Lak odgovor bi bio „isključi to“, ali da li je to dovoljno? (Da li mi kao hrišćani treba da gradimo našu karijeru u toj industriji kako bismo Hristovom ljubavlju uticali na TV, filmove i muziku?)

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Predstavi sledeće misli sopstvenim rečima:

Ako stvarno imamo nameru da budemo pravi državljani Božjeg carstva dok još živimo ovde na zemlji gde nas okružuje carstvo zla, moraćemo da budemo odlučni kad se radi o punjenju našeg uma medijskim

sadržajem koji će povećati i ojačati naše veze sa Božjim carstvom. To je kao kada se neka porodica preseli u neku zemlju gde se govori drugim jezikom. Članovi porodice koji se mešaju sa novim društvom najbrže nauče taj jezik. Oni koji govore samo maternjim jezikom mnogo teže se prilagođavaju novoj sredini. Mi smo se rodili u sotoninom carstvu. Ljudska priroda sama po sebi govori tim jezikom. Kada odlučimo da postanemo deo Božjeg carstva ili zemlje, moramo više koristiti taj jezik nego onaj stari, kako bismo bili svesni gde sada pripadamo. Tako će on uskoro postati naš maternji jezik.

Pitaj: Mediji su prisutni u našem životu, ne možemo to poreći. Ali koje su alternative sedenju ispred televizora svake večeri? Koliko si kreativan kada razmišljaš o tome kako da se zabaviš? Da li moraš stalno da zavisiš od drugih da bi ti život bio interesantniji?

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Podeli dovoljan broj TV programa među učenicima. Zatim neka učenici napišu sve emisije koje bi želeli (ili će najverovatnije) da gledaju sledeće sedmice. Neka onda grupa sabere sate koje će ukupno da provede pred televizorom gledajući te emisije. Broj bi mogao sve da vas uplaši. Zatim ih pitaj koliko vremena planiraju da provedu u razgovoru sa roditeljima (postoji mogućnost da nisu o tome ni razmišljali), pišući domaće zadatke, proučavajući Reč Božju, radeći, itd.

Ova vežba bi trebala da pokaže koliko su stvarni podaci u materijalu za učenike. Čini se da smo svi opsednuti onim što izlazi iz te kutije koja se nalazi u 95% naših domova.

C. Povezivanje sa životom

Zamisli sledeću scenu:

Svi tvoji prijatelji su odlučili da pogledaju neki film kada ste se okupili jedne subotne večeri. Jedini problem je što svi žele da gledaju film za koji si još ranije odlučio da ga nećeš gledati. Pošto je film dobio vrlo dobre kritike, sve njih veoma zanima njegov sadržaj u kojem ima blagog nasilja, osvete i neprimerenih scena.

Pitaj: Šta ćeš uraditi? Treba li da napustiš tu kuću? Treba li da kažeš svoje mišljenje i da insistiraš na tome? Rade li tvoji prijatelji nešto loše samo zato što nisu odlučili da razmotre probleme sa onim što gledaju, kao što si to ti učinio?

Reci: Postoje dobre šanse da se nekoliko puta nađeš u takvoj ili sličnim situacijama pre nego što napuniš 18 godina. **Pitaj:** Kako ćeš rešiti ovu vrstu situacije? Kakve će biti posledice po tebe u društvenom smislu? I kako možeš biti siguran da si pravilno odlučio?

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Podeli učenike u grupe. Daj svakoj grupi stih koji treba da pročitaju i primene, a rezultate će podeliti sa ostalim grupama. Evo tih stihova:

1. **Matej 5,27-29.**
2. **1. Jovanova 2,15-17.**
3. **Jakov 1,5.**
4. **Efescima 4,29-5,16.**

Neka svaka grupa, kroz prezentaciju u trajanju od jednog do dva minuta, objasni kakve veze taj stih ima sa onim što gledaju na televiziji. Te veze bi mogle biti veoma interesantne. Ohrabri učenike da razmišljaju malo apstraktnije o razlikama između biblijskog načina razmišljanja i svetovnog načina. Imaju

priliku da urade nešto od ovoga u vežbi za petak. Nadogradi te ideje ovde. Odatle će učenici početi da razmišljaju kritički o stvarima koje sebi dopuštaju da gledaju.

(Možda ćeš hteti da aktivnost za petak iz pouke za učenike uradite kao grupa zajedno s ovom aktivnošću. Kao pojedinci mogu da je ispunjavaju kasnije nasamo, ako već nisu.)

B. Pitanja za primenu

1. Da li TV iskrivljuje tvoju sliku o stvarima kakve su one zapravo?
2. Koji su tvoji omiljeni TV i filmski likovi? Zašto?
3. Možeš li se setiti nekih biblijskih junaka koji su možda prikladniji da ti budu uzori?
4. Kako da živiš u današnjem svetu, a da ne budeš bombardovan slikama za koje mnogi smatraju da je neprikladno da jedan hrišćanin provodi vreme gledajući ih?
5. Na osnovu kojih smernica biraš šta ćeš gledati na TV-u ili u filmovima?
6. Postoji li nešto što ne bi gledao?
7. Šta ti može pomoći da donosiš pravilne odluke kada su u pitanju mediji?
8. Jesi li ikada pogledao hrišćanske filmove koji su bili stvarno vredni gledanja?
9. Slušaš li hrišćansku muziku?
10. Šta te, kao hrišćanina, čini drugačijim od ostalih korisnika masovnih medija?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Ove misli su za tebe, učitelja. Izloži učenicima svoje namere i ciljeve koje imaš kao hrišćanski učitelj.

Mediji su nešto sa čime se moramo suočavati svakodnevno do kraja života. Naš zadatak kao učitelja je da pomognemo mladim ljudima da shvate šta gledaju i da donose pravilne odluke u vezi sa tim šta slušaju i gledaju. To podrazumeva proces. A takođe uključuje i odnos sa Bogom. Što više učenici budu upoznavali Boga, to će biti spremniji da promene svoje ponašanje kada se radi o njihovom iskustvu sa medijima. Stoga je veoma važno da ih konstantno vodimo kroz odnos blagodati sa Isusom Hristom. Kada budeš video kako bolje shvataju šta je Hristos učinio za njih, videćeš i kako im se srce i um menjaju.

Lekcija 13

MEDIJI I ZABAVA (drugi deo)

Koliko ti je dobar filter?

1 PRIPREMA

A. Izvor

1. Solunjanima 5,21 • „A sve kušajući dobro držite.“

Luka 12,57 • „Zašto pak i sami od sebe ne sudite pravedno?“

Osija 4,6 • „Izgibe moj narod jer je bez znanja.“

2. Korinćanima 10,7 • „Gledate li na ono što vam je pred očima? Ako se ko uzda da je Hristov, neka misli opet u sebi da kako je on Hristov tako smo i mi Hristovi.“

Filibljanima 1,9.10 • „I zato se molim Bogu da ljubav vaša još više i više izobiluje u razumu i u svakoj volji, da kušate šta je bolje, da budete čisti i bez spoticanja na dan Hristov.“

Matej 13,14-16 • „I zbiva se na njima proroštvo Isajino koje govori: ušima ćete čuti i nećete razumeti; i očima ćete gledati, i nećete videti. Jer je odrvenilo srce ovih ljudi, i ušima teško čuju, i oči su svoje zatvorili da kako ne vide očima, i ušima ne čuju, i srcem ne razumeju, i ne obrate se da ih iscelim. A blago vašim očima što vide, i ušima vašim što čuju.“

1. Korinćanima 10,23 • „Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali sve ne ide na dobro.“

(Vidi dodatne stihove u pouci za učenike.)

B. Šta treba reći o lekciji „Mediji i zabava“?

Ovonedeljna lekcija razmatra da li je ono dobro što dobijamo iz određenih sadržaja kojima se izlažemo preko medija dovoljno dobro da opravda to što vidimo i loše. „Hrišćani su pozvani da žive u svetlu a ne kao svet (Jovan 17,14-18). Današnji svet sve više i više postaje svet medija i mi moramo biti sposobni da se odvojimo od njih da bismo se zapitali koliko su njihove vrednosti i dela u skladu sa jevanđeljem.“ (Džon Mekdonel, „Hrišćansko rasuđivanje u kulturi masovnih medija“)

Ovo se tiče cele naše omladine. Osim ukoliko ne odrastaju u nekom vakuumu, ovo je stalna i očajnički potrebna rasprava. U ovonedeljnoj lekciji se takođe radi o tome kako pomoći deci da donose pravilne odluke šta treba da gledaju, čuju i iskuse kada su mediji u pitanju.

C. Kuda treba da nas vodi lekcija „Mediji i zabava“?

Kao rezultat ove lekcije, želeli bismo da učenici mogu da:

1. Shvate da u medijima ima i dobrog i lošeg.
2. Pogledaju iza blještavih svetala i kamera i vide medije kakvi stvarno jesu.
3. Nauče da donose odluke hoće li sebi dozvoliti da nešto gledaju ili ne.

D. Potreban materijal

Početak • (Aktivnost A) 10 velikih papira (za postere ili sl.), papir, olovke. (Aktivnost B) video kamera, diktafon ili neko drugo sredstvo za snimanje zvuka, papir, olovke, bojice, stolovi, stolice, male nagrade za pobjednički tim.

Povezivanje • Biblije, pouke za učenike.

Primena • Papir, olovke.

MOST

A. Gde smo već bili...

Odvoj 10 minuta dok učenici pristižu i:

1. Pitaj ih koji stih su izabrali da nauče napamet iz odeljka za sredu iz svoje pouke. Daj im priliku da svoj stih kažu napamet.
2. Daj im mogućnost da sami sebe „citiraju“, koristeći ono što su napisali u odeljku od ponedjeljka u svojoj pouci. Skreni pažnju na navode koji hrišćanski život ne oslikavaju u potpunosti ispravno. Međutim, navodi takve vrste se ne pojavljuju u svakoj lekciji.
3. Prođite kroz odgovore koje su dali na scenario iz odeljka od nedelje. Razgovarajte o različitim odgovorima.
4. Prođite kroz odeljak od petka iz pouke za učenike (po potrebi).

Ukoliko imate veoma veliku grupu, neka nekoliko odraslih održe ovaj deo sa manjim grupama učenika.

B. Drugi subotnoškolski elementi

- >> pesme
- >> naglašavanje misije (za više resursa, potraži link *Adventist Mission for Youth and Adults* na www.realtimefaith.net)
- >> izveštaji sa raznih projekata za službu

POČETAK

NAPOMENA UČITELJU: Sastavite sopstveni program od opcija iz dole navedenih kategorija – „Početak“, „Povezivanje“, „Primena“ i „Završetak“. Molim vas, imajte uvek na umu da je učenicima potrebno omogućiti interakciju (da učestvuju aktivno i jedni sa drugima) i da izučavaju iz Reči Božje. U jednom trenutku, treba da skrenete njihovu pažnju na lekciju za ovu sedmicu.

A. Početna aktivnost

Priprema • Na mestu gde svi mogu da ih vide, navedi sledeće koncepte koji su u vezi sa medijima (ako je moguće, neka svaki bude na posebnom papiru):

1. Sve medijske poruke su napravljene ili napisane sa određenim ciljem.
2. Sve poruke su osmišljene na naročitom, kreativnom jeziku i po naročitim pravilima.
3. Ne doživljava svako istu poruku na isti način.
4. Sve poruke sadrže u sebi vrednosti i gledišta svojih tvoraca (producersa).
5. Poruke su osmišljene da bi donele profit ili moć.

Svojim rečima razgovaraj sa učenicima o gore navedenim konceptima.

Istakni da vrlo malo (gotovo ništa) od onoga što čuju ili vide na medijima, predstavlja spontanu ljudsku komunikaciju. Čak i kratki ulični intervjui koji izgledaju spontani, sabrani su i uređeni tako da prikažu neku određenu zamisao. Napravljeni su prema konkretnoj formuli, poput govora koji treba da održiš u razredu, ili referata koji treba da napišeš o nekoj knjizi. Neko (producenti, pisci, izdavači, izvođači) ima plan ili tačku gledišta koju predstavlja. Niko ne komunicira sa tobom samo za tvoje dobro.

Komunikacija se obavlja da bi se stekao novac ili moć (nagrade i sl.) za onoga koji šalje poruku (TV, muzički, radio ili filmski producenti).

Pozor • Postavi odgovarajuća pitanja u skladu sa svakim od koncepata o kojima ste diskutovali, dok učenici gledaju reklame, *online* ili štampane, iz bilo kog medija.

1. Ko je napravio ovu poruku?
2. Koje su se tehnike koristile kako bi privukle moju pažnju?
3. Kako različiti ljudi na različite načine mogu da razumeju ovu poruku?
4. Koji životni stilovi, vrednosti i gledišta su predstavljeni ili izostavljeni u ovoj poruci?
5. Zašto je poslata ova poruka?

Sad • Podeli učenike u male grupe i neka razgovaraju o reklami koju su odgledali držeći se onih pet pitanja koja si im postavio. Daj im određeno vreme, a zatim ih ponovo spoji da ispričaju o čemu su razgovarali.

Osvrt • **Pitaj: Šta ste danas naučili?** (Važno je da shvate proces kroz koji su upravo prošli. Želimo da shvate da je to nešto što mogu da primene na sve što gledaju, čitaju ili slušaju.) **Kada i zašto bi to uradio opet? Da li i kako upadaš u zamku u koju oni koji prave reklame i medijske proizvode žele da upadneš? Kako se ono što vidiš u medijima odražava na tebe?** (Oni možda iskreno veruju da na njih to ne deluje.) **Kako su povezani stil tvog oblačenja i muzika koju slušaš? Ako misliš da nisu, objasni.**

B. Početna aktivnost

Priprema • Postavi nekoliko stolova. Na svaki sto stavi različita sredstva komunikacije: papir, olovke, bojice; video kameru; diktafon ili neko drugo sredstvo za snimanje zvuka.

Pozor • Kada učenici dođu u subotnu školu, ne spominji stvari na stolovima; samo ih pusti da sami izaberu gde će sedeti. Zatim, kao uvod u aktivnost neka pogledaju reklamu za neki proizvod ili film (može biti i štampana). Nakon što su odgledali, reci im da sada sami kreiraju neki pisani oglas, reklamu ili radio spot. Reci im koja će biti njihova ciljna grupa (predškolska deca, penzioneri, roditelji učenika, studenti, lekari, itd.). Odredi im ciljnu grupu (različitu ciljnu grupu za svaki tim) i temu za reklamu (automobil, pasta za zube, knjiga sa biblijskim pričama, CD za proučavanje Biblije i dr.). Ako je moguće, spoji ovu aktivnost sa konceptima iz aktivnosti A. Oboje će doprineti boljem razumevanju o čemu se u medijima radi.

Sad • Daj im dovoljno vremena da razviju svoju komunikaciju. Ako je izvodljivo, dozvoli im da izađu napolje ili odu u druge prostorije. Kada vreme istekne, sastavi grupe kako biste saslušali njihove prezentacije. Neka učenici glasaju čija je reklama bila najdelotvornija, zatim dodelite nagradu pobjedničkom timu.

Osvrt • **Pitaj: Kakav je osećaj biti na drugoj strani medija?** (Strana koja postavlja šifru, a ne ona koja je dešifruje.) **Jeste li uživali? Koja je poteškoća kada imate ograničenja s obzirom na vašu ciljnu grupu? Kako ste odlučili šta bi im se svidelo?**

Kroz koje slične procese prolaze producenti masovnih medija dok stvaraju neki oglas ili nešto što je deo medija?

Pitaj: Šta bi vas interesovalo, a šta ne, kada bi pravljenje reklama bilo vaš stalni posao? Da li bi bilo lako ili teško što ste u isto vreme hrišćanin? Koji bi izazovi postojali za tebe kao hrišćanina u medijskom poslu? Koliko su slični ili različiti od onih izazova sa kojima se suočava hrišćanin kao potrošač?

C. Početna ilustracija

Svojim rečima ispričaj sledeću priču:

Džon je tipična mlada osoba – uživa u gledanju televizije, slušanju radija i igranju video igrica. Štaviše, moglo bi se reći da je Džon „hiperpotrošač masovnih medija“. On gleda svaki film koji izađe, pa čak i one koji nisu preporučeni za njegov uzrast. Roditelji mu dozvoljavaju da gleda televiziju koliko god on želi. Zapravo, on ima TV i Soni Plejstejšn u svojoj sobi. Kompjuter, koji se takođe nalazi u njegovoj sobi, ima bežični internet. Džon je bukvalno navučen na masovne medije. Njegovi roditelji su zabrinuti zbog onog što on gleda, ali njihov životni stil je prilično sličan njegovom, tako da misle da nemaju prava da mu išta zabrane.

Međutim, postoji problem. Džon je počeo da dolazi na omladinske časove i uverio se da svet ne želi baš ono što je najbolje za njega. Razmišljao je da se krsti i promeni svoj život. Omladinski pastor mu je predložio da uzme „post“ (da odvoji vreme kako bi se usredsredio na druge stvari i preuredio svoje prioritete) od mnogih stvari koje je navikao da radi, kako bi procenio gde provodi svoje vreme, i da li mu ono što gleda ili čime se igra ide na korist kada je u pitanju njegov novi život u Hristu.

Džon je na raskršću. Koji savet mu možeš dati?

Osvrt • Pitaj: Da li se neko od vas može poistovetiti sa Džonom? (Nemoj ih terati da dižu ruke, neka samo razmisle o tome.) **Po čemu se Džon razlikuje od većine dece njegovog uzrasta?** (Počinje da razmišlja o tome šta gleda.) **Šta bi ti uradio u toj situaciji? Šta misliš o uzdržavanju od masovnih medija? Da li bi to mogao da uradiš? Šta misliš koliko svake sedmice trošiš vremena primajući u sebe poruke koje šalju mas-mediji? Šta misliš, da li Džonovi roditelji imaju ili nemaju dvostruke aršine?** (Zabrinuti su za njega, a zapravo sami rade isto.) **Da li neki odrasli koje poznaješ imaju dvostruke aršine?**

4 POVEZIVANJE

A. Povezivanje sa carstvom

Postavi sledeća pitanja svojim rečima:

Osija 4,6 kaže: „Izgibe moj narod, jer je bez znanja.“ Kako se to odnosi na život nas kao hrišćana kada se radi o masovnim medijima? Da li Bog želi da budemo svesni šta masovni mediji „prodaju“ i šta se dešava u svetu? Ako je odgovor ne, zašto? Ukoliko je odgovor da, onda koliko?

Ako Bog želi da dotaknemo svet Njegovom ljubavlju, da li je važno znati šta se dešava u svetu? Da li je važno znati šta je popularno? Možemo li se bolje identifikovati sa svetom kada shvatimo šta se dešava i šta ljudi vole ili ne vole? Šta zapravo znači živeti u svetu, ali ne biti svetovan?

B. Povezivanje sa ilustracijom iz pouke

Unapred zamoli nekoga da pročita ili ispriča priču iz odeljka za subotu.

Napravi osvrt sa učenicima uz sledeće misli:

Porodice poput Šonove su vrlo uobičajene u našem društvu. Šta nas to tera da želimo stvari koje želimo? Da li je istina da većina naših želja potiče od onoga što vidimo?

Reci: Hajde da napravimo spisak onoga što zaista želimo, pa ćemo videti da li su mas-mediji uticali na nas da verujemo kako to moramo imati da bi bili srećni. Neka učenici navedu stvari koje jako žele, a ti ih zapiši na tablu (kao kolektivni spisak novogodišnjih želja.) Zatim neka procene te stvari, troškove i razloge zbog kojih ih žele. Nemoj ni slučajno osuđivati ono što kažu, ali može biti zanimljivo ako glumiš „đavoljeg advokata“.

C. Povezivanje sa životom

Zamisli da je kraj leta. Vreme je da dečak X i devojčica Y nabave novu odeću za školu. Odlaze u radnju i treba da odluče: firmirana odeća ili obična. Pretpostavimo da imaju dovoljno novca za nekoliko firmiranih odevnih predmeta. Šta bi trebalo da urade?

Verovatno će oni koji mogu sebi da priušte firmiranu odeću, takvu i izabrati. Ali ovog puta postavi sebi drugačije pitanje: zašto misle da im je uopšte potrebna firmirana odeća? Ko im govori da treba da nose ovo ili ono? Većina firmirane odeće je od 50 do 200% skuplja od obične koja je u stvari vrlo slična. Razmisli o tome!

Pitaj: Šta bi ti uradio u toj situaciji? Ako se odlučiš za firmiranu odeću, zašto bi potrošio više novca? I koji je tvoj razlog za davanje više novca?

Reci: Mas-mediji nas zasipaju slikama koje nam govore šta je dobro i moderno, ili popularno i prihvaćeno. **Pitaj:** Šta mi kao hrišćani činimo s tim porukama? Da li prihvatamo ono što svet kaže ili gledamo na to iz neke drugačije perspektive?

5 PRIMENA

A. Aktivnost za primenu

Neka učenici pogledaju radni list sa kraja svoje ovonedeljne lekcije. Na posebnom papiru neka ga ispune za proteklu sedmicu. Ako imaš malu grupu, iskombinujte ga za ceo razred.

Reci: Šta ste naučili o sebi iz tog dnevnika o prošlonedeljnom gledanju televizije? Šta smo naučili o nama kao grupi? Da li postoje neke emisije koje više gledaš od nekih drugih (rijaliti šou, kviz itd.)? Koliko dugo si gledao?

Pitanja za dalju diskusiju:

1. Kako si odlučio šta ćeš gledati? (Da li si odlučio pre nego što si seo ili si dopustio daljinskom upravljaču da prelazi sa jednog programa na drugi pa gde se zaustavi?)
2. Da li si planirao da provedeš toliko vremena pred televizorom?
3. Da li provodiš više ili manje vremena za televizorom od ostalih ukućana?
4. Da li čitaš knjige (osim školskih)?
5. Da li gledaš vesti?
6. Da li si ove sedmice kupio išta što si video na reklamama?
7. Da li si napravio raspored u skladu sa nekim posebnim TV programom (filmom, serijom ili utakmicom)?
8. Da li misliš da će dnevnik koji ćeš voditi sledeće sedmice biti drugačiji?
9. Da li sa roditeljima, prijateljima, braćom ili sestrama razgovaraš o stvarima koje gledaš?

B. Pitanja za primenu

1. Šta nam stihovi koje smo pronašli u pouci za učenike govore o našem životu u današnjici – u doba medija? (Razgovarajte o svakom od njih posebno.)
2. Kakve veze ima sledeći stih sa onim o čemu smo upravo prodiskutovali? „Praktično ništa što se dešava u svetu – želja za sopstvenim načinom života, želja da imaš sve za sebe, želja da budeš važna ličnost – nema veze sa Ocem. To te samo udaljava od Njega.“ (1. Jovanova 2,16 po prevodu *Message*)
3. U svetu u kojem mas-mediji oblikuju univerzalnu kulturu, koje šanse ima jedan hrišćanin da ne bude stavljen u njegov kalup, a da ipak bude privlačan i relevantan deo društva? Pročitaj sledeće: „'Nemaš nikakve šanse,' reče Isus, 'ako misliš da možeš da uspeš sam. Imaš sve šanse ako veruješ Bogu da će to uraditi.'“ (Luka 18,27 po prevodu *Message*)

4. Na koje načine, i da li uopšte, hrišćani mogu da promene nešto ako učestvuju u medijskoj industriji? Šta misliš, da li bi oni uticali na nju, ili bi pre ona uticala na njih?

ZAVRŠETAK

Sažetak

Zaključite svojim rečima koristeći sledeće ideje:

Bog nam je dao oči da vidimo, uši da čujemo i mozak da razumemo. Važno je da shvatimo šta je to što stavljamo u svoj um. Međutim, kao hrišćani imamo veću odgovornost nego da samo tražimo stvari koje nam se sviđaju. Moramo se setiti da je Isus sa nama u svemu što radimo. To je ono što naš život čini drugačijim od onih koji ne poznaju Hrista.

Moramo biti svesni korisnici medija, tako što ćemo shvatati svrhu svega čemu se izlažemo. Čak i ako je u pitanju zabava radi zabave, treba da znamo šta mediji pokušavaju da kažu. Na taj način se nećemo uplesti u pravac kojim popularna kultura želi da idemo, već ćemo stalno ići u pravcu Hrista.

Drugo, biće prilika kada će ono što gledamo u suštini imati moralnu vrednost. Moramo sebi postaviti pitanje: „Da li dobro nadvladava loše?“ Možda baš i nije najbolje pitanje, ali je početak. Hristos je zainteresovan da Njegovi ljudi utiču na svet, ali da ne postanu svetovni. Mi treba da shvatimo dve stvari – šta nam mediji čine i kako da njihov uticaj kontrolišemo u svom životu. Ove sedmice smo počeli da upoznajemo medije iz jednog drugog ugla.